

మత్తయి సుబుమ్ కబుర్

మత్తయి రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

యేసుక్రీస్తుచి వంసుమ్ వర్స తెన్ రెగిడ్లిసి
(లూకా 3:23-38)

1 అబ్రాహామ్చి నెకుమ్తె జెర్మిలో దావీదు రానొచి వంసుమ్తే యేసుక్రీస్తు జా జెర్మిలన్. జోచి వంసుమ్ ఇసి జలి. 2 అబ్రాహామ్ ఇస్సాకుక పాయిలన్. ఇస్సాకు యాకోబుక పాయిలన్. యాకోబు యూదాక చి జోచ అన్నసీంక బావుడ్లివొక పాయిలన్. 3 యూదా తామారు మెలి తేర్చి తెన్ పెరెసుక చి జెరహుక పాయిలన్. 4 పెరెసు ఎస్రోముక పాయిలన్. ఎస్రోము ఆరాముక పాయిలన్. ఆరాము అమ్మినాదాబుక పాయిలన్. 5 అమ్మినాదాబు నయస్సోనుక పాయిలన్. నయస్సోను సల్మానుక పాయిలన్. సల్మాను రాహాబు మెలి తేర్చి తెన్ బోయజుక పాయిలన్. బోయజు రూతు మెలి తేర్చి తెన్ ఓబేదుక పాయిలన్. ఓబేదు యెస్సయిక పాయిలన్. 6 యెస్సయి దావీదు రానొక పాయిలన్. ఈంజో దావీదు రానొ ఊరియా మెలో ఎక్కిలోచి తేర్చి తెన్ సొలోమోనుక పాయిలన్. 7 సొలోమోను రెహబాముక పాయిలన్. రెహబాము అబీయాక పాయిలన్. అబీయా ఆసాక పాయిలన్. 8 ఆసా యెహోసాపాతుక పాయిలన్. యెహోసాపాతు యెహోరాముక పాయిలన్. యెహోరాము ఉజ్జియాక పాయిలన్. 9 ఉజ్జియా యోతాముక పాయిలన్. యోతాము ఆహాజుక పాయిలన్. ఆహాజు హిజ్కీయాక పాయిలన్. 10 హిజ్కీయా మనస్సేక పాయిలన్. మనస్సే ఆమోనుక పాయిలన్. ఆమోను యోసీయాక పాయిలన్. 11 పడ్డో యూదుల్క బబులోను దేసిమి విరోదుమ్ సుదల్ దెర గెలి కాలుమ్, యోసీయా యెకోన్యాక చి జోచ బావుడ్లివొక పాయిలన్.

12 యూదుల్క బబులోను దేసిమ్చి విరోధుమ్ సుదల్ దెర గెలి వడ్డో, యెకోన్యా నయల్తీయేలుక పాయిలన్. నయల్తీయేలు జెరుబ్బాబెలుక పాయిలన్. 13 జెరుబ్బాబెలు అబీహూదుక పాయిలన్. అబీహూదు ఎల్యాకీముక పాయిలన్. ఎల్యాకీము అజోరుక పాయిలన్. 14 అజోరు సాదోకుక పాయిలన్. సాదోకు ఆకీముక పాయిలన్. ఆకీము ఎలీహూదుక పాయిలన్. 15 ఎలీహూదు ఎలీయాజరుక పాయిలన్. ఎలీయెజెరు మత్తానుక పాయిలన్. మత్తాను యాకోబుక పాయిలన్. 16 యాకోబు మరియచో మున్నుసి జలో యోసేపుక పాయిలన్. మరియచి పెట్టి క్రీస్తు మెంతో యేసు జెర్మిలన్.

17 ఇసి, అబ్రాహామ్ తెంతో మొదోల్ కెర, దావీదు రానో ఎదక, వర్న తెన్ మొత్తమ్ చొవ్డ తరుమ్లు జల. అన్నె, దావీదు రానో తెంతో మొదోల్ కెర, యూదుల్క బబులోను దేసిమి విరోధుమ్ సుదల్ కడ నిలి ఎద చొవ్డ తరుమ్లు జల. బబులోనుతె గెలి తెంతో అన్నె మొదోల్ కెర, క్రీస్తు ఎద కి చొవ్డ తరుమ్లు జల.

యేసుక్రీస్తు జెర్మిలిసి

(లూకా 2:1-7)

18 *యేసుక్రీస్తు జెర్మిలిసి కీసి జలి మెలె, మరియచ అయ్యసిసి, “అమ్చి బోదక తుక దెమ్దె” మెన యోసేపుక సంగెలి పడ్డో, జేవ్ దొగుల నే బెదితె అగ్గె, దేముడుచి† సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ మరియ అంగి జలి. 19 మరియచో మున్నుసి జంక తిలో యోసేపు, జా దస్సి జా అస్సె మెన సూన కెర, జో పున్నిమ్ జలోసా మాన్సుచి రిసా, పడ్డో మాన్సుల్చి మొక్కె జాక లాజ్ కెరుక నెన కెర, గగ్గోల్ నే జతె లుంకవ జాక ముల

* **1:18** 1:18 ‘ప్రబు’ మెన రెగిడ్డె, ‘ఎత్తిక ఏలుప కెర్టోసా’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. యెహోవ అబ్బొన్క కి యేసు పూత్తుక కి ‘ప్రబు’ మెనుల. † **1:18** 1:18 అప్పె తెంతో జోవయింక ‘దేముడు’ మెన రెగుడుమ్దె. ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ తెంతో జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె, గని యేసుచి జీవితమ్చి రిసా రెగిడ్డె ఈంజ పుస్తకుమ్చ సాచులు బుల్లె తిల పొదులె, ‘యూదుల్’ మెన జో పూర్ణమ్ నిసాన ప్రెజల్ జోచి నావ్ దెర్రి నాయ్. ‘యెహోవ’ మెలి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘ఎత్తి జెర్మిలొసా, ఎత్తిక జీవ్ దెతోసా, కెయెక తెయెక తతోసా’.

దెంక మెల ఉచర్లన్. ²⁰ జో ఇసి కెరుక మెన ఉచరె తతికయ్, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో సిన్న తెన్ జోక డీస కెర, “దావీదు రానొచి సెకుమ్చో ఓ యోసేపు, తుచి తెర్ని జతి మరియక ఆననుక తుయి బి నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తిక జా అంగి జా అస్సె. ²¹ జాచి పెట్టి ఏక్ పుత్తుసి జెర్మెదె. జోయ్యి జోచ పైజల్క జోవయింప పాపల్ తెంతో రచ్చించుప కెరెదె. జాచి రిసా, జోక ‘యేసు’ మెన నావ్ తీ” మెన జో దూత సంగిలన్.

²² ఈంజ ఎత్తి కిచ్చొక జర్లు జలి మెలె, దేముడు జోచ[‡] కబుర్లు సంగిలోసాచి అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జంకయ్ ఇసి జలి.

²³ “ఈందె, విడ్డి బోద అంగి జయెదె, చి జాచి పెట్టి ఏక్ పుత్తుసి జెర్మెదె. జోక ‘ఇమ్మానుయేలు’ మెన నావ్ తిస్సె,”

జా నావ్ చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘దేముడు అమ్క తోడ్ తయెదె’.

²⁴ జలె, యోసేపు నిజ తా ఉట్ట కెర, ప్రబుచో దూత జోక సంగిలి రితి, జోచి తేర్నిక ఆనల్లన్. ²⁵ దస్సి, జాచి పుత్తుసి నే జెర్మితె ఎదక, జాచి తెన్ బెద నిజె నాయ్, జో జెర్మితికయ్, యోసేపు జోక ‘యేసు’ మెన నావ్ తిలన్.

2

తూర్పు దేసిమ్చ పండితుల్ యేసుక చజ బక్తి కెర్లిసి

¹ హేరోదు రానొ జా యూదయ ప్రదేసిమి ఏలుప కెర్తె తిలి పొది, జా ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె యేసు జెర్మిలి పిమ్మట్, ఈందె, తూర్పు దేసిమ్చ పండితుల్ సగుమ్జిన్ యెరూసలేమ్ మెలి వెల్లి పట్టుమ్తె జా కెర, ² “యూదుల్చో* రానొ జంక జెర్మిలోసా కేనె అస్సె?

‡ **1:22** 1:22 ‘జోచ కబుర్లు సంగిలన్’ మెలె, పూర్లుమ్ తెంతో కక్క ప్రబు నిసాన, జోచ కబుర్లు మాన్సుల్క జేవ్ సంగితి రిసా, జోచి ఆత్మసెక్తి జోవయింక దెయెదె. * **2:2** 2:2 ‘యూదుల్’ మెలె, ‘అంచయ్ మాన్సుల్ జతు, ఎక్కి అంకయ్ జోకర్లు’ మెన ప్రబు పూర్లుమ్ నిసాన పైజల్. ముక్కిమ్క ఇస్రాయేలు దేసిమి జవుల. యూదుల్తె, జా ఇస్రాయేలు దేసిమి, యేసు మాన్సు జా జెర్మన్, జా బుల్తె తిలన్.

తూర్పు పక్క జోచి సుక్కొక దెకిలమ్, చి జోక బక్తి కెరుక జా అస్సుమ్”
మెన ప్రజల్క సంగితె తిల.

3 హేరోదు రానో ఈంజ కోడు సూన కెర, జో కి, జో తెన్ యెరూసలేమ్
పట్టుమ్చ ఎత్కిజిన్ కి ‘అన్నెక్లో రానో జంక ఉచరెదె’ మెన బియఁ కెర,
పంబ్ర జా. 4 దేముడు నిసాన యూదుల్చ వెల్లెల పూజర్లుక చి మోసే
తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన ఎత్కిజిన్క, బుకారా కెర, “క్రీస్తు
కేనె జెర్కుక అస్సె?” మెన పుసెలన్. 5 జేవ్, “ఈంజ యూదయ
ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె జెర్మెదె.

6 ‘ఓ యూదయ ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్,

తుయి యూదయ ప్రదేసిమ్తె తిలి దాక్ పట్టుమ్ నెంజిన్.

కిచ్చొక మెలె, ఇస్రాయేలులు మెల

అంచ ప్రజల్క ఏలుప కెర్తొసా తుచితె జెర్మెదె’

దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్లుమ్చో ఎక్కిలోచి అత్తి రెగ్గ అస్సె”
మెన బజాబ్ దిల.

7 తెదొడి హేరోదు రానో తూర్పు దేసిమి తెంతో అయల పండితుల్క
గుట్టు తెన్ బుకారా కెర, జేవ్ దెకిలి సుక్కొ కెయ డీసిలి గే సూన కెర,
8 “తుమ్ గెచ్చ, జో బోద కేనె అస్సె గే సరిగా చజ దెక జా, అన్నె జా కెర,
అంక సంగ. ఆవ్ కి గెచ్చ, జోక బక్తి కెరిందె” మెన మోసిమ్ తెన్ సంగ,
జేక బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె తెద్రయన్.

9 జేవ్ పండితుల్ జో రానొచ కొడొ సూన కెర, బార్ జా గెతె
తతికయ్, ఈందె, తూర్పు దేసిమి జేవ్ దెకిలి సుక్కొ జేవ్చి కంట
అగ్గె ఇండ గెతె తా, జో బోద తిలో గేర్చి ఉప్పిరి టీవొ జలి. 10 జా
సుక్కొ టీవొ జలిసి దెక కెర, ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జా, 11 జా గెరి పెస,
మరియ అయ్యన్ తెన్ తిలో జో బోదక దెక, సెర్ను సేడ జోక జొకర,
జోవయించ పెట్టెల్ ఉగ్గ కెర, బజార్, దూపుమ్, చెంగిలి వాసెన తేలు,
దసచ, బవుమానుమ్క దిల.

† 2:4 2:4 ‘క్రీస్తు’ మెలె, దేముడు టీచణ్ణొ దొర్కు జలొ రచ్చించువ కెర్తొసా.

12 బక్తి కెర్లి పిమ్మట్, “హేరోదు రానొతె అన్నె గెచ్చు నాయ్” మెన, సిప్పుతె దేముడు జేవ్క జాగర్త సంగితికయ్, జేవ్ వేర వాటు జోవయించి దేసిమి బుల, ఉట్ట గెల.

యోసేపుక ఐగుప్తు వెయిలు దేసిమి తెద్రయ్లిసి

13 జేవ్ తూర్పు దేసిమ్చ ఉట్ట గెలి పిమ్మట్, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలో సిప్పు తెన్ యోసేపుక డీస కెర, “హేరోదు ఈంజొ బోదక మార గెలుక ఉచర్తయ్. జాచి రిసొ, తుయి ఉట్ట, ఈంజొ బోదక చి అయ్యున్క కడ దెరన, ఐగుప్తు దేసిమి ఉట్ట గో. ఆవ్ తుక అన్నె సంగితి ఎద ఒత్త తా” మెన యోసేపుక జో దూత సంగితికయ్, 14 జో ఉట్ట కెర, అందరె బోదక చి అయ్యున్క కడ దెరన, ఐగుప్తు దేసిమి ఉట్ట గెచ్చు, 15 హేరోదు రానొ మొర గెతి ఎదక ఒత్త తా గెల. దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్లుమ్చొచి అత్తి సంగిలి కొడొ నెరవెర్నువ జంకయ్ ఇసి జర్గు జలి. “ఐగుప్తు దేసిమి తెంతొ అంచొ పుత్తుక బుకార్లయ్.”, మెన సంగిలిసి.

16 తెదొడి, ‘జా దీసి జా తిల పండితుల్ అంక మోసిమ్ కెర్ల’ మెన హేరోదు రానొ జాన కెర, ఒగ్గర్ కోపుమ్ ఆనన, యేసుక మారుక మెన, కెయ జెర్మ తయెదె గే జేవ్ పండితుల్ అగ్గె సంగిల కొడొక ఉచర, బేత్లెహేమ్తె, పడ్డొ జా వట్టుమ్చి సుట్టునంతచ గావ్వొ ఎత్కితె, దొన్ని వెర్నుల్ తెంతొ మొదొల్ కెర, తొక్కి వయసుచ మున్నుబోదల్ ఎత్కిక మొరవ గెలన్. 17 ఇన్నెతెన్ కి యిర్మీయా మెలో పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు నెరవెర్నువ జలి.

18 “రామా మెలి పట్టుమ్చి ఎది దూరి తెంతొ,
ఒగ్గర్ ఏడుకుడు జతిసి, దుకుమ్ జతిసి, నూన్ల.
జేవ్చ బోదల్ మొర గెలి రిసొ,
రాహేలు ఏడ ఏడ సేంతుమ్ జయ్యె నాయ్.”

యోసేపు సొంత దేసిమి అన్నె ఉట్ట అయ్లిసి

19 హేరోదు రానొ మొర గెలి పడ్డొ, ఈందె, ప్రబుచొ దూత ఐగుప్తు దేసిమి యోసేపుక సిప్పు తెన్ అన్నె డీస కెర, 20 “తుయి ఉట్ట, బోదకచి

అయ్యనక కడ దెరన, తుమ్చి ఇస్రాయేలు దేసిమి అన్నె ఉట్ట గెచ్చు. బోదక మార గెలుక ఉచర్లొసా మొర గెలన్” మెన సంగితికయ్, ²¹ జో ఉట్ట కెర, బోదకచి అయ్యనక కడ దెరన, ఇస్రాయేలు దేసిమి అన్నె ఉట్ట అయ్ల.

²² జలె, హేరోదు రానొ మొర గెలి రిసా, అప్పె జా యూదయ ప్రదేసిమి జోచొ పుత్తుసి అర్కెలాయు ఏలువ కెర్తయ్ మెన నూన కెర, యోసిపు ఒత్త గెచ్చుక బియఁ కెర, అన్నెక్ సిప్ప తెన్ ప్రబుచి అన్నెక్ కబుర్ నూన కెర, ²³ గలిలయ ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చు. నజరేతు గఁవ్వి జా కెర, ఒత్త జితె తిల. ఒత్త జిలిన్ తెన్,
 “యేసుక ‘నజరేయుడు’ మెనుక జయెదె”
 మెన పూర్గుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి జో సంగిలిసి కోడు నెరవెర్చుప జంకయ్ ఇసి జర్గు జలి.

3

యోహాను బాప్తిసుమ్ మెంతి ఉపదెసిమ్ దెతె తిలిసి
 (మార్కు 1:1-8; లూకా 3:1-9,15-17; యోహా 1:19-28)

¹ జా దీనల్తె, బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను మెలోసా బార్ జా,
² “దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అస్సె. జాకయ్ తుమ్చి పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా ఒప్పున, పాపుమ్బుద్ది ముల దాన” మెన యూదయ ప్రదేసిమ్చి బయిలె బుల బుల సాట్టు కెర్తె తిలన్. ³ జోచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి ఈంజొ యోహానుచి రిసాయి దేముడు సంగిలి కోడు ఇన్నెతెన్ నెరవెర్చుప జలి.

“ఎక్కిలో అంచొ బారికి రితొ జా, అంచొ అవాడ్ రితొ జా.

ప్రబు జెతికయ్ వాటు తిన్నగ కెర్లి రితి,
 తుమ్ ఎత్తిజిన్ బుద్ది జా మెన,
 బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక్ గల సాట్టు కెరెదె.”

⁴ ఈంజొ యోహాను ఒంటెచ రోమల్క పాలల్ గలన, చామ్క కెర్లి పట్టు నెడిమి బందన తయెదె. చిట్కల్చి ఒండెడ్ తేల్ జో కయెదె.

5 జా దీసల్తె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తెచ మాన్సుల్ కి, జా ఒంటి యూదయ ప్రదేసిమ్చ మాన్సుల్ కి, ఒంటి యోర్దాను మెంతి గాడు పాసిచ మాన్సుల్ కి, యోహానుతె జా కెర, 6 జేవ్ కెర్ల పాపల్ దుకుమ్ తెన్ ఒప్పున ఎదార్దుమ్ సంగ, యోర్దాను గడ్డె జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

పరిసయ్యుల్క యోహాను గోల కెర్లిసి

7 *పరిసయ్యుల్క కి, †సద్దూకయ్యులుక కి, ఒగ్గర్జిన్ జా బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతిసి యోహాను దెక కెర, “అయివొచి రితి విస్సుమ్ పెట్టి తిలన, తుమ్! దేముడు కెర్తి సిచ్చ పిట్టవనుక ఉచరుక మెన తుమ్క సికడ్లొసా కొన్సో? 8 తుమ్ కెర్ల పాపల్ ముల దా, చెంగిల్ బుద్దితె ఇండ, ఆత్మచి పంటో దెర. 9 పిమ్మట్, ‘అబ్రాహామ్ అమ్క అబ్బొ జయెదె, చి రిసా దేముడు తెన్ బెద అస్సుమ్’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరన, సొంత గవురుమ్ సంగనుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెచ పత్రల్ తెన్ కి దేముడు అబ్రాహామ్చి రిసా బోదల్క జెర్మవుక తెరె, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. 10 ఈందె, అప్పె కి ప్రబు కురాడు వాండి కెర, రూకుక బుంది కండితి రితి, కురాడు దెర టీవో జా అస్సి. జలె, చెంగిల్ పంటో నే దెర్నో, ఎత్తి రూకుక కండ కెర ఆగితె గలుల” మెన, జేవ్క యోహాను సంగిలన్.

11 తెదొడి, ప్రెజల్క యోహాను “తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా తుమ్ దుకుమ్ జా ముల దెతి గుర్తుకయ్ ఆవ్ తుమ్క ఇసి పానితె బాప్తిసుమ్ దెతసి. గని, అంచి పడ్డొ అన్నెక్లొ అప్పె జెతయ్. జో అంచి కంట వెల్లొ, జోక అదికారుమ్ ఒగ్గరి. జోచ జోడ్లు వయుక జెలెకు, ఆవ్

* **3:7** 3:7 పరిసయ్యుల్ చి సద్దూకయ్యులు యూదుల్క ముక్కిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జవుల. ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు తెన్ యూదుల్చి వెల్లి సబతె వెసుల. జేవ్ దీసల్తె ముక్కిమ్క జెవ్వొ, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లొ తెన్, దేముడుచి నిదానుమ్ ప్రెజల్క సికడుక. † **3:7** 3:7 సద్దూకయ్యులు మెలె జేవ్ దూతల్ అస్సి మెన సంపజతి నాయ్. మొర గెలన ఉటుల మెన సంపజతి నాయ్. జేవ్ కి యూదుల్ ముక్కిమ్చ ఎక్కి జటు. జేవ్ పరిసయ్యుల్ తెన్ బెద ఎదివాట్ సుటు యేసుప్రబుక పరిచ్చ కెర్ల.

విలువ నాయ్. జో, †దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ చి ఆగి తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె. ¹² జోచి పూన్తి సూపు జోచి అత్తి అస్సె, చి జోచి కెల్సి సుబ్రుమ్ కెర, జోక కామ్క జెతికయ్ గోదుమ్ పంటో గుడ్డ కెర కొట్టుతె కుడవనెదె, చి కో విజవుక నెతిర్లి ఆగితె పోటు గల, డయ గెలెదె” మెన సంగిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సి

(మార్కు 1:9-11; లూకా 3:21-22)

¹³ జా సమయుమి, ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో ఉట్ట జా కెర, యోర్దాను గడ్డె యోహానుతె అయ్లన్. ¹⁴ యోహాను జోక దెక కెర, “ఆవ్ తుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజనుక అస్సె. తుయి కిచ్చొక అంచితె బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతసి? బెదె నాయ్” మెన యేసుక సంగితికయ్, ¹⁵ యేసు “అల్లె, అప్పెచి మట్టుక ఇసి జర్గు జవున్. దేముడుచి నీతి ఎత్తి ఇసి నెరవెర్పువ కెరుక అమ్క చెంగిలి” మెన యేసు జబాబ్ దెతికయ్, యోహాను జోక బాప్తిసుమ్ దిలో.

¹⁶ యేసు ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజన్సి బేగి, గడ్డె తెంతో బార్ జతికయ్, ఆదె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ పార్వ పిట్టచి రితి జా ఉత్త జా కెర, యేసుచి ఉప్పిరి వెసిలిన్ జో దెకిలో.

¹⁷ “ఈందె, ఈంజొయి అంచొ ప్రేమ తిలో పూత్తు. ఇనాచి రిసా అంక సర్దసంతోసుమ్” మెన, ఇసి పరలోకుమ్ తెంతో సంగిలిన్చి అవాడ్ అయ్లి.

4

యేసుక సయ్తాన్చి అత్తి పరిచ్చు జలిసి

(మార్కు 1:12-13; లూకా 4:1-13)

¹ తెదొడి సయ్తాన్చి అత్తి జోచి పరిచ్చు కెరవనుక దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ, జోక కో నెంజిలి డొంగై కడ నిలన్. ² జలె, దొన్ని విస్సా

† 3:11 3:11 ‘దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ’ మెలె, యెహోవ దేముడు అబ్బొన్చి కి యేసు దేముడు పుత్తున్చి కి జయెదె.

పొదులు, దొన్ని విస్తా అందర్లు యేసు చువ్వె తతికయ్, జోక చూ కెర్తికయ్, ³ పాపుమ్ కెరవుక ఉచర సయ్తాన్ జోతె జా కెర, “తుయి దేముడుచొ పుత్తుసి జలె, ఈంజేవ్ పత్రల్ పోడియె జతి రితి సంగు” మెలన్. ⁴ తెదొడి యేసు,

“ ‘ఎక్కి పోడియె తెన్ నాయ్, గని దేముడుచి చోండి తెంతో జెతి ఎత్తి, కోడు తెన్ మాన్సుల్ జింక అస్సె’ మెన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అస్సె” మెలన్.

⁵ తెదొడి సయ్తాన్ యేసుక దేముడుచి గుడి తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కడ నా కెర, జా దేముడుచి గుడితెచి వెన్దొపుచి ఉప్పిరి జోక టీవొ కెర, ⁶ “తుయి దేముడుచొ పుత్తుసి జలె, ఎట్టొతో డేవు.

‘తుక ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి, జోచ దూతల్ క దేముడు ఆడ్ర దా తెద్రయెదె’,

‘తుచ చట్టొ పత్రె నే లయితి రితి, జేవ్ దూతల్ జోపయించ అత్తొ చంపొ కెర, తుక ఉక్కులనుల,’

మెన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అస్సె” మెన యేసుక సంగిలన్.

⁷ సయ్తాన్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోక

“ ‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుక పరిచ్చ కెరుక నాయ్’

మెన అన్నెక్ టాన్తె రెగ్గ అస్సె” మెన సయ్తాన్ క సంగిలన్.

⁸ పడ్డొ అన్నె, ఒగ్గర్ డోక్ తిలి ఏక్ డొగుర్ ఉప్పిరి సయ్తాన్ యేసుక కడ నా కెర, ఈంజ లోకుమ్చ రాజిమ్లు ఎత్తి, జేవ్చి విలువ ఎత్తి జోక దెకవ కెర, ⁹ “తుయి నెర్ను సేడ అంక జొకర్లెగిన, ఈంజ ఎత్తి తుక దెయిందె” మెన యేసుక సంగిలన్. ¹⁰ యేసు జోక, “సయ్తాన్, తుయి ఉట్ట గో. కిచ్చొక మెలె,

‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుకయ్ జొకర,

జో ఎక్కిలొచి సేవ తుమ్ కెరుక అస్సె’

మెన రెగ్గ అస్సె.” మెన సంగిలన్. ¹¹ తెదొడి సయ్తాన్ జోక ముల దా ఉట్ట గెలన్, చి ఈందె దేముడుచ దూతల్ జా కెర, యేసుక సావైచన కెర, సుక్కుమ్ కెర్ల.

యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బన జలిసి
(మార్కు 1:14-15; లూకా 4:14-15)

12 ఒత్త తెంతో 'బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుక జేలి కెర జేల్తె గల అస్తి' మెన యేసు నూన కెర, ఉత్తర పక్క గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బుల ఉట్ట గెచ్చ కెర, 13 ఒత్తచి నజరేతు మెలి జో వడ్డిలి గావ్ తెంతో ముల దా కెర, జెబులూను చి నష్టాలి మెల పూర్గుల్చ నవ్వొ దిలి ప్రాంతుమ్తెచి సముద్రుమ్చి పాసిచి కపెర్నహూమ్ మెంతి పట్టుమ్తె ఉట్ట జా జితె తిలన్. 14 దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి జో సంగిలి కోడు ఇసి నెరవెర్చువ జలి.

15 "జెబులూను ప్రదేసిమి, నష్టాలి ప్రదేసిమి,
యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తిలి వెల్లి సముద్రుమ్చి పక్క,
పూర్గుమ్ యూదుల్ నెంజిలస జితె తిలి
గలిలయ ప్రాంతుమ్తె తిల పైజల్

16 అగ్గె అందర్బుద్ది తెన్ తిలె కి, అప్పె వెల్లి ఉజిడి దెక అస్తి.
జేవ్ పాపుమ్ తెన్ మొర గెల రిత జా తిలె కి,
జోవయింక రాత్ పాయిలి రితి జా,
పరలోకుమ్చి ఉజిడి జోవయింక డీస అస్సె"
మెన సంగిలి కోడు.

17 జా దీసి తెంతో, జా ప్రాంతుమ్చ పైజల్క యేసు బోదన కెర్లిసి కిచ్చొ మెలె, "పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇన్నె పావ జా అస్సె. జాచి రిసా, తుమ్చ పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, పాపుమ్బుద్ది ముల దాస" మెన బోదన కెర్లె తిలె.

యేసు తొలితోచ సిస్సుల్క బుకార్లిసి
(మార్కు 1:16-20; లూకా 5:1-11)

18 యేసు జా గలిలయ సముద్రుమ్చి గట్టుతె ఇండితె తా, 'పేతురు' మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలె సీమోను, చి జోచొ అంద్రెయ మెలె బావొసి దొగులక దెకిలన్. జేవ్ దొగుల సముద్రుమ్తె వల గల్తె తిల. జేవ్ జాలర్లు. 19 జలె, జోవయింక దెక కెర, "జలె, తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాన్సుల్ అంక నంపజతి రిసా తుమ్ జోవయింక అంచితె

కడ ఆన్త జాలర్లు జతి రితి, తుమ్క ఆవ్ కెరిందె” మెన సంగిలన్. 20 ఇని సంగ బుకార్లి బేగి, జేవ్ జోవయించ వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గెచ్చ, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

21 ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరి గెచ్చ, యాకోబుచి యోహాను మెల అన్నె దొగుల అన్నోబావొక యేసు దెక జేవ్క బుకార్లన్. జేవ్ దొగుల జెబెదయి మెలో అబ్బొసి తెన్ జోవయించి దోనితె వెన తా, జోవయించ వలల్ చెంగిల్ కెర్తె తిల. 22 యేసు బుకార్లి బేగి, జోవయించో అబ్బొన్క చి దోనిక ముల దా కెర, జోచ సిస్సుల్ జతి రితి జోచి పట్టి గెల.

యేసు మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్లిసి

23 యేసు జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బుల బుల, యూదుల్చ ఒత్తచ నబ గెరలె గెచ్చ గెచ్చ, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇత్తల్ పాచ జా అస్సె” మెన సుబుమ్ కబుర్ సంగ, ప్రెజల్క, కిచ్చొ జబ్బు తిలె కి, జబ్బులు బాదల్ ఎత్కి గెచ్చయలన్. 24 ఒండి సిరియ దేసిమ్చ ఎత్కిజిన్ జోచి రిసా సూన్ల, చి రగరగాల్చ జబ్బుల్ తిలసక, జొర్జొల్ నొప్పుల్ తిలసక, బూతల్ దెర్లసక, మోర్చల్క, చి అత్తో చట్టో కదుల్ కెరుక నెత్తిర్లసక, ఇనచ ఎత్కిక యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, జోవయింక చెంగిల్ కెర్లన్. 25 ఈంజ ఎత్కిచి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో, దెకపాలి ప్రాంతుమ్ తెంతో, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో, యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతో, పడ్డొక యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తెంతో, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జట్టు తెన్ జోచి పట్టి గెల.

5

యేసు మెట్టయ్ ఉపీర్ కెర్లి బోదన

(లూకా 6:20-23)

1 యేసు జేవ్ ఒగ్గర్జిన్ పట్టి అయ్లసక దెక కెర, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెసితికయ్, జోచ సిస్సుల్ జోతె జెతికయ్ 2 జో చోడి పుటవ జేవ్ ఎత్కిజిన్క బోదన కెరుక దెర్లన్.

3 “అమ్ ఆత్మతె ఎద్గరె తొక్కిచ సుదల్ మెన కో చిననుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దస మాన్సుల్కయ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె వాట తయెదె.

4 “దుకుమ్ సేడ్డసక చెంగిలి, కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక బురియవెదె.

5 “సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, *జేవ్ ఈంజ బూలోకుమ్తె ఏలుప కెరుల.

6 “చూ తాన్ గెతె ఎదక మాన్సుల్ కిసి అన్నిమ్క పితిస్క ఆస జవుల గే, దస్సి, పున్నిమ్ ఇండుక కో ఎక్కి ఆస జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక పున్నిమ్ దా సర్దసంతోసుమ్ కెరెదె.

7 “మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకితసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక కన్కారుమ్ దెకెదె.

8 “పెట్టి సుద్ది తతసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దేముడుక దెకుల.

9 “కోపుమ్ జలసక కో సేంతుమ్ కెర్తస జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచ పుత్తర్పులు, మెన జోవయింక సంగుక జయెదె.”

10 “సత్తిమ్ ఇండితి రిసా కో అన్నె మాన్సుల్చి అత్తి అల్లర్లు సిచ్చలు సేడుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దస మాన్సుల్కయ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె వాట తయెదె.”

11 “తుమ్ అంచ మాన్సుల్ జలి రిసా తుమ్క మాన్సుల్ ఆరిక దూసుప కెర్లెగిన, అల్లర్ కెర్లెగిన, ఎత్కి రగల్ అబద్దుమ్ సంగిలెగిన, తుమ్క చెంగిలి. 12 జేవ్ దస్సి కెర్లె కి, సర్దసంతోసుమ్ తెన్ తా. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్తె తుమ్క వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. పూర్గుమ్ కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్ కి జేవ్ దస అల్లర్ కెర్లె.”

* 5:5 5:5 ‘ఆకర్క’ మెలె, ఈంజ లోకుమ్ నొవర్ జతి రితి వ్రబు మార్పుప కెర్లె పొదిక.

లోన్క చి ఉజిడిక టాలి

(మార్కు 9:50; 4:21; లూకా 14:34-35; 8:16)

13 “తుమ్ ఈంజ లోకుమ్క లోన్చి రితి జస్తె. గని జాగర్త తెన్ తా, లోన్చి కారు గెలెగిన, జా లోన్ కిసి అన్నె కారు జయెదె? అన్నె కిచ్చొక కి కామ్క నే జయె. ఎత్తి వెంట గెలుక జయెదె. దస్సి వెంట గెలెగిన, మాన్సుల్ నుడుక జయెదె.”

14 “తుమ్ ఈంజ లోకుమ్క ఉజిడి జా అన్సున్. ఏక్ పట్టుమ్ మెట్టచి ఉప్పిరి తిలెగిన, జా పట్టుమ్క లుంకడుక నెంజె. 15 దస్సి, మాన్సుల్ దీవు లంబడ తిలెగిన, జా దీవుక నాడి గట్ట డంకితి నాయ్, గని దీవు కంబుమ్తె టీవుల, చి జా గెరి తిలస ఎత్కిక జా ఉజిడి కామ్క జెయెదె. 16 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి తంక అస్సె. తుమ్ చెంగిల్ బుద్ది ఇండితిసి మాన్సుల్ దెక, పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొది జలో దేముడుక గవరుమ్ దెతు మెన, తుమ్చి పెట్టి తిలి ఉజిడి మాన్సుల్చి ముక్కె లగితి రితి తుమ్ ఇండ.”

పూర్ణమ్ దిల ఆగ్నల్చి రిసా యేసు సంగిలి బోదన

17 “మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్నల్ జలెకు, పూర్ణల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు జలెకు, పెట గెలుక ఆవ్ అయ్లయ్ మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. జా ఎత్తి నెరవెర్పుప కెరుకయ్ ఆవ్ అయ్లయ్, గని పెట గెలుక మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. 18 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆగాసుమ్ బుయి పాడ్ జా గెతె ఎదక, మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డిసి దేముడుచ †ఆగ్నల్చి కొడొ పూర్తి నెరవెర్పుప జతె ఎదక, జేవ్తె ఎక్కి కొడు కి ఎక్కి కామ కి పిట్టె నాయ్. 19 జాచి రిసా, ఈంజ ఆగ్నల్ రితి కెర్సిన్క కో విలువ దెకితి నాయ్ గే, చి విలువ నే దెకితి రితి అన్నె మాన్సుల్క సికడుల గే, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె

† 5:18 5:18 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్లి ఆగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్నల్ మెన రగ్గవ అస్సె.

జో దాకు జవుల. గని కో జేవ్ కొడొ రితి నిదానుమ్ కెర, దస్సి నిదానుమ్ కెరుక అన్నె మాన్సుల్క సికడుల గే, జెవ్వి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె గవురుమ్ జవుల. ²⁰ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, కెర్తి కంట తుమ్ పున్నిమ్ ఇండిలెకయ్ నెంజిలె, తుమ్ కచితుమ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదున్ నాయ్.”

నీతిచి రిసా యేసు సంగిలి బోదన

²¹ ‘నరు అత్య కెర నాయ్. నరు అత్య కో కెర్లె, సిచ్చ జంక అస్సె’ మెన పూర్ణుమ్చక సంగిలిసి తుమ్ సూన్తను. ²² ఆవ్, జలె, తుమ్క అన్నె కిచ్చొ సంగితసి మెలె, కక్క జలెకు కో జలెకు కోపుమ్ జలె, జో కోపుమ్ జలొ సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె, కో జలెకు అన్నెక్కోక నిస్కారుమ్ సంగిలె, వెల్లి నబచి అత్తిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె. కో జలెకు అన్నెక్కోక ‘తుయి గడ్పు’ మెలి ఎదిలి కోడు సంగిలె, వెల్లి ఆగిచి గొయిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె. ²³ జలె, తుమ్చితె కో గే కిచ్చొగె అర్పితుమ్ దెంక మొదొల్ కెర తిలె జవున్, ఈంజొ మాన్సు కిచ్చొగె కెర్లెన్చి రిసా అన్నెక్కో ఇనాచి ఉప్పిరి కోపుమ్ తెన్ అస్సె మెన ఈంజొ ఏదన్ల కెర్లెగిన, ²⁴ ఈంజొ అర్పితుమ్ దెతిసి బలి దెతి టాన్తె నే దెతె, పాసి ముల దా కెర, తొలితొ గెచ్చ, జో అన్నెక్కో తెన్ సేంతుమ్ కెరన, అన్నె జా కెర, ఇన్నెచి అర్పితుమ్ ఈంజొ దెవును.

²⁵ “తుమ్చితె ఎక్కిలోక కో గే నేరిమ్ వయడ తిలెగిన, తుమ్ బెద గెతె తా తీర్పు కెర్తి గెరి నే పావితె అగ్గె, జో నేరిమ్ వయడ్డొ మాన్సు తెన్, నేరిమ్ జలొసా బేగి సేంతుమ్ జంక అస్సె. నెంజిలె నేరిమ్ వయడ్డొసా తుమ్క తీర్పు కెర్లొసాతె సార్పు కెర్లె, జో తీర్పు కెర్లొసా తుమ్క జమాన్లుచి అత్తి సార్పు కెర్లె, జో జమాన్లు తుమ్క జేల్తె గల దెయెదె. ²⁶ దస్సి, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె కో సిచ్చ జవుల గే, ఆకర్చి కాసు ఎద కి పూర్తి తీర్పుప కెర్లె ఎదక, తుమ్క ములుక నెంజె.”

లంజెచి రిసాచి తీర్పు

27 “పడ్డొ ‘తుమ్ లంజెకమొ కెర నాయ్’ మెన సంగిలి కోడు తుమ్ అగ్గె తెంతో సూన అస్సున్. 28 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఏక్ తేర్బోదక దస్సి దెకుక కి కో దెకెదె గే, ఎక్కి దెకిలి రిసా, జోచి మెన్పుతె జా తెన్ లంజె కెర అస్సె.”

29 “జలె, తుమ్చితె కచి గే ఉజిల్ అంకి జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. జోవయించ ఆగ్తె తత్తన ఎత్తి తెన్ ఒండొయి మాన్పు వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచి ఆగ్తె తత్తనతె ఎక్కి జవున్ పిట్ట గెలి రితి జలె, జోక చెంగిలి. 30 దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ ఉజిల్ ఆతు జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో ఆతు కండ గెలి రితి జా, జోచి తెంతో వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, జోచ ఆగ్తె తిల వాటల్ ఎత్తి తెన్ ఒండొయి మాన్పు వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచ ఆగ్తె తత్తన ఎక్కి ఆతు పిట్ట గెలి రితి జలె, జోక చెంగిలి.”

పెండ్లి జా ములవులి జలనచి రిసాచి తీర్పు

31 ‘కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దెయెదె గే, జో జాక ముల దెంక మెన ఏక్ కాగ్గుమ్ రెగ్గె దెంక అస్సె’ మెన పూర్గుమ్ తెంతో సంగిలి కోడు అస్సె. 32 గని ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెన సంగితిసి మెలె, జా తేర్చి లంజె జలిన్క పిట్టవ, కో జలెకు తేర్చిక ముల దెయెదె గే, జోయ్యి జాక లంజె కెర్తయ్. అన్నె, మున్పున్ ముల దిలి తేర్బోదక పెండ్లి జతోసా కో జలెకు, లంజె జతయ్.

అప్పిడ్డిన్చి రిసాచి తీర్పు

(మత్త 19:9; మార్కు 10:11-12; లూకా 16:18)

33 “అన్నె, ‘ఆరిక అప్పుడుక నాయ్, గని కిచ్చొ జవున్ కెర్తి రిసా కో గే ప్రమానుమ్ తిలెగిన, †ప్రబుక సత్తిమ్ కెర్తి రిసా జో మాన్పు జో సంగిలిసి జర్గు కెరుక అస్సె’ మెన పూర్గుల్క సంగిలి కోడు తుమ్ సూన

† 5:33 5:33 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చొ రానొ జలో ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జెవ్ తిన్ని ఎక్కిలోక తిన్ని నవ్వొ జయెదె.

అన్నున్. 34 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఎద్దె ఒట్టు గలన్క నాయ్. ‘పరలోకుమ్ సాచి’ మెన జవున్ ఒట్టు గల నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కీఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సిజాసనుమ్. 35 ‘బుయ్చి సాచి’ మెన జవున్, ఒట్టు గలన్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా దేముడు సుదితి పొద్రొ. అన్నె, ‘యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ సాచి’ మెన జవున్, ఒట్టు గలన్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, *జా పరలోకుమ్చొ రానొ జలో దేముడుచి గుడిక నిసాన్ల పట్టుమ్. 36 అన్నె, ‘బోడిచి ఒటు జవున్’ మెననుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి సెండి వాడొ కి నీడి జతి రితి జలెకు, చొక్కిల్ జతి రితి జలెకు మార్పుప కెరుక తూమ్ నెతుర్పు. 37 జలె, తుమ్ ‘ఎ ఎ’ మెనుక అస్సె మెలెగిన, ‘ఎ ఎ’ మెన. తుమ్ ‘నాయ్’ మెనుక అస్సె మెలెగిన, ఎక్కి ‘నాయ్’ మెన. ఇన్నెక జీన్తిన్ సయ్తాన్ తెంతొయ్ జతయి.”

అల్లర్ కెర్తినచి రిసాచి తీర్పు

(లూకా 6:29-30)

38 ‘ఏక్ మాన్సుచి అంకి జవున్ అన్నెక్లొ కోపుమ్క కడ్లెగిన, జో కడ్లెసాచి అంకి కి జో అంకి గెలో మాన్సు గెచ్చు కడుక అస్సె. అన్నె, ఏక్ మాన్సుచొ దాంతు అన్నెక్లొ పెట బగయ్లెగిన, ఈంజొ కి జోచి దాంతు పెట బగవ గెలుక అస్సె’ మెన పూర్గుమ్ సంగిలి కోడు తుమ్ సూన అన్నున్. 39 జలె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ సంగితిసి మెలె, తుమ్క అల్లర్ కెర్లొసొక తుమ్ అల్లర్ కెర్క నాయ్. మూర్కుడు జవున్ తుమ్చితె ఎక్కిలోక ఉజిల్ గలి జవున్ పెట్టెగిన, దెబ్బ కయ్లోసా తుక్లె తా, జోచి డెబ్బి గలి కి జో అన్నెక్లొ అన్నె పెటితి రితి, జోచి పక్క పస్లవుక అస్సె.

40 “అన్నె దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోక కో జలెకు తీర్పు కెర్తి గేర్తె కడన, ఇనెతె సొక్క నజీలె, ఈంజొ ఇనాచి కోటు కి దా గెల్పు. 41 కో

§ 5:34 5:34 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చొ రానొ జలో ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్ని ఎక్కిలోక తిన్ని నవ్వొ జయదె. * 5:35 5:35 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చొ రానొ జలో ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్ని ఎక్కిలోక తిన్ని నవ్వొ జయదె.

జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోక 'ఏక్ మయిలు దూరి బెద జె' మెన బలవంతుమ్ కెర్లెగిన, జో తెన్ ఈంజో దొన్ని మయిలు దూరి బెద గెస్సు. ⁴² కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోతె కిచ్చో జవున్ నజీలె, దెంక. అన్నె, కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోతె బదుల్ నజీలె, తుక నే దెయిండ్ మెనుక నాయ్, దెంకయి."

విరోదుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర్లిసచి రిసాచి తీర్పు
(లూకా 6:27-28,32-36)

⁴³ "అన్నె, 'తుమ్చి తెన్ బెదితనక ప్రేమ కెర' మెన, 'తుమ్క విరోదుమ్ జలసచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ తెన్ తా' మెన సంగిలిసి సూన అస్సున్. ⁴⁴ గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చో మెలె, తుమ్క విరోదుమ్ జలసక ప్రేమ కెర. తుమ్క అల్లర్ కెర్తనచి రిసా 'చెంగిల్ జతు' మెన ప్రార్దన కెర్తె తా. ⁴⁵ తుమ్ ఇసి కెర్లెగిన, తుమ్చో పరలోకుమ్తె తిలో దేముడు జలో అబ్బొన్చ పుత్తర్లు జలదు మెన డీసెదె. కిచ్చోక మెలె, గార్ సుదల్క కి చెంగిల్ సుదల్క కి రోజుక జో పొద్దు బార్ కెర్తయ్. సత్తిమ్ ఇండితనచి రిసా కి, పాపుమ్ ఇండితనచి రిసా కి పాని పెటయ్తయ్. ⁴⁶ ఎక్కి తుమ్క ప్రేమ కెర్తనకయ్ తుమ్ ప్రేమ కెర్లెగిన, తుమ్క కిచ్చో పున్నిమ్ జా? †సిస్తు నజీతన కి దస్సి కెరుల. ⁴⁷ ఎక్కి తుమ్చ సొంత మాన్సుల్క ముద్దు కెర్లె, గని వేర మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, మాములుమ్ మాన్సుల్ కెర్లిసచి కంట జా కిచ్చో జిన్లిసి! దేముడుక నేన్ల మాన్సులి దస్సి కెరుల. ⁴⁸ తుమ్, జలె, సూన. పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడు కిసి ప్రేమక పూర్తి అస్సె గే, తుమ్ కి దస్సి ప్రేమక పూర్తి జా తంక అస్సె."

6

దర్ముమ్ కిచ్చో బుద్ది తెన్ దెంక గే సికడ్లిసి
(లూకా 11:2-4)

† 5:46 5:46 'సిస్తు' మెలె, జా దేసిమ్క ఆక్రమించువ కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి వాట ఉబ్బుల్. జా ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ పస్సు నజీతనక యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకుల.

1 “మాన్యుల్చి మొక్కె గవురుమ్ ఆనన్తి రితి తుమ్చ నీతికమొ కెర నాయ్. మాన్యుల్చి గవురుమ్ ఆనన్తి రిసా కెర తిలెగిన, తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొద్తె బవుమానుమ్ తుమ్క దొర్కు జయె నాయ్. 2 జాచి రిసా, తుమ్ దర్ముమ్ దెంక జలె, నప్పిర్ బజయ్లి రితి జా మాన్యుల్చి మొక్కె గవురుమ్ జతి రిసా దాస నాయ్. కిచ్చొక మెలె, మాన్యుల్ గవురుమ్ దెతి రిసా ఉప్రమెన్నుచొ మాన్యుల్ సబ గెరలె జవున్, వీదులె జవున్, దస్సి, ఎత్తిజిన్ దెకితి రితి, నప్పిర్ బజవ కెర దెతతి. దస్సి గవురుమ్ ఆనన్తసచి రిసా ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, జేవ్ ఈంజయి లోకుమ్తె జోవయించి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్తి.”

3 “తుమ్, జలె, దర్ముమ్ దెతె పొది, తుమ్చి దర్ముమ్ గుట్టు తెన్ తతి రితి, తుమ్చొ ఉజిల్ ఆతు తెన్ దర్ముమ్ దిలె, తుమ్చొ డెబ్రొ ఆతుక నేన్తె నే జాన్తి రితి దాస. 4 దస్సి తుమ్ దిలదు మెలె, అన్నె కోయి నేన్తె కి, తుమ్చొ దేముడు అబ్బొసి దెక, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె.”

ప్రార్థన కెరుక సికడ్లిసి (లూకా 11:1-4)

5 “పడ్డె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తి పొది, ఉప్రమెన్నుచొ మాన్యుల్చ రిత జా నాయ్. దస మాన్యుల్ సొంత గవురుమ్ ఆనన్తి రితి, మాన్యుల్ దెకుత్ మెన, సబ గెరలె, వీదులె టీవొ జా ప్రార్థన కెరుక ఓజ జా అస్తి. తుమ్క కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, జేవ్ జోవయించి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్తి. 6 దస్సి తుమ్ ప్రార్థన కెరుక జలె, మాన్యుల్ నే దెకితి రితి, గని తుమ్చి గదితె పెన, కెడ్డి డంకన, నే డీసయ్ జతో తుమ్చొ దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్థన కెర. మాన్యుల్ నే దెకితిసి కి జో అబ్బొసి జలో దేముడు దెకితయ్, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తిసి జో జానన, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె. 7 పడ్డె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తి పొది, దేముడుక నేన్తె మాన్యుల్ కెర్తి రితి పొన. మెలె, కామ్క నెంజిత కొణెచి ఉప్పిరి కొణె లట్టబా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక

నేన్న మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచర్తతి మెలె, 'ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ కొడొ సంగిలె దేముడు అమ్చ ప్రార్థనల్ మెన్నెదె' మెన ఆరిక ఉచర్తతి. ⁸ తూమ్ జోవయించి రితి జా నాయ్. తుమ్ దేముడు అబ్బొన్తె నే నజితె అగ్గె, తుమ్క కిచ్చొ కామ్క జెయెదె గే జో జానె."

⁹ "జాకయ్, తుమ్ ఇసి ప్రార్థన కెరె.

ఓ పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు జలో అబ్బొ,
తుచి నావ్ గవురుమ్ జవున్.

¹⁰ తుచి రాజిమ్ అమ్చి తెన్ జెవుసు.

తుచి ఇస్టుమ్ రితి పరలోకుమ్తె కీసి కెర్తతి గే,

ఈంజ లోకుమ్తె కి ఆమ్ కెరుక మెన, అమ్క దయ కెర సికడు.

¹¹ అమ్క సరివుచుప జతి అన్నిమ్ అమ్క రోజుక దె.

¹² పడ్డె, అమ్క తప్పు కెర్ల మాన్సుల్క

అమ్ కెడ్డి చెమించుప కెర అన్నుమ్ గే,

అమ్ కెర్ల తప్పుల్ తుయి అమ్క చెమించుప కెరు.

¹³ పడ్డె, అమ్ పాపుమ్ నే కెర్తి రితి, సయ్తాన్ కెరయ్తిసి

తెంతో అమ్క పిట్టవు, అన్నె, సయ్తాన్ కెర్త అల్లర్ తెంతో కి అమ్క పిట్టవు."

¹⁴ "కిచ్చొక మెలె, కో కో తుమ్క తప్పు కెర తిలెగిన, తుమ్ జోవయింక చెమించుప కెర్లెగిన, తుమ్చొ పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొ తుమ్క చెమించుప కెరెదె. ¹⁵ గని మాన్సుల్ తుమ్క కెర్ల తప్పుల్ తుమ్ నే చెమించుప కెర్లెగిన, తుమ్చొ అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క చెమించుప కెరె నాయ్."

చువ్వె తతిన్చి రిసా సంగిలిసి

¹⁶ "పడ్డెక, తుమ్ చువ్వె తంక జలె, ఏడ్లి రితి మొకొమ్ తెన్ తా నాయ్. ఉప్రమెన్నుచొ మాన్సుల్, జలె, 'చువ్వె అన్నుమ్' మెన, 'అమ్క నీతి మెన మాన్సుల్ గవురుమ్ సంగుతు' మెన, మొకొమ్ వెట్కారుమ్ తెయార్ కెరన తవుల. తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, దస్సి కెర్ల మాన్సుల్ జోవయించి బవుమానుమ్ నజన

గెల అస్తి. 17 తుమ్, జలె, తుమ్ చువ్వె తతె పొది, మాన్సుల్ నేన్లె రితి, తుమ్చి బోడి తేలు గాంసన, ఓడన, తుమ్చి మొకొమ్ దోవన, సర్ల తెన్ తా. 18 మాన్సుల్ నే దెకిలెకి, తుమ్చో అబ్బొసి జలో దేముడు దెక కెర, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె.

19 “బూలోకుమ్తెచి దనుమ్ తుమ్క తూమ్ కుడవన్క నాయ్. ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్ కుడవన్లెగిన, రుస్సి కా గెలెదె, నెంజిలె కివ్వొ కా గెలెదె, నెంజిలె చోర్లు గెరి బొరో కెర చోర నెవుల. 20 తుమ్, జలె, రుస్సి కివ్వొ నే కతి లోకుమ్తె, చోర్లు నే పెసితి లోకుమ్తె, మెలె పరలోకుమ్తె, ఒత్తచి దనుమ్ కుడవన కెరన. 21 తుమ్ కేన్ లోకుమ్తె దనుమ్ కుడవన తస్త గే, ఒత్త తిలిన్చి రిసా తుమ్చి పెట్టి ఉచర్తె తస్తె.

22 “అగుక దీవు అంకివో. జాచి రిసా, తుమ్చ అంకివో టేంట తిలెగిన, తుమ్చి ఒండి ఆగ్ ఉజిడ్ తెన్ తయెదె. 23 తుమ్చ అంకివో మయల జా తిలెగిన, తుమ్చి ఆగ్ ఎత్తి అమస్ రితి అందర్ జా తయెదె. దస్సి, తుమ్చి పెట్టి తిలి బుద్ది అందర్చి తిలెగిన, కెద్ది అందర్ జయెదె!

24 “ఎక్కిలో గొత్తి సుదొ కో జలెకు దొగుల ఎజొమాన్లుచి సేవ ఎక్కె దడి కెరుక నెత్తె. ఎక్కిలోక విరోదుమ్ కెర, అన్నెక్కోక ప్రేమ కెరెదె. నెంజిలె ఎక్కిలోక నిదానుమ్ దెక, అన్నెక్కోక నిస్కారుమ్ దెకెదె. జలె, దేముడుక చి ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్క ఎక్కె దడి సేవ కెరుక నెతుర్పు. 25 జాకయ్, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ‘కిచ్చొ కమ్దె గే కిచ్చొ పిమ్దె గే కిచ్చొ గలనుమ్దె గే కిసి జా జిమ్దె’ మెన, తుమ్చి మెన్సుతె చింత గలన నాయ్. అన్నిమ్చి కంట ఆత్మ విలువ, గెద. పాలల్చి కంట ఆగ్ విలువ, గెద.

26 “ఆగానుమ్చ పిట్టల్చి రిసా ఉచర. జేవ్ పిట్టల్ ఉంపితి నాయ్. ఉంప లాయితి నాయ్. లాయ కొట్టుతె ఆన కుడవంతి నాయ్. జలెకి, తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొ జలొ దేముడు జోవయింక పొస్తయ్. తుమ్, జలె, జోవయించి కంట విలువ నెంజుసు

గే? 27 పడ్డొ, తుమ్చితె కో కెద్ది చింత గలన్లెకి, జోచి బత్కుక కొల్తక ఏక్ అత్తెక్ జపున్ ఒగ్గర్ కెరనుక తెరె గే? నెత్తె.

28 “పాలల్చి రిసొచి చింత గలనుక కిచ్చొక? డొగ్గెచ పుల్లో కిసి వడ్డితతి గే ఉచరన. జేవ్ కామ్ కెర్తి నాయ్, పాలల్ వీంతి నాయ్. 29 జలెకి, ఎదివాట్ సొమ్సారుమ్ కలుగు జలో సొలోమోను మెలో పూర్గుమ్చొ రానొ కి ఈంజేవ్ పుల్లోచి రితి సూటి కెరనుక నేన్లొ. 30 తుమ్ తొక్కి నముకుమ్ తిలస, ఏక్ కోడు ఉచరన. ఆజి తా కెర కలిక డయ దెతి చివ్వర్క దేముడు ఎదిలి సూటి కెర్తయ్ జలె, తుమ్క అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల్ గలంతిసి దొర్కు కెరె నాయ్ గే? దొర్కు కెరెదె.

31 “జాకయ్, ‘కిచ్చొ కమ్దె గే, కిచ్చొ పిమ్దె గే, కిచ్చొ గలనుమ్దె’ మెన చింత గలన ఉచర నాయ్. 32 దేముడుక నేన్ల మొన్నుల్ కి ఇసిచి ఎత్కిక ఉచరంతె తవుల, అన్నె, ఇస సొమన్లు తుమ్క కి దొర్కు జతతి మెన; తుమ్చొ పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడు జానె. 33 తుమ్, కిచ్చొ కెరుక అస్సె మెలె, తొలితొ దేముడుచి రాజిమ్ జోచి పున్నిమ్ చజ, జో సికడ్డి బుద్ది ఇండుక ఆస జా తా. తుమ్ ఇసి జలదు మెలె, తెదొడి ఎత్కి తుమ్క దొర్కు జవుల. 34 జాకయ్, ‘కలిక కిసి జా జిమ్దె?’ మెన తుమ్ చింత గలన ఉచర నాయ్. కలికచి రిసొ సమ్మందుమ్ జతిసి కలిక దొర్కు జయెదె. కేన్ దీసిచి బాద జయి దీసిక సాలు.”

7

తీర్పు కెర్తి బుద్దిచి రిసొ సంగిలిసి

(లూకా 6:37-38,41-42)

1 “తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కుస్సిదుమ్ తెన్ తీర్పు ఉచర నాయ్, చి ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుమ్క తీర్పు కెర సిచ్చొ కెరుక నాయ్.

2 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అన్నె మొన్నుల్క కిసి తీర్పు దెకితె గే, దేముడు తుమ్కయ్ కి దస్సి దెకెదె. తుమ్ అన్నె మొన్నుల్చి రిసొ *కట్టడ్డి కొల్త రితి దేముడు తుమ్క కి జయ్యి కొల్త తెన్ కట్టడెదె.

* 7:2 7:2 మీన్సి

3 “తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకితె ఏక్ దూలుమ్ బెర తిలెగిన, బావోచి అంకితె ఇదిలిదిల్ తోక్కు సేడ తిలెగిన, అంకితె దూలుమ్ తిలోసా కిచ్చొక జోచి బావోచి అంకితె తిలి ఇదిలిదిల్ తోక్కు దెకితసి, గని సొంత అంకితెచి దూలుమ్ దెకిన్ నాయ్? 4 నెంజిలె, తుచి అంకితెచి తోక్కు కడిందె” మెన చిల్ప అంకితె తిలోసా కీసి తుచో బావోక సంగుక జయెదె! 5 తుయి ఉప్రమెన్నుచో, తొలితో తుచి సొంత అంకితెచి చిల్ప కడను, చి తుచో బావోచి అంకితెచి తోక్కు కడితి రితి టేంట దెకితె.

6 “సుద్ది తిలిసి సూనర్లుక దాస నాయ్. అండ్రుల్చి చట్టె ముత్యల్ గల దాస నాయ్. అండ్రుల్క దిలె, విలువ నే దెకితె సుడ కెర, పన్ల కెర, తుమ్క చిర గెలుల.

7 “నజ తుమ్క దెయెదె. ఎక్కి మెన్ను తెన్ చజిలె, దొర్కు జయెదె. కెప్పితె పెట్టె, తుమ్క కెప్పి ఉగిడిందె. 8 కో సంగిలె, జోక దొర్కు జయెదె, చి చజిలె, దొర్కు జయెదె, చి జోచి కెప్పితె పెట్టె, జోచి రిసా ఉగ్గి జయెదె.

9 “తుమ్చి తెన్ కేన్ మాన్సు జలెకు జోచో పుత్తుసి పోడి నజిలె, జోక పత్తురు దెయెదె గే? నాయ్. 10 జో పుత్తుసి మొస్సా నజిలె అయి దెయెదె గే? నాయ్. 11 జలె, తుమ్ మాన్సుల్ పాపుమ్ సుదల్ జలెకి, తుమ్చ బోదల్క చెంగిల్ వస్తువల్ దెంక జాన్సు. జలె, పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొన్ జలొ దేముడుతె కో చెంగిల వరల్ నజిలె, మాన్సుల్ దెతి కంట జో అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల్ వరల్ దెయెదె!

12 “మాన్సుల్ తుమ్క కీసి కెరుక మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జస్తె గే, తూమ్ కి జోవయింక దన్ని కెర. కిచ్చొక మెలె, మోసే పూర్లుమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిల ఆగ్గుల్, అన్నె పూర్లుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు ఎత్కితె ఈంజ కోడు బెదితయ్.

పరలోకుమ్ పెసితి గుమ్ముమ్చి రిసా సంగిలి బోదన

(లూకా 13:24)

13 “వెల్లో నాసెనుమ్తె గెతి వాట్ సుల్లు, జా వాట్ పెసితి గుమ్ముమ్ రూండు. జా వాట్ ఒగ్గర్జిన్ గెతతి. తూమ్, మాత్తుమ్, ఇర్కు వాట్చి గుమ్ముమ్ పెస. 14 కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్తె బెదితి వాట్చి

గుమ్ముమ్ ఇర్కు అస్సె, జా వాట్ సుల్లు నాయ్, చి ఒత్త పాచితన ఒగ్గర్ తొక్కిజిన్ జవుల.

15 “దేముడు తెంతొ కబుర్ ఆన్ తొసా ఆవ్” మెన అబద్ధుమ్క సంగితన సగుమ్జిన్ జెవుల, ఉప్రమెన్నుచ జేవ్. దస మాన్సుల్చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. చెంగిల్ మాన్సుల్ రితి, జేవ్ మెండల్చ రోమల్ గలన డీసయ్ జవుల, గని జోవయించి పెట్టి తెడి డుర్కొవ రితి కుస్సిదుమ్ తిలన. 16 జోవయించ కమొచి పలితుమ్ దెకిలె, జోవయించి బుద్ది తుమ్ చినితె. కంట చెట్టె ద్రాచ పండ్లు కోడుక జయెదె గె? లస్వన్ రూకి తెన్ †అంజూరుమ్ పండ్లు కోడుక జయెదె గె? నెంజె. 17 ఎత్కి చెంగిలో రూక్తె చెంగిలి పండ్లు దెరుల, గని కామ్క నెంజితె రూక్తె కామ్క నెంజిత పండ్లు దెరుల. 18 చెంగిల్ రూక్తె కామ్క నెంజితె రగుమ్ పండ్లు దెర్తి నాయ్. కామ్క నెంజితె రూక్తె చెంగిల్ పండ్లు దెర్తి నాయ్, 19 అస్సె, చెంగిల పండ్లు నే దెర్తి ఎత్కి రూకుక కండ కెర, ఆగితె గలుల. 20 తుమ్చితె జెతసచి పలితుమ్ దెకిలె, జోవయించి రగుమ్ చినితె.

21 “ప్రబు, ప్రబు!” మెన, అంక సంగితన ఎత్కిజిన్ పరలోకుమ్చి రాజిమతె పెసితి నాయ్. గని పరలోకుమ్ తిలో అంచొ అబ్బొ జలో దేముడు సికడ్లి కోడు రితి కెర్తసయ్ ఒత్త గెచ్చుల. 22 ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్కిక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక, అంక ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్, ‘ప్రబు, ప్రబు’, తుచి నావ్ తెన్ తూయి సంగిల కబుర్లు సంగిలమ్, నాయ్ గె? తుచి నావ్ తెన్ బూతల్ గట్రక ఉదడ్లమ్, నాయ్ గె? తుచి నావ్ దెర ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అద్బుతుమ్ కమొ కెర్లమ్, నాయ్ గె?” మెన సంగుల. 23 జలె “ఆవ్, తుమ్క అగ్గె తెంతొ నేని. తుమ్ గార్ కమొ కెర్తతన, అంచి తెంతొ దూరి ఉట్ట గెచ్చు” మెన జోవయింక సంగెదె.

సాప్రయ్ బందిలో గేరుచి ఇస్కతె బందిలో గేరుచి రిసాచి టాలి
(లూకా 6:47-49)

† 7:16 7:16 ‘అంజూరుమ్ పండ్లు’ మెలె, బొడ్డ పండ్లు రిత జవుల.

24 “అంచ కొడొ నూన అంచి కోడు రితి ఇండుల గే కీస జవుల, జో బుద్ది తిలోసా కిచ్చొ కెల్లొ మెలె, జోచొ గేరు రెంగ్విచి ఉప్పిరి బందిలో.
25 బందితికయ్, పాని పెట్టి, వర్లల్ జలి, చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి సుట్టునంత కెర్లె కి, జా గేర్చి పునాది రెంగ్విచి ఉప్పిరి తిలి రిసా, కెర్లె వాదు పాని కెర్లె కి, సేడె నాయ్.

26 “జలె, కో అంచ కొడొ నూన కి నే కెరుల గే, జేవ్ కీసి జవుల మెలె, బుద్ది నెంజిలో ఎక్కిలోచి రితి జవుల. జో బుద్ది నెంజిలోసా కిచ్చొ కెల్లొ మెలె, జోచొ గేరు ఇన్కుచి ఉప్పిరి బందిలో. 27 జో గేరు ఇన్కుచి ఉప్పిరి బంద తతికయ్, పాని పెట్టి, వర్లల్ అయ్లి చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి సుట్టునంత కెర్లె, చి జా గేరు సేడె గెలో. జా గేరు ఎద్దరె సేడయ్ గెలి!” మెన యేసు సంగిలన్.

28 యేసు ఈంజేవ్ కొడొ సంగ కేడయ్లి వడ్డొ, జనాబ్ ఎత్కి జో కెర్లె బోదనచి రిసా ఆచారిమ్ జల. 29 కిచ్చొక మెలె, జేవ్చ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కెర్తి రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ జో సొస్టుమ్ బోదన కెర్తె తిలన్.

8

వెల్లి రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి

(మార్కు 1:40-45; లూకా 5:12-16)

1 జేవ్ జా మెట్ట తెంతొ ఉత్త జెతె తిలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి అయ్ల. 2 జేవ్ ఎత్కిజిన్ దస్సి ఉత్తిరై తతికయ్, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుక దస్సుల్ జా, సెర్ను సేడ జొకర, “ప్రము తుక ఇస్టుమ్ జలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్ని” మెన సంగిలన్.
3 యేసు ఆతు చంప కెర జోక చడ, “అంక ఇస్టుమి. చెంగిల్ జా సుద్ది జా” మెన సంగిలి బేగి, జోచి వెల్లి జబ్బు గెతికయ్, చెంగిల్ జా సుద్ది జలన్. 4 యేసు జోక “వట్టె కక్క కిచ్చొ సంగు నాయ్. గని, దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, తుచి ఆగ్గే సుద్ది జలి మెన, ఒత్త పూజరిక

దెకవు, చి తుయి సుద్ది జలిసి ఒత్త తిల మాన్సుల్క రుజ్జు జతి రితి, మోసే పూర్గుమ్ సంగిలి కానుక దేసు” మెన సంగ, అన్నె ఉట్ట గెలన్.

పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లోచొ గొత్తి సుదొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(లూకా 7:1-10; యోహా 4:43-54)

5 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె అన్నె పావితకయ్, రోమ్ దేసిమ్చొ పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లో ఎక్కిలో జా కెర, 6 యేసుక “బాబు, అంచొ గొత్తి నాడు కదుల్ జంక నెత్త కెర ఒగ్గర్ బాద జా గెరి ఎంగ్ల తత్తయ్” మెన బతిమాల్పు జా సంగిలన్ 7 యేసు జోక “ఆవ్ జెయిందె, చి జోక చెంగిల్ కెరిందె” మెన సంగిలన్. 8 గని జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లో మాన్సు జోక, “ప్రబు, తుయి అంచి గెరి జెంక మెలె, ఆవ్ విలువ నాయ్. తుయి ఇన్నె తెంతొ ఎక్కి సెలవ్ కోడు దిలది మెలె, అంచొ గొత్తి నాడు చెంగిల్ జయెదె. 9 ఆవ్ కి అదికారుమ్క బితోసా. అంచి తెడి జమాన్లు అస్తి. ఆవ్ ఎక్కిలోక ‘గో’ మెలె, గెచ్చెదె. అన్నెక్కోక ‘జె’ మెలె, జెయెదె. అంచొ గొతిమాన్సుక ‘ఈంజ కామ్, జా కామ్ కెరు’ మెలె కెరెదె” మెన సంగిలన్.

10 యేసు ఈంజొ సంగిలిసి నూన సర్ద జా, పట్టి జెతె తిలనక దెక, జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె ఆవ్ కక్క కి ఎదిలి నముకుమ్ తిలనక అప్పె ఎదక కి దెకుక నాయ్. 11 తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తూర్పు దేసిమ్లు తెంతొ, వడమర దేసిమ్లు తెంతొ కి యూదుల్ నెంజిల ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జా కెర, అమ్చ యూదుల్చ పూర్గుమ్చ అబ్రాహామ్, ఇస్సాకు చి యాకోబు తెన్ పరలోకుమ్తె ఎక్కితె అన్నిమ్ కవుల. 12 గని, అమ్చి రాజిమ్చి రిసా తుమ్క నిసాన అస్సి మెన, అమ్చ యూదుల్క దేముడు సంగ తిలె కి, ఈంజేవ్ అమ్చ యూదుల్తె ఒగ్గర్జిన్ అందర్చి ఉప్పిరి అందర్తె బయిలె గలి జవుల. ఒత్త మాన్సుల్ ఏడ్తె తవుల, దంతొ చప్పిలై తవుల.” మెన సంగ కెర, 13 యేసు జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లోక “సరె, గో. తుయి

నంపజలి రితి తుక జర్గు జవున్” మెన సంగిలన్. సంగిలి బేగి, జో మాన్సుచో గొత్తి నాడు చెంగిల్ జలన్.

పేతురుచి అత్తన్ క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 1:29-34; లూకా 4:38-41)

14 పడ్డో, యేసు పేతురు మెలో జోచో సిన్సుడుచి గెరి గెచ్చ కెర, పేతురుచి అత్తన్ జొర్ణో సేడ ఎంగ్ల అస్సె మెన దెక కెర, 15 జాచి ఆతు దెర్తికయ్, జా జొర్ణో గెలి, చి జా ఉట్ట కెర, యేసుక మరియాద ఎత్కి కెరుక దెర్తి.

16 సాంజ్ జతికయ్, ఒగ్గర్ జిన్ బూతుమ్ దెర్లనక ఒత్త తిల ప్రెజల్ యేసుతె కడ ఆన్ తికయ్, జేవ్ బూతల్ ఎక్కెక్ క “ఉట్ట గో” మెన ఎక్కి కోడు తెన్ యేసు ఉదడ గెలన్. కిచ్చో కిచ్చో జబ్బుల్ తిలనక కి చెంగిల్ కెర్లన్.

17 “జొయ్యి అమ్చ బాదల్ జబ్బుల్ దెర గెచ్చయ్లో” మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పూర్ణమ్చోచి అత్తి జో సంగిలి కోడు నెరవెర్నువ జంకయ్ మెన ఇసి జలి.

యేసు తెన్ బుల్లన ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ తంక మెన సంగిలిసి
(లూకా 9:57-62)

18 సుట్టునంత ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ జిన్ బెర తిలిసి యేసు దెక, కెర, “సముద్రుమ్ ఒత్తల్తో గెచ్చుమ” మెన సిన్సుల్ క సంగిలన్. 19 జలె, మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డోసా ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, తుయి కేనె గెలె కి, ఆవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెయిందె” మెన సంగిలన్. 20 యేసు జోక “నక్కల్ క పార్లు, ఆగానుమ్చ పిట్టల్ క గూడలు, గని ఆవ్ *మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక బోడి వంపొ కెర్తి టాన్ నాయ్” మెన సంగితికయ్, 21 సిన్సుల్ తె అన్నెక్లో యేసుక

* 8:20 8:20 ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా’ మెన బయ్ బిల్ తె రెడ్డ తిలె, జాచి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, ‘ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చింఛువ కెర్లొసా’. యేసు ఈంజ లోకుమ్ తె బుల్లె తిలి పొది, బయ్ బిల్ చి పొర్చి ప్రమానుమ్ ఒగ్గర్ నదు కెర్ల పండితుల్ జా అర్దుమ్ కెరనుల, గని మాములుమ్ మాన్సుల్ నేన్ తి.

“ప్రబు, ఆవ్ తుచి తెన్ నే జెతె అగ్గె, గెచ్చు కెర, అంచో అబ్బొ మొర గెతె ఎదక జోక పోస కెర, జో మొర్లె జోక రోవ గెలుక మెన, అంక సెలవ్ దె” మెన సంగిలన్. చి యేసు జోక దెక, ²² “మొర్లస జోవయించ సొంత మొర్లసక రోవ గెల్లు, గని తూయి బేగి అంచి పట్టి బులుక జె.” మెన జో సిస్సుడుక సంగిలన్.

యేసు దోనితె గెతె వాదుపానిక సేంతుమ్ కెర్లిసి
(మార్కు 4:35-41; లూకా 8:22-25)

²³ తెదొడి యేసు దోనితె వెగితికయ్, జోచ సిస్సుల్ జోచి పట్టి వెగిల.
²⁴ జేవ్ నగుమ్ దూరి ఇండయ్తికయ్, సముద్రుమ్తె వాదు కెర్లికయ్, వెల్లెల కెర్లల్ జా దోనితె డేవితె తిల, గని యేసు నిజ తిలన్. ²⁵ జేవ్ సిస్సుల్ జోతె గెచ్చు, ఉట్టవ కెర, “ప్రబు మొర గెతసుమ్. అమ్క రచ్చించుప కెరు!” మెన సంగితికయ్, ²⁶ యేసు ఉట్ట కెర, జోవయింక “ఇదిల్ నముకుమ్చ, తుమ్, కిచ్చొక బితసు?” మెన జోవయింక సంగ కెర, వాదుక సముద్రుమ్క గట్టిజ ఆడ్ర దిలన్. వాదు కెర్లలు ముల దిలి, చి ఎత్తి అన్నె సేంతుమ్ జలి రిసా, ²⁷ సిస్సుల్, “ఈంజొ కీసా మాన్సు, చి వాదు కి సముద్రుమ్ కి ఇన్నెచి కోడక వంపొ జత్తయ్!” మెన ఆచారిమ్ జల.

బూతల్ దెర్ల దొగులక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 5:1-20; లూకా 8:26-39)

²⁸ జో సముద్రుమ్ జిన కెర, †గదరేనులుచి ప్రాంతుమ్తె పావితకయ్, బూతల్ దెర్లస దొగుల మెన్నె తెంతో బార్ జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జల. జేవ్ దొగులచి ఎదివాట్ కోపుమ్చి రిసా, కో కి జా వాట్ గెచ్చుక దయిరిమ్ నాయ్. ²⁹ యేసు జా వాట్ జెతికయ్, “ఈందె, దేముడుచొ పుత్తుసి, అమ్చి తెన్ తుక కిచ్చొ? అమ్ సిచ్చు జతి పొది నే జెతె అగ్గె అమ్క అల్లర్ కెరుక ఇన్నె అయ్లది గే?” మెన కేకుల్ గలిల. ³⁰ జలె, జోవయించి ఇదిల్ ఒత్తల్క ఒగ్గర్ అండ్రుల్ తిలి మంద కతె తతికయ్, ³¹ జేవ్ బూతల్ యేసుక “తుయి అమ్క ఇన్నె

† 8:28 8:28 గెరాసీనుల్ నావ్ కి తిలి

తెంతో ఉదడ్లెగిన, అండ్రుల్ తిలి జా మందతె అమ్క తెద్రవ్” మెన, యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల. ³² జో జోవయింక “గెచ్చు!” మెన సంగితికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా, జేవ్ మాన్సుల్క ముల దా, అండ్రుల్చి పెట్టి పెన గెల, చి జా మందచ అండ్రులు ఎత్కి వెర్రి జా, జా వెల్లి గాటిక నిగ ఉత్త, సముద్రుమ్తె నేడ మొర గెల.

³³ దస్సి జర్గు జతికయ్, మంద రకితస బమ్మ జా, జా పట్టుమ్తె నిగ గెచ్చు, బూతల్ దెర్లనక జర్గు జలిసి ఎత్కి, కిచ్చొ నే పిట్టె, పట్టుమ్చక సంగిల. ³⁴ జాచి రిసా, పట్టుమ్చ ఎత్కిజిన్ యేసు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన బార్ జా, దెక కెర, “అమ్చి దేసిమ్ తెంతో ముల దా ఉట్ట గో!” మెన బతిమాల్పా జా, జోక బమ్మ తెన్ సంగిల.

9

ఉట్టుక నెత్తిర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 2:1-12; లూకా 5:17-26)

¹ ఒత్త తెంతో, యేసు దోనితె వెగ కెర, జా సముద్రుమ్ జిన కెర, జోచి సొంత పట్టుమ్తె పాచితికయ్, ² ఒత్త తిల మాన్సుల్ వాతుమ్ జోర్లొ తెన్ తిలొసా, ఉట్టుక నెత్తిర్లొ అంతుర్లొతె ఎంగ్ల తిలొసా ఎక్కిలొక జోతె కడ ఆన్ల. యేసు జేవ్ కడ ఆన్లనచి సముకుమ్ దెక కెర, జో ఉట్టుక నెత్తిర్లొసాక దెక, “ఓ పూత్తు, తుయి దయిరిమ్ జా. తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి” మెన జోక సంగిలన్.

³ జలె, ఒత్త తిల మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్జిన్ ‘యేసు దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగితయ్. జా వెల్లి పాపుమ్’ మెన బమ్మ జా, లట్టబన్ల. ⁴ యేసు జోవయించి మెన్సుతె తిలిసి చిన కెర, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక కుస్సిదుమ్ ఉచర్లను? ⁵ ‘తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి’ మెనుక సుల్లు గే, ‘ఉట్ట ఇండు’ మెనుక సుల్లు గే? ⁶ జలె, ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లయ్ అంక అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె తిలె కి, మాన్సుల్చి పాపల్ చెమించుప కెర్తి అదికారుమ్ అస్సి’ మెన తుమ్క రుజ్జు దెకయిందె” మెన, జో ఉట్టుక నెత్తిర్లొ

మాన్యుక అన్నె దెక, యేసు జోక, “తుయి ఉట్ట కెర, తుచి అంతుర్నొ వయన గెరి గో” మెన సంగితికయ్, ⁷ జో మాన్యు ఉట్ట కెర, గెరి గెలన్. ⁸ ఇసి జర్గు జతికయ్, ప్రెజల్ దెక కెర, బియఁ గెచ్చు, మాన్యుచి అత్తి జో ఇసి అదికారుమ్ దిలిన్చి రిసా, దేముడుక గవురుమ్ కెల.

యేసు మత్తయిక బుకార్లన్
(మార్కు 2:13-17; లూకా 5:27-32)

⁹ యేసు ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరి ఇండ గెచ్చు, జా పట్టుమ్చి సిస్తు కడన్తి గెరిచి వాట్ గెచ్చు కెర, ఒత్త పెన తిలో మత్తయి మెలో సిస్తు నజితోసాక దెక, “అంచి పట్టి జా అంచో సిస్సుడు జా” మెన జోక సంగిలన్, చి జో ఉట్ట కెర, యేసుచి పట్టి గెలన్. ¹⁰ జో మత్తయి మెలోసాచి గెరి అన్నిమ్ కంక మెన యేసు గెచ్చు వెన తతికయ్, జా దేసిమ్చ నిస్కారుమ్ దెకిల సిస్తు నజితన కి, చి నీతి నే కెరంత ‘పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన ఒత్తచ యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకిలన ఒగ్గర్జిన్ జోతె జా కెర, జో తెన్ సిస్సుల్ తెన్ వెసిల. ¹¹ జేవ్ ఇన్నె బెద వెసిలిసి దెక కెర, పరిసయుల్ మెంత పండితుల్ యేసుచ సిస్సుల్తె జా కెర, జోవయింక “తుమ్చో గురు సిస్తు నజితన తెన్ పాపుమ్ కెర్లన్ తెన్ కిచ్చొక వెన అన్నిమ్ కతయ్?” మెన పుసిల.

¹² జేవ్ దస్సి సంగిలిసి యేసు నూన కెర, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినన్లన డాక్టర్ అవ్సురుమ్, గని జబ్బు నెంజిలనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్ నాయ్.” ¹³ జలె,

“తుమ్ కిచ్చొ కెర్సి అంచి ఆన మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని మాన్యుల్క కన్కారుమ్ దెకితిసి మెలి కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే, తుమ్ గెచ్చు సిక్క.. ‘ఆమ్ పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన చినంతనకయ్ బుకార్క ఆవ్ అయ్లయ్, గని ఆమ్ పున్నిమ్ తిలన మెన ఉచరంతనక బుకార్క నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

¹⁴ తెదొడి బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాసుచ సిస్సుల్ యేసుతె జా కెర “పరిసయుల్ కి ఆమ్ కి చువ్వె తంక అలవాట్, గని తుచ సిస్సుల్

చువ్వె తతి నాయ్. కిచ్చొక?” మెన, యేసుక పుసిల. 15 ఇసి పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలె పొది, పెండ్లి విందుతె బుకార్లన ముసుర్న తవుల గె? నాయ్. బెదె నాయ్. జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చైన జలసచి నెడమె తెంతో జోక దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ పొదుల్క జోచ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

16 “జలెకు, పొర్ని పాలుమ్ చిరి జా తిలెగిన, మాసికచి రిసా నే కేడయ్లి నే కేడై నొవి బట్ట గండ కో జాన్ల మాన్సుల్ గల్తి నాయ్. దస్సిచి పొర్నిచితె గల తిలెగిన, జో పాలుమ్ కేడై, జా మాసిక కడదే. మాన్సు జా పాలుమ్ గలనై, అప్పు జలి పొర్ని బట్ట నొవి బట్టచి మాసిక బెదయ్లి కుటు సొడి చిరి జయెదె, చి అగెచి కంట వెల్లి బొరొ జయెదె.

17 పడ్డో, జలె, ఒత్త నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ పొర్నిచి కాయ తెన్ కో సువితి నాయ్. జా కాయ పొర్ని జలి రిసా, దస్సితె నొవి రస్సుమ్ సువిలెగిన, జా కాయ పులుక నెతిరి రిసా, జా రస్సుమ్ పొంగుప జలె, జా కాయ పుట్టెదె. పుట్టిలె, జా రస్సుమ్ సూయి జయెదె, చి కాయ కి పాడ్ జా గెచ్చెదె. జాచి రిసా, నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ నొవి కాయల్తె సువుల. దస్సి, జా రస్సుమ్ కి జా కాయ కి పాడ్ నే జస్తై, చెంగిల్ తయెదె” మెన, జోక పరిచ్చ కెర్ల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

బార వెర్సుల్ బాద తెన్ తిలి తేర్బోదక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 5:21-43; లూకా 8:40-56)

18 ఒత్త జా తిల మాన్సుల్క యేసు ఈంజేవ్ కొడో సంగితె తతికయ్, ఒత్తచి నబ గెర్చొ అదికారి ఎక్కిలో జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జా, నెర్ను సేడ జొకర, “అంచి దూ అప్పె మొర గెచ్చ అస్సె. తుయి, జలె, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగిన, అన్నె జయెదె” మెలన్. 19 జో దస్సి మెంతికయ్, యేసు ఉట్ట కెర జోచి పట్టి గెలన్. జోచ సిస్సుల్ కి బెద గెల.

20-21 జేవ్ వట్టె గెతె తతికయ్, బార వెర్సుల్ తెంతో లొయి గెతి బాద తెన్ తిలి ఏక్ తేర్బోద యేసుచి పట్టి జా, పాచె కెర, “ఆవ్

ఎక్కి జోచొ పాలుమ్ జవున్ చడిలెగిన, చెంగిల్ జయిందె” మెన, జాక జయ్యి ఉచరన, జోచొ పాలుమ్చి కొంగు చడిలి. 22 జా చడితికయ్, యేసు పడ్డొ పస్ల జాక దెక, “ఓ దూ, దయిరిమ్ తెన్ తా. అంచి ఉప్పిరిచి తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర్లి.” మెన సంగిలన్. జా బేగి చెంగిల్ జలి.

23 తెదొడి యేసు జో అదికారిచొ గెరి పావ కెర, నాడి మొర్లి రిసా మూరి పుజితన, చి బెర తిల ఏడుకుడు జతన ఒగ్గర్ గొడబ జతిసి దెక కెర, 24 “తుమ్ గెచ్చు. ఈంజ నాడి మొర గెచ్చె నాయ్. నిజ అస్సె” మెన జోవయింక సంగితికయ్, జోక ఆసిల. 25 జలె, జనాబ్ ఎత్కిక బార్ కెరవడ కెర, యేసు తెడి గెచ్చు, జా నాడిచొ ఆతు దెర్లి బేగి, జీవ్ జా ఉట్టి. 26 ఈంజ కామ్చి రిసా జా ప్రాంతుమ్ ఎత్కితె పావిలి.

దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

27 యేసు బార్ జా కెర, ఒత్త తెంతొ గెరి గెతె తతికయ్, దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ జోచి పట్టి జా, “దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్లిలో రచ్చించుప కెర్లొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అమ్క చెంగిల్ కెరు!” మెన కేకుల్ గల్తె తిల.

28 యేసు గెరి గెచ్చు పెసిలి పడ్డొ, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ ఒత్త జోతె అయ్ల. జెతికయ్, యేసు జోవయింక “తుమ్ ఉచర్లిసి అంక ‘కెరుక తెరె’ మెన తుమ్ నంపజతను గే?” మెన జోవయింక పుసితికయ్, జేవ్, “ప్రబు, అమ్ నంపజతనుమ్” మెన జోక సంగిల. 29 యేసు జోవయింక అంకివొతె చడ కెర, “అవ్ తుక ‘చెంగిల్ కెరుక తెరె’ మెన తుమ్ నంపజలిసి రిసాయి తుమ్క జర్గు జవున్!” మెన, సంగిలన్. 30 సంగిలి బేగి, జోవయింక అంకివొ డిసిల. పిమ్మట్, యేసు జోవయింక “ఈంజ కామ్ కో కి నేన్తె రితి దెకన, తుమ్ దొగుల తుక్లె తా” మెన గట్టిజ సంగిలన్. 31 గని, జేవ్ ఉట్ట గెచ్చు, జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె జోచి గవురుమ్ సంగితె తిల.

గుల్లొ కెర్లొ బూతుమ్క యేసు ఉదడ గెలిసి

32 యేసు సిస్సుల్ తెన్ బార్ జా కెర, అన్నె బులుక గెతె తతికయ్, బూతుమ్ దెర్లొ గుల్లో సుదొ ఎక్కిలోక జోతె కో గే కడ ఆన్ల. 33 యేసు జో బూతుమ్క ఉదడ గెలి బేగి, జో గుల్లో సుదొ లట్టబన్ల. ఒత్త బెర తిల జనాబ్ ఆచారిమ్ జా, “అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె ఇసిచి జర్గు జలిసి కెయ్య దెకుమ్ నాయ్. ఆజి జర్గు జలి!” మెన లట్టబన్ల. 34 గని పరిసయ్యుల్ కిచ్చొ మెల మెలె, * “బూతల్క రానొ జలొసాచి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడయ్” మెన అరుగురు జా, గోసక సంగిల.

35 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ ఒండిచ పట్టలె గెవ్వలె బుల బుల, జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చ, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ పాసి జా అయ్లిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ, ఎత్తి రగల్చ జబ్బులు నొప్పులు గెచ్చవ, మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరె తిలన్.

36 దస్సి బుల్తె పొది, ఒగ్గర్ జనాబ్ జోతె అయ్ల జేవ్ మాన్సుల్క దెక దెక, జేవ్ గొప్పుడు నెంజిల మెండల్ రిత మాలజ్ జా సైమల్ తెన్ తిలిసి దెక, జోవయించి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, 37 “గట్టిజ పంటొ పిక లాయితి సమయుమ్ జా అస్సె. 38 జాచి రిసా, ‘ఈంజ పంటొ లాయితి రితి, ఈంజ పంటొక ఎజొమాని జలొ ప్రబు లాయిత మాన్సుల్క తెద్దవును’ మెన, తుమ్ జోక ప్రార్దన కెర” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

10

బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దిలిసి

(మార్కు 3:13-19; 6:7-13; లూకా 6:12-16; 9:1-6)

1 తెదొడి యేసు జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క పాసి బుకారా కెర, బూతల్ గట్టక ఉదడ గెలుక మెన, రగరగాల్చ జబ్బులు బాదల్ జల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరుక మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్. 2 జేవ్ బారజిన్ యేసుచ, బారికుల్చ నవ్వొ కిచ్చొ కిచ్చొ మెలె, తొలితో పేతురు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలొ సీమోను, చి జోచొ బావొసి అంద్రెయ.

* 9:34 9:34 ‘బూతల్క రానొ జలొసా’ మెలె, సయ్తాన్.

ఒత్త తెంతో, జెబెదయిచో పుత్తుసి యాకోబు, చి యాకోబుచో బావోసి యోహాను. ³ ఒత్త తెంతో, పిలిప్ చి బర్తోలోమయి, తోమా చి మత్తయి మెలో సిస్తు నజీతోసా. ఒత్త తెంతో, అల్ఫయిచో పుత్తుసి యాకోబు, చి తద్దయి మెలోసా. ⁴ ఒత్త తెంతో, కనానుచో సీమోను మెలో అన్నెక్లో, చి పడ్డో యేసుక దెర తిలో ఇస్కరియోతు మెలి గెవ్వెచో యూదా.

⁵ యేసు జేవ్ బారజినక అదికారుమ్ దా కెర బులుక తెద్రయ్లి పొది, కిచ్చో సెలవ్ దిలన్ మెలె, “యూదుల్ నెంజిలనతె అప్పె గెచ్చుక పోన, చి నమరయ ప్రదేసిమ్చ పట్టలె పెన నాయ్. ⁶ జలె, పిట్ట గెల గొవుడు నెంజిలి మంద రితి జా తిల ఇస్రాయేలుల్తె తుమ్చ సొంత మాన్సుల్తె తుమ్ గెచ్చు. ⁷ తుమ్ గెచ్చు, చి ‘పరలోకుమ్చి రాజిమ్ పాసి జా అస్సె’ మెన బోదన కెర. ⁸ జబ్బు మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర. మొర గెలసక జివ్ కెర. వెల్లి జబ్బుల్ తిలసక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెర, చి బూతల్క ఉదడ గెల. ఆవ్ దెతిసి ఆరి తుమ్క దొర్కు జలి. మాన్సుల్క ఆరి తుమ్ దాన.

⁹ “తుమ్ బుల్తె పొది, బజార్ గే వెండి గే రాగిచ కాసుల్ గే, కిచ్చో రగుమ్ డబ్బుల్ జలెకు దెరన బార్ జా నాయ్. ¹⁰ దస్సి, సెంచె జలెకు, దొన్ని సొక్కల్ జలెకు, జోడ్లు జలెకు, టెక్కి డండో జలెకు దెరన బార్ జా నాయ్. తుమ్ కచి రిసా కామ్ కెర్తె గే, తుమ్ కెర్తి కామ్చి రిసా జో దెతి అన్నిమ్ తుమ్ నజనుక నాయిమ్.

¹¹ “అన్నె, తుమ్ కేన్ పట్టుమ్తె జలెకు గెవ్వె జలెకు పెసితె పొది, ఒత్త తగుప జలొసా కో గె జానన, చి తుమ్ ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెతె ఎదక జోచితె తా. ¹² జోచి గెరి తుమ్ పెసితె పొది, జా గేర్చక, తుమ్క సేంతుమ్ తవును మెన చెంగిల్ సంగ. ¹³ జా గేర్ సేంతుమ్క తగుప జతిన్ జలె, తుమ్ ఆన్లి సేంతుమ్ జోవయింక జర్గు జా, తవును. జా గేర్చ సేంతుమ్క నే తగుప జతిన్ జలె, తుమ్ ఆన్లి సేంతుమ్ జోవయింక నే తతె తుమ్క అన్నె బుల జెయెదె. ¹⁴ కో జలెకు తుమ్క మరియాద నే కెర్తెగిన, తుమ్ ఆన్తి కబుర్ నే సూన్లెగిన, జో గేరు జలెకు, జా గావ్ జలెకు ముల దా, తుమ్ ఉట్ట గెతె పొది, జా గుర్తుక, తుమ్చ చట్టో జా టాన్తెచి లంబిలి దూడి పండ్ల గెల, చి ఉట్ట గెచ్చు.

15 ఈంజ లోకుమ్చక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసి అయ్లె, సాదోమ చి గొమొరా మెల పూర్గుమ్ కుడ్డె నాసెనుమ్ జల పట్నల్చి గత్తిచి కంట, తుమ్క మరియాద నే కెర్తి కేన్ గవ్విచచి గత్తి ఒగ్గర్ సిచ్చచి జయెదె, మెన నిజుమి తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

16 “ఈందె, డొర్కొవచి నెడమె మెండల్క తెద్రయ్లి రితి, దస్సి, తుమ్క మాన్సుల్తె ఆవ్ తెద్రయ్తసి. జాచి రిసా, అయివొ కెద్ది తెలివి అస్తి గే, తుమ్ కి తెద్ది తెలివి జా తా. గని, దస్సి తెలివి జలెకి, పార్వ పిట్టల్చి రితి, తేట మెన్సు తిల సుదల్ జా తా. 17 కోపుమ్ జత మాన్సుల్చి రిసా జాగర్త తెన్ తా. జేవ్ తుమ్క తీర్పు కెర్త సబల్తె సార్ప కెర, జోవయించ సబ గెరలె తుమ్క కొర్డల్ తెన్ పెటుల.

18 తెదొడక అంచి రిసా జేవ్ మాన్సుల్ తుమ్క దెర అదికారుల్తె, రానల్తె ఒర్గొడ నెవుల. చి జోవయించి మొక్కె కి, వేర దేసిమ్లు తెంతో అయ్ల అమ్చ యూదుల్ నెంజిలసచి మొక్కె కి తుమ్ అంచి రిసా సాచి సంగితె. 19 మాన్సుల్ తుమ్క దస్సి సార్ప కెర్తి పొదిక, కీసి లట్టబుక గే, కిచ్చొ సంగుక గే, ఉచర చింత గలన నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జోవయింక కిచ్చొ సంగుక గే, తెదొడకయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క దెయెదె. 20 మెలె, తుమ్చొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి తా కెర, జొయ్యి లట్టబెదె. తుమ్ ఉచర లట్టబ్బు నాయ్.

21 “జా పొదిక, అన్నొన్క బావొసి జలెకు, పుత్త్రున్క అబ్బొసి జలెకు, మొర్తి సిచ్చతె సార్ప దెవుల. అన్నె, పుత్తర్పుల్ అయ్యున్అబ్బొన్చి ఉష్పిరి విరోదుమ్ జా, జోవయింక మొరవుల. 22 అంచి నావ్చి రిసా ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. ఈంజేవ్ అల్లర్ పూర్తి జతె ఎదక కో అంక నిదానుమ్ తా ఓర్సుప జవుల గే, రచ్చించుప జవుల. 23 మాన్సుల్ ఏక్ పట్నుమ్తె తుమ్క అల్లర్ కెర్లె, అన్నెక్ పట్నుమ్తె ఉట్ట నిగ. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లొసా అన్నె జెతె ఎదక, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్చ పట్నల్ ఎత్కితె తుమ్ బుల కేడవుక నెతుర్పు.

24 “జోచో గురుచి కంట సిస్సుడు వెల్లో నెంజె. దస్సి కి, జోచో ఎజోమాసిచి కంట గొత్తి మాన్సు వెల్లో నెంజె. 25 సిస్సుడు జోచో గురుచో రితో, గొత్తి మాన్సు జోచో ఎజోమానిచో రితో జలె, సరి జతయ్. దస్సి, ఆవ్ గెర్చో ఎజోమానిక *‘బయెల్జెబూల్’ మెన కోపుమ్ జల మాన్సుల్ సంగ అస్తి జలె, తుమ్ అంచి గెర్చ ఎత్కిక కి కచితుమ్ దస్సి దూసుప కెరుల.

కక్క బింక గే నే బింక గే యేసు సంగిలిసి
(లూకా 12:2-7)

26 “జలె, జేవ్ అల్లర్ కెర్తనక తుమ్ బియఁ నాయ్. డంక తిలిసి కిచ్చో జలెకి కెయఁక తెయఁక నే డీస్తె తయె నాయ్, లుంకడ్డిసి కిచ్చో జలెకి కెయఁక తెయఁక ఎత్కిక నే జాన్తి రితి తయె నాయ్. ఆకర్క డీసెదె, ఆకర్క జానన్క జయెదె. 27 ఆవ్ గుట్టు తెన్ తుమ్క సంగితిసి తూమ్ ఎదార్దుమ్ సంగ. కంగ్లయి తుమ్క ఆవ్ సంగితిసి తూమ్ మేడల్చ ఒర్నెలె తెంతో సాట్పు కెర. 28 తుమ్చి ఆఁగుక మారుక తెర్లనక తుమ్ బియఁ నాయ్. కిచ్చోక మెలె, తుమ్క మార్లె కి, తుమ్చి ఆత్మక మారుక నెత్తిర్తి. గని ఆత్మక కి ఆఁగుక కి మార వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దా, నాసెనుమ్ కెరుక తెర్లొసాకయ్ తుమ్ బియఁ.

29 “ఈంజ దేసిమ్చ మాన్సుల్ దొన్ని గెర్పిట్టల్ ఎక్కి కాసుక వికుల. జలెకి, తుమ్చో అబ్బొసి జలో దేముడుచి సెలవ్ నెంజెలె, దస పిట్టల్తె ఎక్కి కి బుయ్యె సేడె నాయ్. 30 తుమ్చి బోడిచ సెండి వాడల్ ఎత్కి మొత్తుమ్ కెత్తి అస్తి గే జొయ్యి జానె. 31 జాచి రిసా, తుమ్ బియఁ నాయ్. తుమ్ పిట్టల్చి కంట ఒగ్గర్ విలువ అస్సున్.

32 “కో అంక నంపజా, మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పునుల గే, జోక అమ్చ మాన్సుల్ ఈంజేవ్ మెన, పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడుచి మొక్కె ఆవ్వి సాచి సంగిందె. 33 గని, మాన్సుల్చి మొక్కె కో అంచి

* 10:25 10:25 ‘బయెల్జెబూల్’ మెలె, నయ్తాన్, బూతల్క రానొ జలోసా.

రిసా 'జోచొ నెంజి' మెనుల గే, దస్సి పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడుచి మొక్కె జోక 'అమ్చ నెంజితి' మెన సంగిందె.

34 " 'జో బూలోకుమ్తె అయ్లిసి మాన్సుల్తె ఎక్కి సేంతుమ్ కెరెదె' మెన తుమ్ అంక ఉచర నాయ్. సేంతుమ్ నాయ్, గని జట్టి కెరయ్తి రితి అయ్లయ్. 35 కీసి మెలె, ఆవ్ అయ్లి రిసా, జోచొ అబ్బొన్క పుత్తుసి, జాచి అయ్యున్క దువిసి, జాచి అత్తన్క నూనుసి విరోదుమ్ జవుల. 36 దస్సి, ఏక్ మాన్సుచి కుటుంబుమ్చయ్ జోక విరోదుమ్ సుదల్ జవుల.

37 "అబ్బొన్క జలెకు, అయ్యున్క జలెకు అంచి కంట కో ఒగ్గర్ ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెననుక అంక తగువ జలన నెంజితి. పుత్తున్క జలెకు, దువిన్క జలెకు అంచి కంట కో ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెననుక అంక తగువ జలన నెంజితి. 38 అంచి రితి జోవయించి సొంత సిలువ వయ్లి రితి జా, కో అంచి పట్టి జెతి నాయ్, దస్సి మెననుక అంక విలువ జలన నెంజితి. 39 కో జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరనుక చజుల గే, జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని అంచి రిసా కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జా జోక దొర్కు జయెదె.

40 "తుమ్క కో మరియాద కెరుల గే, జేవ్ తుమ్క మరియాద కెర్లిసి, అంకయి మరియాద కెర్లిసి జతయ్. అన్నె, అంకయి కో మరియాద కెరుల గే, జేవ్ దస్సి కెర్లిసి అంక తెద్రయ్లోసాక కి మరియాద కెర్లిసి జతయ్. 41 జలె, 'దేముడు సంగిలి కబుర్ ఆన్తోసా, ఈంజొ' మెన కో దస మాన్సుల్క మరియాద దెకుల గే, జోవయింక కి ప్రబుచి కబుర్ సంగిత్తోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. పడ్డె, 'ప్రబుచి నీతి తెన్ తిలోసా, ఈంజొ' మెన చిన, కో దసా మాన్సుక మరియాద కెరుల గే, జోక కి నీతి తిలోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. 42 పడ్డె, 'యేసుచ సిస్సుల్' మెన కో ఈంజేవ్ గవురుమ్ నెంజిల నంపజలనతె ఎక్కిలోక కి ఎక్కి బుక్కెక్ పాని కి పియడుల గే, జోవయింక కి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె, మెన నిజుమి సంగితసి" మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

11

1 యేసు జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క బోదన కెర్లిసి కేడ్లి పడ్డొ, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చ పట్టల్తె బోదన కెరుక మెన బార్ జలన్.

జేల్తె తిలో యోహాను యేసుక తెద్రయ్లి కబుర్
(లూకా 7:18-35)

2 బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుక హేరోదు రానొ జేల్తె గల తిలో. జలె, క్రీస్తు కెర్ల కమొచి రిసొ యోహాను జేల్తె నూన కెర, జోచ సిస్సుల్ తెన్ యేసుక కిచ్చొ కబుర్ తెద్రయ్లన్ మెలె, “దేముడు తెద్రయ్లందె మెలో రచ్చించుప కెర్లొసొ నిజుమి తుయి గే, అమ్ అన్నెక్లొక రకుక గే? 3 మెన పున” మెన సంగ తెద్రయ్లో. 4 యేసు యోహానుచ సిస్సుల్క, దెక కెర నూన కెర, “తుమ్ గెచ్చ, చి దెకిలిసి నూల్లిసి ఎత్తి, యోహానుక సంగ. 5 గుడ్డి జా తిల మాన్సుల్ దెకితతి, సొట్ట జా తిల మాన్సుల్ ఇండితతి, వెల్లి రోగుమ్ సేడ తిలన చెంగిల్ జా సుద్ది జతతి, బోయ్ రొ జా తిల మాన్సుల్ నూన్తతి, మొర గెలన జీవ్ జతతి, నుబుమ్ కబుర్ బీద మాన్సుల్క నూనయ్తసి. 6 జలె, ‘కో జలెకు అంచి రిసొ అన్మానుమ్ నెంతె తవుల గే, జోక చెంగిలి’ ” మెన యేసు సంగ తెద్రయ్లన్.

యోహానుచి రిసొ యేసు సంగిలిసి

7 యోహానుచ సిస్సుల్ ఉట్ట గెతె తతికయ్, ఒత్త తిల ప్రెజల్క యోహానుచి రిసొ యేసు ఇసి మెన సంగుక దెర్లన్. “తుమ్ కిచ్చొ దెకుక జా బయిలె గెచ్చ తిలదు? వాదుతె చివ్వర్ పెల్లి జతిసి దెకుక గెచ్చ తిలదు గే? 8 నాయ్ మెలె, కిచ్చొ వేరచి దెకుక గెలదు? సొమ్నార్లు గలంత పాలల్ గలన్లొ మాన్సుక దెకుక గెలదు గే? ఈందె, దన్న పాలల్ గలంతన రానల్చి గెరలె తవుల. 9 జలె, కిచ్చొ దెకుక గెలదు? దేముడు తెద్రయ్లి కబుర్ సంగితొసొ ఎక్కిలొక దెకుక గెలదు గే? నిజుమి. గని, జో ప్రబుచ మాములుమ్ కబుర్లు సంగితనచి కంట యోహాను ముక్కిమ్చొ జయెదె,” మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

10 “ఈందె, అంచి కబుర్ సంగితోసా జతి రితి ఎక్కిలోక తుచి పురై తెద్రయ్తసి. తుచి కంట అగై గెచ్చు, తుయి జెతిసి సాట్టు కెరెదె”

మెన రెగిడ్లి కోడ్ అస్సె. జా కోడు యోహానుచి రిసాయి ‘అంచి కబుర్ సంగితోసా’ మెన కచి రిసా సంగితయ్. 11 జాచి రిసా, తెర్పిమున్ను లట్టట్టి రిసా జెర్పిలనతె బాప్తిసుమ్ దిలో యోహానుచి కంట వెల్లొచొ కోయి నాయ్ మెన ఆవ్ కచితుమ్ తుమ్క సంగితసి. జలెకి, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితనతె, కో ఎత్తిచి కంట దాక్ జవుల గే, జో యోహానుచి కంట వెల్లెల జవుల.

12 “బాప్తిసుమ్ దిలో యోహానుచ దీసల్ తెంతో మొదొల్ కెర, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ వెలయ్లి రితి జెతె అస్సె, చి మాన్సుల్ బమ్మ తెన్ జేవ్తె బెదితతి. 13 యోహాను ఎదక దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన, మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్లయ్ల *ఆగ్గుల్చి కొడొ ఎత్తి పరలోకుమ్చి రాజిమ్ జెతిన్చి రిసా సంగితయ్. జేవ్ ఎత్తిజిన్చి ఆకర్తె యోహాను అయ్లో. 14 అంచి కబుర్ పూర్ణుమ్ సంగిలో ఏలీయా రితోసా ఎక్కిలోక తెద్రయిందె” మెన ప్రబు అగై సంగ తిలో. జలె, తుమ్ నంప కెరై గే నాయ్ గే, గని జో తెద్రయి జలొసా యోహాను. 15 సూన్త కండ్లొ తిలన సూన.

అన్యానుమ్ జతనచి రిసా యేసు గోల కెర్రిసి

16 “జలె, ఈంజ ఉగుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్దిక కిచ్చొ టాలి జయెదె? వీదులె వెన కెల్ల బోదల్చ రిత జతతి, జేవ్ బోదల్ జోవయింతెన్ బెద కెల్ల బోదల్ బుకార కెర,

17 తుమ్క ‘నచ్చుతు’ మెన బచ్చి పుంగిలెకి నచ్చును నాయ్. అమ్ ఏడ్లెకి, తుమ్ బెద ఏడ్పు నాయ్,

* **11:13** 11:13 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్లయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్లయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపీయ బానతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్లవ అస్సె.

మెన దస బోదల్ కిసి సంగుల గే, దస్సి ఆవ్ చి యోహాను కిచ్చొ కెర్లె కి, తుమ్ మెన్సున్ నాయ్. 18 కిచ్చొక ఆవ్ ఇసి టాలి కెర్లెసి మెలె, యోహాను చువ్వె తన్నె తతోసాచి రిసా, 'జోక బూతుమ్ దెర అస్సె' మెన సంగితె తిల. 19 ఆవ్, జలె, మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా, మాములుమ్ కతె పితె తతిస్చి రిసా కిచ్చొ మెంతతి మెలె, 'అదె, కయ్ రొ మత్వాలో ఈంజొ. సిస్తు నజితస తెన్ పాపుమ్ కెర్లెస తెన్ బెదితోసా' మెన అంక నిస్కారుమ్ సంగితతి. గని ఎక్కిలోచి పెట్టి చెంగిల్ తెంతో చి బుద్ది తిలె, జోచ కమొచి వలితుమ్తె రుజ్జు జయెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

పట్టుల్క యేసు గట్టిజ గోల కెర్లెసి

(లూకా 10:13-15)

20 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచ సగుమ్ పట్టుల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అద్బుతుమ్ కమొ కెర్లెన్. ఈంజేవ్ కమొ జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్లెకి, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జేవ్ కెర్లె పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్. జాచి రిసా, యేసు ఇసి మెన జోవయింక గోల కెరుక దెర్లెన్: 21 "అయ్యొ! కొరాజినా పట్టుమ్తెచ చి బేత్తుయిదా పట్టుమ్తెచ, తుమ్చి సిచ్చు పిట్టె నాయ్! తుమ్చి నెడిమి కెర్లె కమొ అమ్చ యూదుల్ నెంజిల తూరు చి సీదోను మెల పట్టుల్తె ఆవ్ కెర్లెయ్ జలె, జేవ్ పట్టుల్చ మాన్సుల్ అగ్గెయి జేవ్ కెర్లె పాపల్క దుకుమ్ జా, ములిత. జేవ్ కెర్లె పాపల్చి దుకుమ్చి రుజ్జుక బస్తల్ బందన సార్ గాంసంత. 22 పూర్గుమ్ జేవ్ తూరు పట్టుమ్చ కి సీదోను పట్టుమ్చ కి ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్లె తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్కిజిన్క వెల్లి తీర్పు కెర్లి జా దీసిక, తూమ్ జతి సిచ్చు జేవ్ పట్టుల్ జతి సిచ్చుచి కంట ఒగ్గరి జయెదె, మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

23 "పడ్డె, తుమ్ కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తెచ, తుమ్ పరలోకుమ్తె ఉక్కిల్ జస్తె గే? నాయ్. తుమ్ మొర్లస రకితి టాన్తె ఉత్త గెతె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చితె ఇన వెల్లో కమొ అమ్చ యూదుల్ నెంజిలి సాదోమ

పట్టుమీతె పూర్గుమ్ కెర తత్తయ్ జలె, ఒత్త తిలస నంపజత, చి జా పట్టుమ్ నాసెనుమ్ నే జతె, ఆజి ఎద తత్తి. ²⁴ సొదొమ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెరై తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక, తూమ్ జతి సిచ్చు జా పట్టుమ్చ జతి సిచ్చుచి కంట ఒగ్గరి జయెదె, మెన ఆవ్ తుమ్క సంగితసి.” మెన యేసు సంగిలన్.

²⁵ తెదొడి యేసు కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “పరలోకుమ్క కి బూలోకుమ్క కి అదికారుమ్ తిలొ ఓ అబ్బొ, ‘జానుమ్’ మెన జేవ్క జెవ్వి గవురుమ్ ఉచరంతసక చి ఒగ్గర్ నదు కెర్లసక ఈంజ జర్లు జతిసి ఎత్తిచి అర్దుమ్ లుంకడ, బాలబోదల్ జల రిత గవురుమ్ నెంజిలసక అర్దుమ్ దెకవ అస్సిసి మెన తుక జొఒర, మెన అంచి సర్ద జతసి. ²⁶ తుచి దయ తెన్ ఇసి కెర్లది” మెన ప్రార్దన కెర్లన్. దస్సి ప్రార్దన కెర, అన్నె ఇసి మెన సంగిలొ. ²⁷ “అంచొ అబ్బొ ఎత్తి అంచి అత్తి సార్పు కెర దా అస్సె. అన్నె, అబ్బొ ఎక్కిలొయి ఆవ్ పుత్తున్క సరిగా జానె అన్నె కో కి నేన్తి. పడ్డొ, ఆవ్ పుత్తుసి అంక పిట్టవ కో కి అబ్బొక నేన్తి చి అన్నె కక్క ఆవ్ అబ్బొక దెకవుక మెన నిసాన్దె గే, జో కి జానెదె.

²⁸ “సెమల్ బాదల్చ జాడ్లు వయ టక్క తిలస ఎత్తిజిన్ అంచితె జా, చి తుమ్చి జాడు ఆవ్ వయిలి రితి జా, తుమ్క పుండయిందె. ²⁹ అంచి తెన్ లంకె జా, చి అంచితె బుద్ది సిక్క.. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ గవురుమ్ నే ఉచరంతె, పెట్టి అమ్మయికుమ్ తెన్ అస్సి, చి తుమ్చ అత్మలతె పుండితె. ³⁰ కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ గల్తి పూండు సుల్లు అస్సె, ఆవ్ వయడ్డి జాడు సుల్గున అస్సె” మెన యేసు సంగిలన్.

12

బక్తి కెర్తి దీసి రిసొ యేసు సంగిలిసి
(మార్కు 2:23-28; లూకా 6:1-5)

1 జా పొదులె, *సెలవ్ కడన్లి దీస్ తె, యేసుచి సిస్సుల్, పంటో పికిలి బుఁయి వాట్ గెతె తిల. జలె, యేసుచ సిస్సుల్ క చూ కెర్తికయ్. జా వాట్ సొడిచి పికిలి పంటోచ ఎన్నులు దొన్ని కోడ కంక దెర్ల. 2 జలె, పరిసయ్యుల్ సగుమ్ జిన్, జేవ్ సిస్సుల్ కెర్లిసి దెక కెర, “అదె, †బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజిలిసి తుచ సిస్సుల్ కెర్తతి” మెన యేసుక గోల కెర్తికయ్, 3 జో జోవయింక ఇసి మెలన్: “పూర్ణమ్ తిలో దావీదు రానో, జోక చి జో తెన్ తిలసక చూ కెర్తికయ్, జో కెర్లిన్ చి రిసా తుమ్ నదు కెర్చు నాయ్ గే? 4 కిచ్చో కెర్లిసి మెలె, దేముడుచి గుడితె జో పెసిలన్, చి ఒత్త తిల పూజర్లు అర్చితుమ్ దిల పోడియె కయ్ల. జేవ్ పోడియె పూజర్లు కంక జయెదె, గని అన్నె కో కంక జయె నాయ్. జో కి, జో తెన్ తిలస కి జా కంక నాయిమ్ నెంజిలె కి జేవ్ కయ్ల. 5 వడ్డె, ఎత్తి బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి, దేముడుచ పూజర్లు దేముడుచి గుడితె సేవ కెర్తతి. జా సేవక ‘కామ్. సుద్ది దీసి పిట్టవ గార్ కెర్తతి మెన ఉచరుక జయెదె జలెకి, పాపుమ్ నెంజె’ మెన మోసే పూర్ణమ్ చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ‡ఆగ్నల్ తె తిలిసి నదు కెర్చు నాయ్ గే? 6 జలె, ఆవ్ తుమ్ క సంగితిసి కిచ్చో మెలె, దేముడుచి గుడిచి కంట వెల్లో సుదో ఇన్నె అస్సె.

7 ‘తుమ్ కిచ్చో కెర్తిసి అంక ఆస మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని

* **12:1** 12:1 ఎత్తి సెన్వర్ యూదుల్ క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక నబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచ కొడె నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చో కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్ క యూదుల్ క వెల్లెల మాస్సుల్ ప్రజల్ క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్ చి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్నల్ అవ్వె ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్ క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి. † **12:2** 12:2 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ పొది సంగిలి రితి, యూదుల్ ముక్కిమ్ క సెన్వర్ దీసి సబతె గెచ్చ బోదన నూన బక్తి కెరుల, చి కిచ్చో కామ్ కెర్తి నాయ్. కామ్ నే కెర్తి ఆగ్న ప్రజల్ నే పిట్టయ్ తి రితి, జోవయింక వెల్లెల మాస్సుల్, కన్యారుమ్ పచ్చ, ప్రబు సంగిలి కంట అన్నె ఒగ్గర్ ముడ్డో కెర్తతి. ‡ **12:5** 12:5 తెలుగు బైబిల్ తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రర్ణయ్ తి ఆగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్ తె అగేచి పావ్ పున్దుకుమ్ తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియి బాసతె నొయి ప్రమాసుమ్ తె మోసే పూర్ణమ్ చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్నల్ మెన రర్ణవ అస్సె.

మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకితిసి’
 మెన తెదొడి సంగిలి కోడు తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతదు జలె, పాపుమ్
 నే కెర్ల ఈంజేవ్ సిన్సుల్క ‘పాపుమ్ కెర్ల’ మెన, నింద కెర్లదు నాయ్.
 8 సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఉప్పిరి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక
 అదికారుమ్ అస్సె.” మెన, జేవ్ పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

ఆతు లంబిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
 (మార్కు 3:1-6; లూకా 6:6-11)

9 యేసు ఒత్త తెంతొ గెచ్చ, జా కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తెచి సబ
 గెరి పెసిలో. 10 ఓదె, ఆతు లంబ గెలోసా ఎక్కిలో ఒత్త తిలన్. జేవ్
 పండితుల్, కి, జో బాద తిలో మాన్సు అస్సె మెన దెక కెర, యేసుక
 నేరిమ్ వయడుక ఉచర, “సెలవ్ కడన్లి దీసి ఏక్ బాద తిలో మాన్సుక
 చెంగిల్ కెరుక నాయిమ్ గే, నాయ్?” మెన జోక పుసిల. 11 జో
 జోవయింక, “తుమ్చితె కేన్ మాన్సుక జలెకు ఎక్కి మెండ జవున్
 తిలెగిన, జా మెండ బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి ఏక్ గొయితె సేడ
 తిలెగిన, జో ఎజోమాని జాక జా గొయి తెంతొ కడె నాయ్ గె? 12 జలె,
 మెండచి కంట మాన్సు ఒగ్గర్ విలువ. జాకయ్, సెలవ్ కడన్లి దీసి కి
 మాన్సుక చెంగిల్ కెరుక నాయిమి” మెన జబాబ్ దా, 13 యేసు జో
 ఆతు లంబిలోసాక దెక, “తుచి ఆతు చంపొ కెరు” మెలన్. జోమాన్సు
 ఆతు చంపొ కెర్లన్, చి ఈంజో ఆతు బేగి అన్నెక్ చెంగిల్ తిలి ఆతుచి
 రితి చెంగిల్ జలి. 14 గని యేసు దస్సి కెర్తికయ్, పరిసయ్యుల్ కిచ్చొ కెర్ల
 మెలె, బార్ జా కెర, యేసుక కిసి మారుక గే కుట్ర ఉచరన లట్టబన్ల.

15 జేవ్ పరిసయ్యుల్ ఉచర్లిసి యేసు జానెచి రిసా, ఒత్త తెంతొ
 ఉట్ట గెలన్. ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి గెల, చి జోవయింతె
 జొణ్ణొ తిలస ఎత్కిజిన్క జో చెంగిల్ కెర, 16 “అంచి రిసా తుమ్ కేనె
 తెర్లె ఒత్త సంగ నాయ్” మెన, జేవ్ ప్రెజల్క ఆడ్ర దిలన్. 17 ఈంజ
 ఎత్కి కిచ్చొక జర్లు జలి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా
 పూర్లుమ్చొచి అత్తి సంగిలి కోడ్ నెరవెర్లువ జతి రిసాయి.

18 “ఈంజో, ఆవ్ నిసాన్ల అంచొ సేవ కెర్తొసా, ఈంజో ఆవ్ ప్రేమ కెర్తొసా, చి రిసా అంక పూర్తి సర్దసంతోసుమ్. ఇనాచి పెట్టి అంచి ఆత్మ తియిదె, చి ‘యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ కి రచ్చించుప జంక జయెదె’ మెన నూనఎదె. 19 ఈంజో పోటి జయె నాయ్. గగ్గోల్ జయె నాయ్, అన్నె, గవురుమ్ ఆనన్తి రితి వీదులె గట్టిజ లట్టబ జోచి అవాడ్ నూనయె నాయ్. 20 జలె, ఆకర్ దీసిక సత్తిమ్ తెన్ ఎత్తిక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర, సిచ్చల్ గే బవుమానల్ గే దెతి ఎద, కామ్క నెంజిలి పీరి గండక జో మోడ కెర వెంట గెల్తి నాయ్. సరిపుచుప జతి ఉజిడి నే దెతి వత్తి జో నే విజవ దెవుల. 21 పడ్డో, ఇనాచి నావ్చి తెడి యూదుల్ నెంజిలన దయిరిమ్ జా ఆన జవుల” మెన, దేముడు సంగిలి కోడు నెరవెర్చుప జలి.

యేసుక పండితుల్ దూసుప కెర్లిసి

(మార్కు 3:20-30; లూకా 11:14-23; 12:10)

22 తెదొడి బూతుమ్ దెర్లి రిసా గుడ్డి జా గుల్లో జా తిలో మాన్సుక ఒత్త తిల మాన్సుల్ యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, యేసు జోక చెంగిల్ కెర్తన్. జో మాన్సు లట్టబుక దెర్లి చి అంకివొ డీసిల. 23 ఇస్సి జలి రిసా, ప్రెజల్ ఎత్తి ఆచారిమ్ జా, “ఈంజో యేసు కొన్సో? దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్కుక తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా ఈంజో ఏక్ వేల జయెదె గే?” మెన లట్టబ్క దెర్ల.

24 పరిసయ్యుల్, జా కోడు నూన కోపుమ్ జా. “బూతల్క రానొ జలో బయెల్జెబూల్చి నావ్ తెన్ ఈంజో బూతల్క ఉదడ్డయ్” మెన గోసక సంగిల. 25 గని జేవ్ ఉచర్లిసి యేసుక జానెచి రిసా, ఇసి మెలన్. “కేన్ జవున్ రాజిమ్తెచ మాన్సుల్, జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ జా వర్స వర్స జా యుద్దుమ్ కెరన్లె, జా రాజిమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. కేన్ పట్టుమ్ జవున్ కేన్ గేరు జవున్ మాన్సుల్ వర్స వర్స జా జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ కెరన్లె, జా పట్టుమ్ జవున్, గేరు జవున్ టీవొ జయె నాయ్. 26 దస్సి, సయ్తాన్చక సయ్తాన్ ఏక్ వేల ఉదడ

గెలెగిన, జోవయింక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తయ్, జోవయింక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్లె, జోచి రాజిమ్ కీసి జా టీవో జయెదె? 27 ఆవ్ ఏక్ వేల బయెల్లెబూల్చి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్లెగిన, తుమ్చ సిస్సుల్ కచి నావ్ తెన్ ఉదడ్లెతి? బూతల్క ఉదడ్లె తుమ్చయ్ సిస్సుల్ అంచి రిసా తుమ్క తీర్పు సంగుతు! 28 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కిక ఆవ్ బూతల్క ఉదడ గెల్తసి జలె కచితుమ్ దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్తె అప్పె పావె జా అస్సె.

29 “అన్నెక్ టాలి ఉచర, కిచ్చో మెలె, కేన్ జవున్ బలుమ్ సుదొచి గెరి పెస జోచి ఆస్తి దెర గెచ్చుక చోరు ఉచరెగిన, తొలితో జో చోరు జో బలుమ్ సుదొక నే బంద తిలెగిన, చోరుక నెత్తె. జో బలుమ్ సుదొక తొలితో బందిలెగిన, గెరిచి సామన్ జో చోర గెలుక జయెదె” మెన సంగిలన్.

30 దస్సి సంగ, యేసు అన్నె, “కో అంచి పచ్చెన జయె నాయ్ గే, అంక విరోదుమ్ జా అస్సె, చి అంచి రాజిమ్తె జేవ్ బెదిత్ రితి కో అంచి తెన్ మాన్సుల్క ఆనె నాయ్ గే అంచి మందక చెదుర్పు కెర్తయ్.

31 “జలె, ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చో మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ మాన్సుల్ కెర్త పావల్ దూసెనల్ ఎత్తి. జోవయింక చెమించుప కెరుక జయెదె. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక దూసుప కెర్తిసి చెమించుప జయె నాయ్. 32 కో గడియ బమ్మ జా ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాచి రిసా అన్మానుమ్ కోడ్ లట్టబెదె గే, జోవయింక చెమించుప కెరుక జయెదె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక కో దూసుప కెరుల గే, ఈంజ ఉగుమ్తె కి జా ఉగుమ్క కి చెమించుప జతి నాయ్.

33 “రూక్చి పండ్లు చెంగిల్చి జలె, జా రూకుక చెంగిల్ మెన ఒప్పున. రూక్చి పండ్లు గెర్చి జలె, జా రూకుక గెర్చి మెన ఒప్పున. రూక్చి పండ్లు దెకిలెగిన, జా రూకుక చెంగిల్ గే, గెర్చి గే చినుక జయెదె.

34 పెట్టి అయివోచి రితి విస్సుమ్ తిల మాన్సుల్, తుమ్. తుమ్చి పెట్టి విస్సుమ్ తిలి రిసా తుమ్ కీసి చెంగిల్చి లట్టబుక జయెదె! పెట్టితె తిలి బుద్దిచి కొల్లి చోడి లట్టబెదె. 35 చెంగిల్ మాన్సు జోచి

చెంగిల్ బుద్ధి బెర్తుచి కొల్లి చెంగిల్చి బార్ కెరెదె. గర్బొ మాన్సు జోచి పెట్టిచి విస్సుమ్చి బెర్తుచి కొల్లి విస్సుమ్ బార్ కెరెదె. ³⁶ ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్కిక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక మాన్సుల్ లట్టల్లి ఎత్కి కామ్క నెంజిలి కోడుచి రిసా నేరిమ్ వయుల. ³⁷ తుమ్చ కొడొ తుమ్చి పెట్టి తిలిన్క సాచి జలి రిసా నీతి సుదొ గే, నెంజిలె పాపుమ్ సుదొ గే బార్ కెరెదె.” మెలన్.

జేవ్ యూదుల్ అన్మానుమ్ జలిన్చి రిసాచి తీర్పు
(మార్కు 8:11-12; లూకా 11:29-32)

³⁸ తెదొడి పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్జిన్ యేసుక, “గురుబాబు, దేముడుచి అదికారుమ్ తుక అస్సె మెన రుజ్జు దెకయ్తి వెల్లి కామ్ ఏక్ అస్సె కెరు. దెకుమ్దె” మెన యేసుక సంగిల. ³⁹ గని, జో జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ప్రబుక నిదానుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్, రుజ్జు దెకయ్త కమొక కోర్వ జతను. అంచి అదికారుమ్ దెకయ్తి రిసా ఎక్కి పిట్టవ, కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. జా రుజ్జుచి కామ్ కీసిచి జయెదె మెలె, దేముడుచ కబుర్లు పూర్గుమ్ సంగిలో యోనాక జర్గు జలిన్చి రితి జయెదె. ⁴⁰ మెలె, యోనా కీసి తిర్తతి అందరె మెద్దెనె సముద్రుమ్చి వెల్లి మొస్సాచి పెట్టి తిలన్ గే, దస్సి, మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లయ్ ఆవ్ తిన్ని అందర్లు తిన్ని మెద్దెనె బుయి తెడి తయిందె. ⁴¹ అన్నె, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్కిక వెల్లి పరిచ్చ కెర్తి దీసిక, తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ అన్మానుమ్ జల యూదుల్ కి, యోనా బోదన కెర్ల నీనెవె పట్టుమ్చ ప్రైజల్ కి, బెద టీవో జా, జేవ్ తుమ్క ‘గర్చ’ మెన రుజ్జు దెకవుల. కిచ్చొక మెలె, జా పట్టుమ్చ మాన్సుల్ యోనా కెర్లి బోదన నూన కెర, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, నంపజా, బుద్ది జల. ఈందె, యోనాచి కంట వెల్లో తుమ్చి నెడిమి అస్సె. ⁴² పడ్డొ, వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా దీసిక, దచ్చెన దేసిమ్చి పూర్గుమ్ తిలి రాని ఎక్కి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్

టీవో జా, తుమ్క 'గర్చ' మెన రుజ్జు దెకయెదె. కిచ్చొక మెలె, పూర్గుమ్ జా రాని 'సొలోమోను రానొ సంగితి బుద్దిచి కోడు సూనిందె' మెన, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూరి తెంతో అయ్లి. గని, ఈందె, సొలోమోనుచి కంట వెల్లో సుదొ తుమ్చి నెడిమి అస్సె.

43 "ఏక్ మాన్సుక బూతుమ్ దెర తిలెగిన, జా బూతుమ్ జో మాన్సుచి తెంతో ముల దా తత్తిచి రిసొ టాన్ చజన, బయిలె గెచ్చు బుల్తె తయెదె, గని, టాన్ నే దొర్కు జలి రిసొ, 44 జో ఉచరన, ఆవ్ ముల దిలో గెరి అన్నె గెచ్చిందె మెన, జా గేర్ విడి అస్సె మెన, జా గేర్చొ మాన్సు వడ్డవ కెర సుబ్రుమ్ కెర అస్సె మెన దెక కెర, 45 అన్నె గెచ్చు, జాచి కంట గర్చ సత్తు బూతల్క పట్టి కడ ఆనెదె, చి జేవ్ ఎత్కి జో మాన్సుచి తెడి పెన కెర, ఒత్తయ్ బన జవుల. జాచి రిసొ, జో మాన్సుక అగ్గెచి కంట, ఆకర్క ఒగ్గర్ అల్లర్ తయెదె. గర్చి బుద్దిచి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్ దస్సి జయెదె." మెన, యేసు బోదన కెర్లన్.

46 యేసు ప్రెజల్క అన్నె బోదన కెర్తె తతికయ్, ఈందె, జోచి అయ్యసి బావుడ్డివొ జా కెర, 'జో తెన్ లట్టబుమ్దె' మెన వీదె టీవో జా తిల. 47 ఏతెదొడి ఎక్కిలో "ఈందె, తుచి అయ్యది తుచ బావుడ్డివొ తుచి తెన్ లట్టబుక మెన వీదె టీవ అస్తి" మెన యేసుక సంగిలన్. 48 జోక సంగిలో మాన్సుక యేసు "కొన్ని అంక అయ్య, కొన్న అంక బావుడ్డు జవుల గే జాన్సు గే?" మెన సంగ, 49 జోచి సిస్సుల్ తిలి పక్క ఆతు చంప కెర, "ఈందె, అంచి అయ్య, అంచ బావుడ్డు. 50 కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్ తిలో అంచొ దేముడు అబ్బొ సంగిలి రితి కో కెరుల గే, జెవ్వి అంచ బావుడ్డు, అంచ బేనివొ, అంచి అయ్య" మెన సంగిలన్.

13

బీ ఊంపిలిన్క టాలి
(మార్కు 4:1-9; లూకా 8:4-8)

§ 12:47 12:47 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పున్కల్తె 47 కోడు తయె నాయ్.

1 జా దీసి, యేసు గెరి తెంతో బార్ జా, సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతె గెచ్చు, వెసిలన్. 2 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోతె జా కెర, సుట్టునంత బెర *పెలపెలి జలి రిసా, జో ఏక్ దోనితె వెగ వెసిలన్. అన్నె బెర తిల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతె టీవో జా తతికయ్, 3 యేసు జోవయింక దెక దెక, బోదన కెర్తి రిసా ఒగ్గర్ టాలివో సంగుక దెర్లన్. “ఈందె, ఉంపితోసా ఎక్కిలో బీ ఉంపుక బార్ జలన్. 4 జో ఉంపితె తతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వాట్ పక్క సేడ్డికయ్, పిట్టల్ ఉత్తజా, జా బీ కాఁ గెల. 5 అన్నె సగుమ్ బీ ఒగ్గర్ మత్తి నెంజిలి పత్తురు బుఁయ్యె సేడ్లన్. ఉప్పిరి ఇదిలిదిల్ మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త సేడ్లి బీ బేగి గజ్జల్ జలి 6 ఒప్పుడ లయితికయ్, మొక్కల్ డడ్డ గెల. చి చెర్రో బుఁయి తెడి పెన వడ్డుక నెతిర్లి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ నుకా గెచ్చు, మొర గెల. 7 అన్నె సగుమ్ బీ కంట మొక్కల్ తిలిన్తె సేడ గజ్జల్ జా మొక్కల్ జల. గని ఒత్త తిల కంట మొక్కల్ వడ్డ కెర, ఒత్త సేడ్లి బీచ మొక్కల్క పెల గెల్తికయ్, జేవ్ మొక్కల్ పలితుమ్ దెర్తి నాయ్. 8 గని అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిల్ బుఁయ్యె సేడ కెర, కేన్ మొక్క పుంజెక్ వంతుల్, †అరవయ్ వంతుల్, ముప్పయ్ వంతుల్, పలితుమ్ దిల. 9 సూన్త కంఠ్ తిలన, సూన” మెన సంగిలన్.

10 పడ్డో యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి కిచ్చొక టాలివో సంగయ్ ప్రజల్క బోదన కెర్తసి?” మెన జోక పుసిల. 11 యేసు జోవయింక, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి గుట్టుల్ జానన్క తుమ్క సెలవ్ దా అస్సె. గని జోవయింక జా సెలవ్ నాయ్. ‡ 12 కిచ్చొక మెలె, తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, చి జోక ఒగ్గర్ కలుగు జయెదె. గని, నెంజిలోసా జలె, జోక తిలిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె. 13 జేవ్ ప్రజల్ దెక నే దెకిలి రితి, సూన నే సూన్లి రితి, అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. ఇనిచి రిసా ఆవ్ టాలివో కెరయ్ జోవయింక బోదన కెర్తసి.

* 13:2 13:2 పెలపులి † 13:8 13:8 తిని విస్సా ‡ 13:11 13:11 12 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘నంపజా అర్దుమ్ తిలసకయ్ అన్నె అర్దుమ్ సికడుక జయెదె...గని నంప నెంజి అర్దుమ్ నెంజిలసక తిలి అర్దుమ్ కి జోవయింతె తెంతో కడ నెంక జయెదె’.

14 జేవ్ నంప నే జతిన్చి రిసా యెసయాచి అత్తి పూర్ణమ్ దేముడు సంగిల్ కోడ్ కచితుమ్ నెరవెర్పుప జతయ్.

తుమ్ నిజుమ్ సొంత సూన్లె కి, కచితుమ్ కెయళ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, నిజుమ్ సొంత దెకిలెకి, కచితుమ్ అర్దుమ్ చినుస్ నాయ్. 15 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ పైజల్చి పెట్టి బేడు బంద అస్సె, ఇనాచి కంగ్గల్ దిమ్మల్ డంకి జలి రితి జా అస్సె. ఇనయించ అంకివో డంకన్లి రితి జా అస్తి. నెంజిలె, ఇనయించ అంకివో దెక చినిత, ఇనయించ కంగ్గల్ సూన సూనిత, చి ఇనాచి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి ఆవ్ ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్తి రితి పసుల కెర అంచితె జెత”.

మెన జేవ్చి రిసా సంగిలి కోడు.

16 “జెలె, తుమ్ నంపజలసచ అంకివో డీస్తతిచి రిసా తుమ్క చెంగిలి. తుమ్క అర్దుమ్ సూన్త కంగ్గోల్ అస్తిచి రిసా తుమ్క చెంగిలి.

17 పూర్ణమ్చక చి కంట తుమ్క ఒగ్గర్ చెంగిలి మెన కచితుమ్ తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, పూర్ణమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలస ఒగ్గర్జిన్, సత్తిమ్ ఇండిలస ఒగ్గర్జిన్, తూమ్ దెకితిసి దెకుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, దెకుక నెత్తిర్ల. తూమ్ సూన్తిసి సూనుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, సూనుక నెత్తిర్ల. జా అవ్కాసుమ్ జోవయింక దొర్కు జయె నాయ్.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలిన్

(మార్కు 4:13-20; లూకా 8:11-15)

18 “ఉంపితోసాచి రిసా సంగిలి టాలి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. 19 కో జలెకు పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి బోదన సూన అర్దుమ్ నే కెరన్లె, నయ్తాన్ జా కెర, జో మాన్సుచి పెట్టి ఉంపిలి జా బోదన ఉర్ల కెర దెర గెచ్చెదె. వట్టెచి ఉంపిలి బీ ఈంజ జయెదె. 20 పత్తల్ బుయ్యె ఉంపిలిసి, కో జలెకు చి బోదన సూన్లె బేగి, సర్ల జా నంపజతసి మెనెదె, 21 గని జోచి సొంత పెట్టి సుబుమ్ కబుర్చ చెర్రో నెంజిలి రిసా, జో జిలి రితి జా గడియ టీవో జా తిలె కి, సుబుమ్ కబుర్ జో నంపజలిన్చి

రిసా కిచ్చొ జవున్ బాద సేడ్లె జలెకు, నెంజిలె విరోదుమ్ జలన జోక అల్లర్ కెర్లె జలెకు, జో మాన్సు బమ్మ జా, బే బేగి నముకుమ్ ముల దెయెదె. ²² కంట దుబ్బుల్ తిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, కో జలెకు, చి బోదన సూన్లె కి, ఈంజయ్ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్కిక ఉచరై తా, కిసి జా జియిందె? మెన చింత గలనెదె జలెకు, సొమ్సారుమ్ జంక ఆన జయెదె జలెకు, దస్సి, జా ఆన జవున్, జా చింత జవున్, జా బోదనక పెలగెలి రితి జతయ్చి రిసా జా బోదన జోతె పలితుమ్ దెరె నాయ్. ²³ గని, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, చి బోదన సూన్ కో అర్దుమ్ కెరనెదె గే, జో మెలె, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీతె కేన్ గిడ్డ పుంజెక్ వంతుల్, అరవయ్ వంతుల్, ముప్పుయ్ వంతుల్ కిసి పలితుమ్ దెరుల గే, దస్సి, సూన్ అర్దుమ్ కెరంతో మాన్సు తమ్మన కిపలితుమ్ దెరెదె” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

చెంగిల మొక్కల్ క చి వెర్రి మొక్కల్ క టాలి

²⁴ యేసు ప్రైజల్ క సంగిలి అన్నెక్ టాలి ఇసి జలి. “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ తెన్ కిసి మెలె, జోచి వెడయ్ చెంగిల్ గోదుమ్చి బీ ఉంపిలిన్చి ఏక్ మాన్సు రితి జతయ్. ²⁵ మాన్సుల్ నిజ గెల తతికయ్, జో ఉంపిలోసాచొ విరోదుమ్చొ జా కెర, జా చెంగిల్ బీ ఉంప తిలిన్తె వెర్రి గిడ్డల్ ఉంప దా, ఉట్ట గెలన్. ²⁶ చెంగిల్ బీచ మొక్కల్ ఉట్ట వడ్డ ఎన్నులు దెర్లి పొది, జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ కి డిసిల. ²⁷ జో ఉంపిలో ఎజొమానితె జోచ గొత్తి సుదల్ జా కెర, ‘బాబు, తుయి తుచి వెడయ్తె చెంగిలి బీ ఉంపిలది. జలె కిసి ఒత్త వెర్రి మొక్కల్ కి ఉట్ట అస్తి?’ మెన పుసితికయ్, ²⁸ జో జేవ్ క, ‘ఈంజ కో గే విరోదుమ్చొ కెర్లె కామ్ జయెదె’ మెన సంగిలన్. జోచ గొత్తి సుదల్ జోక, ‘దస్సి జలె, అమ్ వెడయ్ గెచ్చు జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ కడ గెలుక తుక ఇస్టుమ్ గే?’ మెన పుసిల. ²⁹ దస్సి జో, ‘పొన. జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ అప్పె కడ్లెగిన, ఏక్ వేల

§ 13:23 13:23 ‘అత్మపలితుమ్ దెరెదె’ మెలె, దసా మాన్సు ప్రబుచి బుద్ధి ఇండెదె, చి అన్నె మాన్సుల్ దెక, జేవ్ కి ప్రబుచి రాజిమ్తె బెదుక ఇస్టుమ్ జా, నుబుమ్ కఱుర్ సూన్ నంపజా బెదుల.

జోవయింతెన్ ఎక్కె దడి గోదుమ్చ మొక్కల్ కి బెదవ కడితె. అప్పె పోన. 30 లాయితి కాలుమ్ ఎద దొన్ని కి బెద వడ్డుతు. లాయితె పొదిక, వెర్రి మొక్కల్ తొలితొ కడ కెర, డయ గెల్లి రిసా కట్టల్ బందిలి పడ్డొక, గోదుమ్ లాయ కెర అంచి కొట్టుతె ఆన' మెన లాయితనక సంగిందె. మెన జో ఎజొమాని సంగిలన్” మెన యేసు సంగిలన్.

సొర్పు గిడ్డక టాలి

(మార్కు 4:30-34; లూకా 13:18-21)

31 యేసు జోవయింక అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఏక్ మాన్సు జోచి పట్టయ్ ఉంపిలి సొర్పుగిడ్డచి రితి జతయ్. 32 గిడ్డల్ ఎత్కిచి కంట జా గిడ్డ ఇదిలిసి డీసిలెకి, జా మొక్క వడ్డిలి మెలె, రోన్తె గల్లి మొక్కల్ ఎత్కిచి కంట వెల్లొ జా, రూకు జయెదె, చి ఆగాసుమ్చ పిట్టల్ జా కెర, జో చెట్టెచ కొమ్మల్తె గూడల్ బందుల” మెన సంగిలన్.

33 యేసు జోవయింక అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ తెన్ కీసి మెలె, అన్నిమ్ కెర్తి పీట్ ఎత్కి పొంగుప జా పులితి రిసా, ఏక్ తేర్బోద ఏక్ తీనడి పీట్తె గలిలి పులయ్తి పీట్చి రితి జతయ్. ఇదిలిదిల్ గలిలెకి, జా కలొయ్లి సామన్ ఎదివాట్ పుల కెర ఒగ్గర్ జయెదె”, మెన, యేసు సంగిలన్.

34 ప్రైజల్క సంగితి బోదన ఎత్కి టాలివొ తెన్ యేసు సంగితె తిలన్. టాలివొ నెంతె జేవ్ ప్రైజల్క జో కిచ్చొ సంగె నాయ్. 35 ఇసి, దేముడు జోచ కబుర్లు సంగిలొ ఎక్కిలొచి అత్తి రెగిడ్డి కోడ్ నెరవెర్పుప జలి. “టాలివొ సంగ ఆవ్ అంచి చోడి పుట్టయిందె, చి బూలోకుమ్ జెర్మన్ జలి మొదొల్ తెంతొ లుంకడ్డిసి సంగిమ్దె” మెన రెగిడ్డి కోడు.

బట్టి ఉంపిల వెర్రి గిడ్డల్చి టాలిక అర్దుమ్ సంగిలిసి

36 తెదొడ్ యేసు ప్రైజల్చి జనాబ్క ముల దా, గెరి గెలన్. జోచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “బట్టిచ వెర్రి మొక్కల్చి రిసా సంగిలి టాలి అమ్క అర్దుమ్ సంగు” మెన పుసితికయ్, 37 జో జోవయింక ఇసి

మెలన్. “చెంగిల్ బీ ఉంపితోసా కొన్నొ మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా. 38 బాటి కిచ్చొ మెలె, ఈంజ లోకుమ్. చెంగిల్ బీ కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్చ బోదల్ జల మాన్సుల్. వెర్రి మొక్కల్ కిచ్చొ మెలె, సయ్తాన్చ బోదల్ జల మాన్సుల్. 39 జా వెర్రి బీ ఉంపితోసా కొన్నొ మెలె, సయ్తాన్. పంటొ లాయితి పొది కెయ్చ మెలె, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దీసి. లాయితన కొన్న మెలె, దేముడుచి దూతల్.

40 “వెర్రి మొక్కల్క కీసి కుడవ ఆగితె గలుక జయెదె గే, దన, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి పొదిక, దస్సి సిచ్చ తయెదె. 41 జా పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అంచ దేముడుచి దూతల్క తెద్రయిందె, చి పాపుమ్ కెరయ్తి వెట్కారుమ్చి ఎత్కిక కి, పాపుమ్ ఇండితన ఎత్కిక కి, ఈంజ లోకుమ్ తెంతొ కడ కెర, ఎత్కితె కుడవ కెర, 42 జేవ్ దేముడుచి దూతల్ జోవయింక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలన ఏడుల, దంతొ చప్పిల్తె తవుల. 43 తెదొడక, పొద్దుచి ఉజిడి కెద్ది జతయ్ గే, దస్సి, అంక నంపజా పున్నిమ్ జలన జోవయించొ దేముడు అబ్బొన్చి రాజిమ్తె ఉజిడి జవుల. సూనత కంగ్గొ తిలన సూన.

లుంకడ్లి దనుమ్చి టాలి

44 “పడ్డొ, పరలోకుమ్చి రాజిమ్క కిచ్చొ టాలి కెరుక జయెదె మెలె, ఏక్ వెడయ్తె లుంకడ తిలి దనుమ్చి రితి జయెదె. ఎత్కిలో జా దనుమ్ చజ కెర, అన్నె లుంకడ కెర, జా దొర్కు జలి మెన, సంతోసుమ్ తెన్ గెచ్చ, జోక కలుగు జలిసి ఎత్కి విక గెల కెర, జా దనుమ్ రోవిలి వెడ గెనెదె.

చెంగిలి ముత్యల్క చజ గెన్లోసాచి టాలి

45 “అన్నె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితిసి చెంగిలి ముత్యల్ గెన్తో సావుకరి కెర్లొన్చి రితి జతయ్. 46 జో ఒగ్గర్ ఏలువచి ముత్యల్ ఏక్ చజ కెర, గెచ్చ, జోక కలుగు జలిసి ఎత్కి విక గెల కెర, జా ముత్యల్ గెనెదె.

సముద్రమీతె గల్లి వలచి టాలి

47 “అన్నె, పరలోకుమ్ రాజిమీతె బెదయ్తెసి కిసి మెలె, సముద్రమీతె గలిలి రగరగాల్చ మొస్స దెర్తి వలచి రితి జతయ్. 48 జా బెరిలె పొది మాన్సుల్ జేఱ ఒడ్డుతె కడ కెర, వెస కెర, చెంగిలచ త్రితె బెరవ కెర, గర్చ బయిలె వెంట గెలుల. 49 దస్సి, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దీసిక అమ్చ దేముడుచి దూతల్ జా కెర, నంపజా పున్సుమ్ జలసక ఏకతె, నంపనెంజిల్ రిసా గార్ జలసక వేరతె కుడవ తా, 50 జేవ్ నంపనెంజిలసక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలస ఏడుల, దంతో చప్పిల్తె తవుల.

51 “ఈంజ ఎత్తిచి అర్దుమ్ కెరన్లదు గే నాయ్?” మెన యేసు జేవ్ సిస్సుల్క పుసిలన్, చి “అమ్క అర్దుమ్” మెల. 52 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక “జలె, కేన్ జలెకు మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికణ్ణొసా, పరలోకుమ్చి రాజిమీచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్తె బెదితి రిసా కో సిస్సుల్ జా జవుల గే, జో ఏక్ గెర్చొ ఎజ్జొమాని కిసి జోచి దనదాన్యుమ్ తెంతో నొవ పొర్న సామన్లు వెంట వాడిక కెరెదె గే, దస్సి అస్సె.”

యేసు సొంత మాన్సుల్ జోచి అదికారుమ్ నే చినిలిసి
(మార్కు 6:1-6; లూకా 4:16-30)

53 యేసు ఈంజేవ్ టాలివొ సంగ కేడయ్లి పణ్ణె, ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చ, 54 జోచి సొంత గవ్వి పాచ కెర, జోవయింక సబ గెరలె బోదన కెరుక దెర్లొ. జో కెర్లి బోదన సూస ఆచారిమ్ జా, “ఈంజ గ్యానుమ్చి, ఈంజొ కెర్త కమొచి కెర్తి సెక్తి ఇన్నెక కేనె తెంతో అయ్లి? 55 ఈంజొ మాములుమ్, ఈంజ గవ్విచొ దార్చ కామ్ కెర్లొసాచొ పుత్తుసి గెద? ఇన్నెచి అయ్యున్చి నావ్ మరియ గెద? అన్నె, యాకోబు, సీమోను అన్నె యూదా జోచ బావుడ్డివొ జవుల గెద? 56 ఇన్నెచ బేన్సివొ ఎత్తిజిన్ అమ్చి తెన్ అస్తి గెద? దస్సి జలె, ఇన్నెక ఈంజ గ్యానుమ్ ఎత్తి కేనె తెంతో అయ్లి?” మెన లట్టబన్ల, 57 యేసుచి రిసా అన్యానుమ్ జా గెల. జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక,

“కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్ సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన జోవయించి అన్మానుమ్చి రిసా సంగిలన్. ⁵⁸ జలె, జా గెవ్విచ మాన్సుల్చి అన్మానుమ్చి రిసా, యేసు ఒత్త వెల్లో కమొ ఒగ్గర్ కెరె నాయ్.

14

హేరోదు రానో యేసుచి రిసా బిలిసి
(మార్కు 6:14-29; లూకా 9:7-9)

¹ జా సమయుమ్తె, హేరోదు మెలో జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చొ అదికారి, యేసు కెర్త కమొచి రిసా సూన తా, ² బియఁ కెర, జోచి గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, జోవయింక, “ఈంజో యేసు, జో బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను మొర గెచ్చ అన్నె జియ అస్సె. జాచి రిసా, ఇన వెల్లో కమొ కెరుక జోక సెక్తి అస్సె” మెన ఉచర సంగిలన్.

³⁻⁴ కిచ్చొక జో అదికారి దస్సి బియఁ కెర ఉచర్లన్ మెలె, జోచొ పిల్వ్ మెలో అన్నొన్చి హేరోదియ మెలి తేర్చిక హేరోదు నెతికయ్, యోహాను జోక “త్తుయి జాక తియనుక నాయిమ్ నాయ్” మ్మెన సంగితె తిలి రిసా, జో అదికారి యోహానుక దెర, బందవడ, జేల్తె గల తిలన్. ⁵ జోక మారుక ఉచర్లె కి, దేముడుచి కబుర్ సంగిలోసా, మెన ప్రెజల్ యోహానుక ఉచర్లె రిసా, జోవయింక బియఁ కెర, మారుక వాయిద కెర తిలన్.

⁶ జలె, హేరోదుచి జెర్మున్ పండుగు దీసి అయ్లె, జోచి హేరోదియ మెలి తేర్చిచి దువిసి విందుతె బుకారా తిలనచి నెడిమి నచితికయ్, హేరోదు రానో మెన్నిలన్, చి ⁷ జో ఒట్టు గలన, “త్తుయి కిచ్చొ నజెలె కి దెయిందె.” మెన జాక సంగిలన్. ⁸ జా నాడిచి అయ్యసి సంగితికయ్, బెర్ల మాన్సుల్చి మొక్కె జా దువిసి, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి, గండ కెరవ పలెరుమ్తె గల, అంక ఇత్తల్ ఆన దె” మెన రానొక సంగిలి. ⁹ ఈంజు కోడు సూన దుకుమ్ జలెకి, హేరోదు జేవ్ బుకార్ల మాన్సుల్చి మొక్కె ఒట్టు గల తిలి రిసా, జా సంగిలిసి దెంక మెన ఒప్పన తిలో, చి ¹⁰ జమాన్లుక తెద్రవ కెర, “జేల్తె యోహానుచి బోడి

కండ కెర దా” మెలో. 11 జో జమాను, దస్సి కెర, యోహానుచి బోడి పలెరుమ్తె గల ఆన నాడిక దెతికయ్, జా నాడి అయ్యన్క నా దిలి.

12 యోహానుచ సిస్సుల్ జో మొర్లిన్చి నూన కెర, జా కెర, పీనుమ్ ఉక్కుల దెర గెచ్చ రోవ గెల, అన్నె యేసుతె జా కెర, జోక సంగిల.

పాచ్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి
(మార్కు 6:30-44; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

13 యోహానుక జర్గు జలిసి యేసు నూన కెర, దోనితె వెగ కెర, మాన్సుల్ నెంజిలి టాన్తె గెచ్చుక మెన సముద్దుమ్ జీన, ఉట్ట గెలన్. యేసు ములిలి ఏక్ తిల జనాబ్ ‘జో ఒత్తల్తో గెతయ్’ మెన నూన కెర, పట్టల్తె గెవ్వెలె తెంతో బార్ జా, ఇండ కెర, జోచి పట్టి గెల. 14 యేసు జా ఒడ్డుతె పాచ కెర, ఒత్త బెర తిల పట్టి అయ్ల ప్రెజల్ ఎత్కిక దెక కెర, జోవయించి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, జోవయింతె జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్ ఎత్కిక చెంగిల్ కెర్లన్.

15 సాంజ్ జతికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్ గెద, పొద్దు గెలి రిసా, అన్నిమ్ సామన్ గెనన్తి రిసా, ఈంజేవ్ ప్రెజల్క గెవ్వెలె తెద్రవు” మెన సంగిల. 16 యేసు జోవయింక, “జేవ్ గెచ్చుక నాయ్. తుమి జోవయింక కిచ్చో జవున్ అన్నిమ్ దాస” మెన సంగిలన్. 17 జేవ్ సిస్సుల్ జోక, “అమ్చితె పాచ్ పోడియె, చి దొన్ని మొస్స పిట్టవ, అన్నె కిచ్చో నాయ్” మెన, యేసుక సంగిల. 18 యేసు, “దస్సి జలె, జా తిలి సామన్ అంచితె ఆన దా” మెన, సిస్సుల్క సంగ కెర, 19 ప్రెజల్క దెక, “తుమ్ ఎత్కిజిన్ వెస” మెన సంగ, జా చివ్వర్చి బుయ్యె వెసడ కెర, జేవ్ పాచ్ పోడియె చి దొన్ని మొస్స దెరన, ఆగానుమ్ పక్క దెక, “ఈంజ అన్నిమ్ తుయి దిలది” మెన దేముడు అబ్బొన్క జోకర కెర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, జోచ సిస్సుల్క దెతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ ప్రెజల్క వంట దిల.

20 జేవ్ బెర తిల ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ పేట్ బెర్తు కయ్ల. కయ్లి పడ్డో, సేంసిల గండల్ బార గంపల్తె బెర్తు సిస్సుల్ గుడ్డిల. 21 తేర్బోదల్

బాలబోదల్ క ముల్తై, అన్నిమ్ కత్తన పాసి పాసి పాచ్ వెయిల్ జన్ మున్నుబోదల్ జల.

యేసు సముద్రుమ్ చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి
(మార్కు 6:45-52; యోహా 6:16-21)

22 జా ఎత్తి జర్గు జలి పడ్డో, “పైజల్ క అవ్వి తెద్రయిందె. తూమ్ దోనితె వెగ, అంచి కంట అగ్గె ఒత్తల్ తోచి గట్టుతె గెచ్చు” మెన, సిస్సుల్ క యేసు బలవంతుమ్ కెర్లొ. 23 పడ్డో, జో జేవ్ పైజల్ క తెద్రవ దా కెర, ప్రార్దన కెర్తి రిసా, మెట్టయ్ ఎక్కిలోయి వెగ గెలన్.

సాంజ్ జతికయ్, యేసు ఎక్కిలోయి ఒత్త తిలన్. 24 సిస్సుల్ తిలి జా దోని మాత్తుమ్, ఒడ్డు తెంతో దూరి గెతికయ్, వాదు కెర పెలయ్ తె తతికయ్, కెర్లల్ జా దోనితె పెట్టి జస్తె తిల. 25 అందరె, పాసి పాసి కుకుడో వాంసెనె, యేసు జా సముద్రుమ్ చి ఉప్పిరి ఇండ జా, జేవ్ సిస్సుల్ తిలిన్ తె జెతె తిలన్. 26 జో సముద్రుమ్ చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి జోచ సిస్సుల్ దెక కెర, బమ్మ జా బియఁ గెచ్చు, “డుంబో!” మెన బియఁ కెర కేకుల్ గల్లికయ్, 27 యేసు బేగి, “దయిరిమ్ ఆనన. బియఁ నాయ్. అవ్వి జెతసి” మెన సంగిలన్.

28 యేసు “అవ్వి జెతసి” మెన సంగితికయ్, పేతురు జోక కేక్ గల, “ప్రబూ, తుయి జలె, ఆవ్ కి పానిచి ఉప్పిరి ఇండ తుచితె జెతి రితి అంక సెలవ్ దే” మెన సంగిలన్ 29 యేసు జోక “జే!” మెంతికయ్, పేతురు దోని తెంతో ఉత్త కెర, యేసుతె గెతి రిసా పానిచి ఉప్పిరి ఇండ కెర, సగుమ్ దూరి గెలన్. 30 గని, వాదుక దెక కెర, బియఁ కెర, డుంబ గెచ్చె తా, “ప్రబూ, ప్రబూ, అంక రచ్చించుప కెరు!” మెన, కేక్ గలన్. 31 యేసు బేగి ఆతు చంప కెర, పేతురుచి ఆతు దెరన, “తోక్కి నముకుమ్ చొ, తుయి కిచ్చొక అన్మానుమ్ జలది?” మెన పేతురుక సంగిలన్. 32 తెదొడి, జేవ్ దొగుల దోనితె వెగిల, చి వాదు ముల దిలి. 33 దస్సి జర్గు జలి రిసా, దోనితె తిలన యేసుక జొకర, “తుయి నిజుమి దేముడుచొ పుత్తసి” నేన, జోచి గవురుమ్ చిన సంగిల.

గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్లసి
(మార్కు 6:53-56)

³⁴ జేవ్ యేసు ఒత్తల్తోచి గట్టుతె పాచ కెర, గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె ఉత్తిర్ల. ³⁵ ఒత్తచ ప్రెజల్ యేసుక చిన కెర, సుట్టుపట్లు గవ్విలె కబుర్లు తెద్రవ, జబ్బుల్ తిలస ఎత్కిజిన్క జోతె కడ ఆనయ్తికయ్, ³⁶ యేసుచొ పాలుమ్చి అంచు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమాల్పా జా సెలవ్ నజన్తె తిల, చి జోచొ పాలుమ్చి అంచు చడిలస ఎత్కిజిన్క చెంగిల్ జల.

15

అత్తో నే దొవన్తె కయ్లిన్చి రిసా పరిసయ్యుల్ యేసుక సంగిల
(మార్కు 7:1-23)

¹ జా పొది, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డస యేసుతె బెద జా కెర, ² “తుచ సిస్సుల్ అత్తో నే దొవన్తె అన్నిమ్ కతతి. జేవ్ కిచ్చొక ఇసి పాపుమ్ కెర పూర్గుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సికయ్లి రితి కెర్తి నాయ్?” మెన సంగిల. ³ యేసు జోవయింక, “తూమ్ తుమ్చ పూర్గుమ్చ అవ్వి ఉచర్లసి కెర్తి ఆసక, కిచ్చొక పాపుమ్ కెర దేముడుచి ఆగ్గు రితి కెర్చు నాయ్? ⁴ కిచ్చొ ఆగ్గుచి రిసా ఆవ్ సంగితసి మెలె,

అయ్యద్అబ్బొద్క చెంగిల్ దెక గవురుమ్ కెర”

మెన సంగిలి కోడు. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, “అబ్బొన్క జలెకు అయ్యన్క జలెకు కో దూసుప కెరుల గే, నే పిట్టె మొర్చుచి సిచ్చు దెంకయ్” మెన సంగిలి కోడు. ⁵ తూమ్, మాత్తుమ్, కిచ్చొ మెంతసు మెలె, తుమ్ అవ్వి ఉచర్లి కోడు. కిచ్చొ కోడు మెలె, ‘అంచితె తుమ్క కిచ్చొ కలుగు జతి గే, జయ్యి అమ్చొ దేముడుక దెంక సంగ అస్సి మెన కో అయ్యన్క అబ్బొన్క సంగుల గే, జేవ్ దస్సి సంగిలస అయ్యన్క జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, అన్నె తోడు దెంక నాయ్’, మెన, తుమ్ సంగితసు. ⁶ జలె, తుమ్ దస్సి మెన తుమ్చ పూర్గుమ్చక అవ్వి

ఉచర్చిసి కెరక ముక్కిమ్ మెలి రితి, 'దేముడుక అదికారుమ్ నాయ్' మెలి రితి జా, జో సంగిలి ఆగ్గు మార్పుప కెర అస్సున్.

7 "తుమ్ ఉప్రమెన్సుచొ! యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు తుమ్చితె నిజుమి నెరవెర్పువ జతయ్.

8 ఈంజ ప్రెజల్ అంక జేవ్చి ఒటో తెన్ గవురుమ్ కెర్త రిత కొడొ సంగిలే కి, జోవయించి పేట్ అంక దూరి అస్తి. 9 మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్త కొడొక 'దేముడు సంగిలస' మెన, ప్రెజల్క సికడ, అంక ఆరిక జోకర్తతి.

మెన తుమ్చి రిసొచి కోడు" మెన, యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

మాన్సుక గార్ కెర్చిసి కిచ్చొ జయెదె గే యేసు సంగిలిసి

10 యేసు జేవ్క దస్సి సంగ కెర, పాసి తిల ప్రెజల్క బుకారా కెర, జోవయింక ఇసి మెన బోదన కెర్లన్. "తుమ్ నూన అర్దుమ్ కెరన.

11 మాన్సుక గార్ కెర్చిసి కిచ్చొ మెలె, చోడి తెడి తెంతొ గెతిసి నెంజె, గని చోడి తెంతొ బార్ జతిసి. జయ్యి మాన్సుక గార్ కెర్చిసి" మెన సంగిలన్.

12 యేసు దస్సి సంగిలి పిమ్మట్, జోచ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, "పరిసయ్యుల్ జా కోడు నూన కోపుమ్ జల మెన జాన్చి గె?" మెన, యేసుక పునిల. 13 జలె జో, "వెర్రి రూకుక కిసి ఉట్కవుల గే, దస్సి, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ దేముడు అబ్బొ జోక కామ్క నెంజితొ ఎత్తి మాన్సుక ఉట్కయ్లి రితి గెచ్చవ కెర గెలెదె. 14 జాకయ్, జేవ్ సంగితిన్చి రిసొ తుమ్ చింత గలన నాయ్. జేవ్ నంప నెంజ ఆత్మ గుడ్డి జా, మాన్సుల్క వాట్ దెకడుక ఉచర్చిసి. గని గుడ్డి సుదొ గుడ్డి సుదల్క వాట్ దెకయ్లెగిన, జో కి ఈంజొ కి గొయితె సేడుల." మెలన్.

15 జలె, పేతురు యేసుక, "జా టాలిచి అర్దుమ్ అమ్క సంగు" మెన సంగిలన్, చి 16 యేసు జోవయింక, "అప్పె ఎద తూమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అస్సున్ గే? 17 ఈందె, చోడి గలంతిసి కిచ్చొ జలెకి పెట్టి గెచ్చ కెర, కామ్క నెంజితెగిన, బార్ జా గెచ్చెదె, మెన తుమ్క అర్దుమ్ నాయ్

గె? 18 మాన్సుచి చోండి తెంతో బార్ జతి ఎత్కి కోడు, మాత్తుమ్, జోవయించి పెట్టితె జెర్మ కెర బార్ జతయ్. జా కోడు లట్టబ్బో మాన్సుక జయ్యి గార్ కెరెదె, 19 కిచ్చొక మెలె, గర్బ ఉద్దెసుమ్లు, నరు అత్త్యల్, లంజెకమె, చోరు కమె, అబద్దుమ్ సాచి, మాన్సుల్క దూసుప కెర్తిసి, దసచ ఎత్కి, మాన్సుచి పెట్టి తెంతో జెయెదె. 20 దసచయ్ మాన్సుక గార్ కెరుల, గని అత్తో నే దోవన్తె కతిసి మాన్సుక గార్ కెరె నాయ్” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

వేర దేసిమ్చి తేర్బోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి

21 యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చు, తూరు పట్టుమ్ చి సీదోసు పట్టుమ్చి ప్రాంతుమ్తె గెతికయ్, 22 ఈందె, జా ప్రాంతుమ్చ కనానుచి సెకుమ్చి తేర్బోద ఎక్కి బార్ జా, జోక దస్సుల్ జా కెర, “ప్రబువ, దేముడు తెద్రయ్లో, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మెలో, క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా తుయి. అంచి ఉప్పిరి దయ తీ. అంచి దూక బూతుమ్ దెర అస్సి, చి ఒగ్గర్ నైమ జతయ్” మెన యేసుక కేకుల్ గలిలి.

23 గని యేసు తుక్లె తా, జాక ఎక్కి కోడు కి జబాబ్ సంగె నాయ్. తెదొడి, జోచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ అమ్చి పట్టి జా జా, కేకుల్ గలితయ్, ఇన్నెక తెద్రవ దేసు” మెన, యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల. 24 యేసు, “గొవుడు నెంజిల మెండల్ రిత జా అమ్చి ఇస్రాయేలుచ పైజల్తెయి అంక అబ్బొ తెద్రయ్లన్, గని వేర మాన్సుల్తె నాయ్” మెలన్. 25 యేసు దస్సి మెలె కి, జా తేర్బోద అన్నె పాసి జా కెర, సెర్పు సేడ జొకర, “ప్రబు, అంక తోడు కెరు” మెన సంగిలి. 26 యేసు జాక దెక, “*బోదల్చి అన్నిమ్ గుడ్డ కెర, సూనకూనర్లక గల దెంక చెంగిల్ నాయ్” మెన సంగిలన్. 27 జా కిచ్చొ మెలి మెలె, “నిజమి, ప్రబు, గని సూనకూనర్లు కి జోవయించొ ఎజోమానిచి బల్ల తెంతో సేడ్లి ఉస్టా వెంట కవుల” మెన, సంగిలి. 28 జా తేర్బోద దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు

* 15:26 15:26 ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ ‘బోదల్’ రిత జల యూదుల్చి రిసా సంగితయ్.

జాక, “అమ్మ, తుయి గట్టిజ నంపజతసి. తుయి కోర్ప జలిసి తుక జర్గు జవున్” మెన, జాక వరుమ్ దిలన్. చి బేగి జాచి దువిసి చెంగిల్ జలి.

²⁹ యేసు ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెచ్చు, గలిలయచి సముద్రుమ్తెచి ఒడ్డుతెచి వట్ట గెచ్చు, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెసితికయ్, ³⁰ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ మాన్సుల్ జోతె సొట్ట జలనక, అత్తో చట్టో నెంజిలనక, గుడ్డి జలనక, గుల్ల జలనక, అన్నె వేర బాదల్ తిలన ఎత్తిక, కడ ఆన, జోచి పాసి వెసయ్తికయ్, యేసు జేక చెంగిల్ కెర్లన్. ³¹ గుల్ల మాన్సుల్ లట్టబ్లిసి, అత్తో చట్టో నెంజిలన చెంగిల్ జలిసి, సొట్ట మాన్సుల్ ఇండిలిసి, గుడ్డి మాన్సుల్ దెకిలిసి ఒత్త తిల మాన్సుల్ దెక కెర, ఆచారిమ్ జా, ఇస్రాయేల్ ప్రెజల్చొ దేముడుక గవురుమ్ కెర్ల.

చెత్తర్ వెయిల్ జిన్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

³² జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజిన్ యేసు తెన్ జా మెట్టయ్ తిర్రతి తతికయ్, జోచి సిస్సుల్క యేసు పాసి బుకారా కెర, “ఈంజేవ్ ప్రెజల్ తిర్రతి అంచితె అస్తి. జోవయింక అన్నిమ్ కిచ్చొ కి నాయ్, చి జోవయించి ఉప్పిర్ ఆవ్ కన్నారుమ్ జతసి. జేవ్ నే కతె ఉట్ట గెలెగిన, వట్టె మొకోమ్ గుంజ్ర సేడుక జయెదె, చి రిసా జోవయింక చువ్వె తెద్రవుక అంక ఇస్టుమ్ నాయ్” మెన సంగిలన్. ³³ సిస్సుల్ ఆచారిమ్ జా, జోవయింక “ఎతివాట్జిన్ మాన్సుల్క అన్నిమ్ దెంక మెలె, జోవయింక సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ ఈంజ బయిలె అమ్క కేనె దొర్కు జవుల?” మెన సంగిల, చి ³⁴ యేసు జోవయింక, “జలె, తుమ్చితె కెత్తి పొడియె అస్తి?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ సిస్సుల్ చజన కెర, “అమ్చితె సత్తు పొడియె, చి ఇదుర్ల మొస్సు దొన్ని అస్తి” మెన సంగితికయ్, ³⁵ యేసు ప్రెజల్ ఎత్తిక “వెస” మెన సంగ కెర, ³⁶ జేవ్ సత్తు పొడియెచి జేవ్ మొస్సు నజన, అత్తి దెరన, ‘తుయి దా దయ కెర్లది’ మెలి రితి దేముడు అబ్బొన్క ఉచర, పొడియె మోడ కెర, జోచ సిస్సుల్క వంట దెతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ ప్రెజల్క జా ఎత్తి వంట దిల. ³⁷ జేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్తు కయ్లి పడ్డొ, సేంసిల గండల్ సత్తు

గంపల్తె సిస్సుల్ గుడ్డ బెరయ్ల. ³⁸ తేర్బోదల్ బాలబోదల్క ముల్తై, చెత్తర్ వెయిల్జిన్ మున్సుబోదల్ కయ్ల. ³⁹ పడ్డై, జేవ్ బెర తిల జనాబ్క తెద్రవ దా కెర, దోనితె వెగ, యేసుచి సిస్సుల్ మగదాన్ మెంతి ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెల.

16

యూదుల్చి వెల్లి నబతె యేసుక పరిచ్చ కెర్రిసి
(మార్కు 8:11-13; లూకా 12:54-56)

¹ తెదొడి, పరిసయ్యుల్ చి సద్దూకయ్యుల యేసుతె జా కెర, జోక పరిచ్చ కెర్రి రిసా, “అన్లై, తుక పరలోకుమ్చి అదికారుమ్ అస్సె మెన అమ్ చినితి రిసా, అమ్చి మొక్కె వెల్లి కామ్ ఏక్ కెరు” మెన, మోసిమ్క జోక సంగిల. ² యేసు జోవయింక ఏక్ టాలి సంగిలన్. “సాంజ్ జతి పొది ఆగాసుమ్తె మబ్బు నెంజ పొద్దు బగుక ఎరన లగితయ్ మెన దెకిలెగిన, ‘కలిక చెంగిల్ కెరెదె’ మెన తుమ్ చినితసు. ³ పడ్డై, పెందలె ఒగ్గర్ మబ్బు కెర్రిగిన, ‘వెల్లో పాని పెటెదె’ మెన చినితసు గెద? జలె ఆగాసుమ్ కిసి తిలె కిసి కెరెదె గే తుమ్ చినితసు, గని అప్పె జర్గు జత కమొచి అర్దుమ్ చినుక నెతుర్పు. ⁴ ప్రబుక నిదానుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్, రుజ్జు దెకయ్త కమొక కోర్ప జతసు. అంచి అదికారుమ్ దెకయ్తి రిసా, ఎక్కి ముల కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. దేముడుచ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగిలో యోనాక జర్గు జలిన్చి రితి జయెదె.”

పండితుల్చి రిసా యేసు సిస్సుల్క జాగర్త సంగిలిసి
(మార్కు 8:14-21)

⁵ పడ్డై యేసు సిస్సుల్ తెన్ గాడు ఒత్తల్తో జిన ఒడ్డుతె పాచ కెర, “పోడియె గల్ల ఆనుక పచ్చ గెలమ్” మెన సిస్సుల్ ఏద కెర్రికయ్, ⁶ యేసు జోవయింక టాలి సంగిత్ రితి ఇసి మెలన్. “తుమ్ దెకన. పరిసయ్యుల్చి సద్దూకయ్యుల్చి పులయ్తి పిట్చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా” మెన, జోవయింక సంగిలన్. ⁷ జేవ్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో

“కిచ్చొ పోడియె రిసా సంగితయ్? అమ్ పోడియె నే ఆన్లి రిసాయి ఇస్సె మెలన్.” మెన బమ్మ జా లట్టబన్ల.

8 యేసు, మాత్రమ్, జేవ్ ఉచర్లసి జాన కెర, “తోక్కి నముకుమ్చ, తుమ్. తుమ్చితె పోడియె నెంజిలిన్చి రిసా కిచ్చొక ఉచరన లట్టబంతసు? 9 తుమ్ అప్పెక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గె? పాచ్ పోడియె పాచ్ వెయిల్ జిన్క వంటితికయ్, కెత్తి గంపల్తె సేసిలిసి బెరయ్లదు గె? 10 సత్తు పోడియె చెత్తర్ వెయిల్ జిన్క వంటిత్కయ్, కెత్తి గంపల్తె సేసిలిసి బెరయ్లదు గె? తుమ్ ఏద కెర్ను నాయ్ గె? 11 జలె, ఆవ్ మాములుమ్ అన్నిమ్చి రిసా తుమ్క సంగుక నాయ్, మెన కిచ్చొక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్? పరిసయ్యుల్చి, సద్దూకయ్యుల్చి పులయ్తి పీట్చి రితి బోదనచి రిసా జాగర్త తెన్ తా” మెన యేసు అన్నె సంగిలన్. 12 తెదొడి ‘మాములుమ్ పులయ్తి పీట్చి రిసా నాయ్, గని సద్దూకయ్యులు చి పరిసయ్యుల్ సికడ్డిసిచి రిసా అమ్క జాగర్త సంగితయ్’ మెన సిస్సుల్ అర్దుమ్ కెరన్ల.

మాన్సుల్ అంక కో మెన ఉచర్తతి గె?

(మార్కు 8:27-30; లూకా 9:18-21)

13 యేసు సిస్సుల్ తెన్ ఇండ గెచ్చ కైసరియ పిలిప్పిచి ప్రాంతుమ్తె పాచ అయ్లె పొది, “మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లయ్ అంక, కో మెన ప్రెజల్ సంగితతి?” మెన పుసిల. జేవ్ సిస్సుల్ జోక, 14 “సగుమ్జిన్ తుక ‘బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను’ మెంతతి. సగుమ్జిన్ తుక ‘దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఏలీయా జయెదె’ మెంతతి. అన్నె సగుమ్జిన్, యిర్మీయా, నెంజిలె ప్రబుచ కబుర్లు సంగిలో అన్నెక్కో జయెదె.” మెన, సిస్సుల్ సంగిల. 15 యేసు జోవయింక, “జలె, తూమ్ అంక కో మెన ఉచర్తసు?” మెన పుసితికయ్, 16 “తుయి ఎక్కిలో జీవ్ తిలో దేముడుచొ పుత్తుసి. జో తెద్రయ్లో క్రిస్తు మెలో రచ్చించుప కెర్తొసా తుయి” మెన, సీమోను పేతురు ఒప్పున సంగిలన్. 17 యేసు జోక, “ఓ సీమోను, యోహాను మెలోసాచొ పుత్తుసి, తుక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ కోడు తుక కో మాన్సు సికయ్లిసి

నెంజె, గని పరలోకుమ్ తిలో అంచో అబ్బొయి జలో దేముడు తుచి ఆత్మతె ఇసి మెన సికడ అస్సె. ¹⁸ అన్నె, తుక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుక 'పేతురు' మెన నావ్ తియ అస్సి. 'వెల్లో పత్తుర్' మెలి అర్దుమ్ తెన్. ఈంజ రంగ్ని పత్తుర్తె అంచి సంగుమ్ బందిందె, చి మొర్ను ఆన్త సెక్తివొ కిజేవ్చి ఉప్పిరి జీనుక నెత్తిరి. ¹⁹ పరలోకుమ్చి తాలుమ్లు వాడిక కెరుక మెలి రితి, తుక అదికారుమ్ దెతసి. మెలె, బూలోకుమ్తె కిచ్చొచి రిసా 'పోని' మెనిస్తె గే, పరలోకుమ్తె 'పోని' మెనుమ్దె. అన్నె, కిచ్చొచి రిసా సెలవ్ దెస్తె గే, పరలోకుమ్చి సెలవ్ దెమ్దె" మెన, యేసు పేతురుక అదికారుమ్ దిలన్. ²⁰ తెదొడి, "ఆవ్, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చించువ కెల్లోసా జెయెదె" మెన కక్క సంగ నాయ్" మెన, యేసు సిస్సుల్క గట్టిజ సంగిలన్.

యేసు సైమల్ సేడ మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె
(మార్కు 8:31-9:1; లూకా 9:22-27)

²¹ జా దీసి తెంతో, "ఆవ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చు కెర, వెల్లి సబ కెర్త వెల్లెల మాన్సుల్, పూజర్లు చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనతె, చి అత్తి ఒగ్గర్ సైమల్ సేడ మొరుక అస్సి. గని, తిర్తత్క అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె" మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సంగుక దెర్లన్. ²² తెదొడి, పేతురు జోక పక్కయ్ కడ నా కెర, "ప్రబు, దేముడుచి దయక తుక జా పిట్టవును! దస్సిచి తుక కెయ్యక కి జర్గు జవున్ నాయ్" మెన, యేసుక గోల కెర్లన్. ²³ పేతురు దస్సి సంగితికయ్, యేసు పస్ల కెర, జోక దెక, "సయ్తాన్, అంచి పడ్డో గో! అంచి తిలి కామ్క తుయి అడ్డు అస్సిన్. దేముడుచి పచ్చెనచి బుద్ది ఉచర్లది నాయ్, గని మాన్సుల్ ఉచర్తి రగుమ్ ఉచర్లది" మెన, పేతురుక సంగిలన్.

నంపజలస నిదానుమ్ తెన్ అంచి పట్టి బులుక అస్సె

²⁴ యేసు పేతురుక దస్సి సంగ కెర, సిస్సుల్ ఎత్తిక, "కో నంపజా, అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్టుమ్ ఎత్తి ముల

దా, జోచి సొంత సిలువ వయన్ని రితి జా, అంచి పట్టి బులుక అస్సె. 25 కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరన తంక, కో కోర్ప జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని, అంచి రిసా కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్ను నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జా జోక దొర్కు జయెదె. 26 ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన, జోచి సొంత ప్రానుమ్ పాడ్ కెరన్లెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్. అన్నె, కేన్ మాన్సుచి ఆత్మ పాడ్ జలెగిన, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు తెన్ అన్నె బెదవంతి రితి కిచ్చొ దిలె సరిపుచుప జయెదె గే?

27 “కిచ్చొక ఈంజ ఎత్తి ఆవ్ సంగితసి మెలె, పడ్డొక ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా, అంచ దూతల్ తెన్, కచితుమ్ అంచో అబ్బొసి జలొ దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్, అన్నె జెంక అస్సె. ఎత్తి మాన్సు ఇండిలి కొల్లి జోక సిచ్చు గే బవుమానుమ్ గే దెయిందె. 28 అన్నె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఇన్నె టీవో జా తిలనతె సగుమ్జిన్ నే మొరై అగ్గె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అంచి రాజుమ్చి అదికారుమ్ తెన్ డీస్సిసి దెకుల” మెన యేసు సంగిలన్.

17

సిస్సుల్చి మొక్కె యేసు పరలోకుమ్చి ఉజిడి జా మార్పుప జలిసి
(మార్కు 9:2-13; లూకా 9:28-36)

1 అన్నె సొవ్వు దీనల్ గెలి పడ్డొ, యేసు పేతురుక, యాకోబుక చి యాకోబుచొ బావొన్ జలొ యోహానుక పట్టి కడ దెరన, డోక్ తిలి ఏక్ మెట్టయ్ వెగ కెర, 2 జోవయించి మొక్కె జోచి రూపుమ్ మార్పుప జా, జోచి మొకొమ్ పొద్దు రితి తల్కున ఉజిడ్ జలి, చి జోచ పాలల్ ఉజిడ్ రితి చోక్ డీసిల.

3 పడ్డొ, ఈందె, పూర్ణమ్చ దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసి చి ఏలీయా దొగుల యేసు తెన్ లట్టబై తా. జేవ్ తీగ్ల సిస్సుల్చి డీనన్ సేడ్ల. 4 జేవ్ దొగుల పూర్ణమ్చ యేసు తెన్ లట్టబై తతికయ్, పేతురు

యేసుక, “ప్రబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఇస్తుమ్ తిలె, ఏక్ తుక, ఏక్ మోసేక, ఏక్ ఏలీయాక, మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ బందిందె” మెన సంగిలన్.

⁵ పేతురు దస్సి సంగితె తతికయ్, ఈందె, ఉజిడ్ తిలి ఏక్ మబ్బు జోవయింక డంకి జలన్, చి “ఈందె, ఈంజొ అంచొ ప్రేమ తిలొ సొంత పుత్తు. ఇన్నెచి రిసొ అంక ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ సూన” మెన, జా మబ్బు తెంతొ అవాడ్ సంగిలిసి సూన్ల. ⁶ సిస్సుల్ ఈంజ కోడు సూన పుడ్డొ సేడ ఒగ్గర్ బియఁ గెల. ⁷ గని యేసు జోవయించి పాసి జా కెర, జోవయింక చడ, “ఉట్ట. బియఁ నాయ్” మెన సంగిలన్. ⁸ జేవ్ సిస్సుల్ అంకివొ ఉగుడ దెకిలె, యేసు ఎక్కిలొయి డీసిలన్, అన్నె కక్క దెకిత్ నాయ్.

మొర గెలె అన్నె జీవ్ జతిన్చి రిసొ యేసు అన్నె సంగిలిసి

⁹ యేసుచి సిస్సుల్ జా మెట్టయ్ తెంతొ ఉత్త జెతె తతికయ్, “అవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొ మొర గెచ్చ అన్నె జీవ్ జతె ఎద, ఈంజ తుమ్క డీసిలిన్చి రిసొ తుమ్ కక్క సంగ నాయ్” మెన యేసు జోవయింక సంగిలన్.

¹⁰ తెదొడి జోచ సిస్సుల్, “క్రీస్తు మెలొ రచ్చించుప కెర్తొసొ నే జెతె అగ్గె ఏలీయా పూర్గుమ్చొ జెంక అస్సె, మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డస కిచ్చొక సంగితతి?” మెన, యేసుక పుసిల. ¹¹ జో జోవయింక, “ ‘ఏలీయా పూర్గుమ్చొ జా కెర ఎత్తి తెయార్ కెరుక అస్సె’ మెన పూర్గుమ్ దేముడు సంగిలి కోడు నిజుమి, ¹² గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజొ ఏలీయా అగ్గయి అయ్లన్. అయ్లె కి, జేవ్ జోక చినితి నాయ్, చి జోవయింక ఇస్తుమ్ అయ్లి రితి జేవ్ జోక కెర్ల. ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొ కి జోవయింతె దస సైమల్ సేడిందె” మెన యేసు సంగిలన్. ¹³ జో బాప్తిసమ్ దెతె తిలొ యోహానుచి రిసొయి ఏలీయా పూర్గుమ్చొ రిత్సొ మెన యేసు సంగిలన్, మెన సిస్సుల్ అర్దుమ్ కెరన్ల.

మోర్పు సేడ్తె తిలో బూతుమ్ దెర్లో నాడుక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి
(మార్కు 9:14-29; లూకా 9:37-43)

14 యేసుచి సిస్సుల్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జా కెర, ఒత్త బెర్లి జనాబ్తె పావితికయ్, ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, సెర్పు సేడ జొకర,
15 “బాబు, అంచో పుత్తుచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తీ. జో మోర్పు జబ్బు తెన్ ఒగ్గర్ బాద సేడ్తె తత్తయ్. జో కెయెడ తెయెడ ఆగితె నెంజిలె గడ్డె సేడుక అస్సె. 16 తుచ సిస్సుల్తె జోక కడ ఆస్యయ్, గని జోక చెంగిల్ కెరుక జేవ్ నెత్తిర్ల” మెన సంగిలన్. 17 యేసు, “నముకుమ్ నెంజిలి వెర్లి బుద్దిచి కాలుమ్చ, తుమ్. తుమ్చి తెన్ ఆవ్ కెత్తి దీసల్ తంక? కెత్తి దీసల్ తుమ్క ఆవ్ ఒర్పుప జంక? అల్లె, జో నాడుక అంచితె కడ ఆన” మెన, సంగిలన్. 18 జో నాడుక కడ ఆన్తికయ్, యేసు జోక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్లికయ్, జా బూతుమ్ జోక ముల దా, ఉట్ట గెలన్. గెలి వెంటనె, జో నాడు చెంగిల్ జలన్.

19 పడ్డె, అన్నె కో నెంతె, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఆమ్ కిచ్చొక జా బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిర్లమ్?” మెన పుసిల, 20 చి యేసు జోవయింక, “తుమ్ తొక్కి నంపతిలి రిసొ, తుమ్క సొర్పుగిడ్డచి ఎదిలి నముకుమ్ తిలెగిన, ఈంజ మెట్టక జవున్ దెక ‘ఇన్నె తెంతో ముల దా, ఒత్తల్తో గో’ మెలె బేగి గెచ్చెదె. తుమ్ కిచ్చొ నంపజలెకి, జయ్యి జెయిమ్ జయెదె, మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితని 21 *గని ఎక్కి చువ్వె తా ప్రార్దన కెర్లెకయ్ ఇసిచిక ఉదడుక జయెదె.”, మెన యేసు సంగిలన్.

22 పడ్డె, జేవ్ గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బెద బుల్తె తతికయ్. యేసు సిస్సుల్క దెక, “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొక మాన్సుల్చి ఆత్తి విరోదుమ్ సుదల్ దెర దెవుల, 23 చి అంక జేవ్ మారుల. మార్లె కి, తిర్తెత్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె” మెన, యేసు అన్నె సంగిలి రిసొ, సిస్సుల్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ జల.

* 17:21 17:21 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల పుస్తకల్తె 21 కోడు తయె నాయ్.

దెంక తిలి పన్నుచి రిసా యేసు సంగిలిసి

(మార్కు 9:30-32; లూకా 9:43-45)

24 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమతె పావిలి పొది, దేముడుచి గుడితె దెతి చెత్తర్ వెండ్లుచి †పన్ను నజీతన పేతురుతె జా కెర, “తుమ్క బోదన కెర్తొసా ఈంజ చెత్తర్ వెండ్లుచి పన్ను దెయెదె గే నాయ్?” మెన పుసిల, చి “దెయెదె” మెలన్.

25 జో పేతురు గెరి జా కెర, నే లట్టబై అగ్గె, యేసు జా సంగతి జాన్ని రిసా, “ఓ సీమోను, తుయి కిచ్చొ ఉచర్తసి? ఈంజ లోకుమ్చ రానలు కచితె పన్ను నజుల? సొంత పుత్తర్పుల్తె గే, వేర మాన్పుల్తె గె?” మెన పుసిలన్, 26 చి పేతురు “వేర మాన్పుల్తె” మెంతికయ్, యేసు, “దస్సి జలె, పుత్తర్పుల్తె సంగుక నాయ్. 27 గని, దేముడుచి గుడిక ఈంజ పన్ను నజీతనక అన్మానుమ్ నే కెర్తి రిసా, తుయి సముద్రుమ్తె గెచ్చు, గాలుమ్ గలు. తొలితొ దెర్ను సేడ్తో మొస్సొక దెర, జో మొస్సొచి చోడి చిర దెకిలె, ఒత్త ఏక్ అట్టు వెండ్లుచి విలువచి కాసు డీసెదె. జా దెర జా కెర, తుచి రిసా కి అంచి రిసా కి జోవయింక దేను” మెన, యేసు పేతురుక సంగిలన్.

18

పరలోకుమ్తె కో వెల్లో జయెదె గే

(మార్కు 9:33-37; లూకా 9:46-48)

1 జా పొదుల్తె, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కో వెల్లో జయెదె?” మెన పుసితికయ్, 2 జో ఏక్ బాలబోదక జోచి పాసి బుకారా కెర, జోవయించి నెడిమి టీవో కెర, 3 ఇసి మెలన్. “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ బుద్ది మార్పుప కెరన బాలబోదల్ రిత గవురుమ్ నే ఉచరంతి రితి జలెకయ్, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక తెరితె, జయె నాయ్. 4 జాకయ్, ఈంజో బోదచి రితి కో దాక్ కెరన తయెదె గే, జోయ్యి పరలోకుమ్చి

† 17:24 17:24 ‘పన్ను’ మెలె, సిస్టుచి రితి జయెదె. ఈంజ పన్ను జలె, విస్సెక్ వెర్చుల్చి జలి తెంతొ ఎత్తి యూడుడు వెర్సెక్ వెర్సెక్ దేముడుచి గుడిచి రిసా చెత్తర్ వెండ్లు దెంక తిలిసి.

రాజిమతె వెల్లో జయెదె. ⁵ అన్నె * ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు, కో † అంచి నావ్ తెన్ మరియాద కెరుల గే, అంకయి మరియాద కెర్లి రితి జవుల. ⁶ గని అంక నంపజల ఇన బాలబోదల్ జల రితసతె ఎక్కిలోక కి, కో ‡ పాపుమ్ కెరవుల గే, జోవయించి టోట్రయ్ తిర్వేలి రితో వెల్లో పత్తురు ఒణోవ దా, జోక సముద్రుమ్తె బుడ్డవ గెలుక చెంగిలి.

⁷ “అయ్యో! కీపాపుమ్ కెరయ్తినీచి రిసా ఈంజ లోకుమ్క కన్దుమ్! * పాపుమ్ కెరయ్తినీ కచితుమ్ జెయెదె, గని కచి అత్తి దస అల్లర్ జవుల గే, ⁸ అయ్యో! జాచి రిసా, తుమ్చితె ఎక్కిలోచో ఆతు జలెకు, చాటు జలెకు, జోక † పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జోచి ఆతు జవున్, జోచి చాటు జవున్, కండ గెల వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అత్తో దొన్ని చట్టా తెన్ కెయ్క నే విజితి ఆగితె గలి జతి కంట, ఆతు జలెకు, చాటు జలెకు నెంజ పరలోకుమ్చి రాజిమతె బెదుక తుమ్క చెంగిలి. ⁹ అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకి జవున్ తుమ్క ‡ పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, అన్నె జా అంకి జోతె తెంతో కడ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అంకివో తెన్ వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, ఎక్కి అంకి తెన్ పరలోకుమ్చి రాజిమతె బెదుక తుమ్క చెంగిలి.

నంపజతనక దేముడు విలువ దెకితిని

¹⁰ “ఈంజేవ్ బాలబోదల్ రితసతె ఎక్కిలోక కి నిస్కారుమ్ నే దెకితి రితి దెకన. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెక రకిత దూతల్ కెయ్క తెయ్క

* **18:5** 18:5 ఇన బాలబోదల్తె మెలె, బాలబోదల్కయ్ ఇసి మెనుక జయెదె, నెంజలె నంపజా బాలబోదల్ రిత జా దాక్ కెరన్లనక కి ఇసి మెనుక జయెదె. దొన్ని అర్చల్ కి కెరనుక జయెదె. † **18:5** 18:5 నెంజలె 5. మొత్తుమ్: అన్నె జో అంక నంపజలి రిసా, ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో మరియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జయెదె.

‡ **18:6** 18:6 నెంజలె జోవయించి నముకుమ్ పిట్టవుల గే, **S 18:7** 18:7 నెంజలె, ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తినీచి రిసా’. * **18:7** 18:7 నెంజలె ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తినీ’.

† **18:8** 18:8 పాపుమ్...రిసా, నెంజలె ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తె రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసా’ చి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొత్తో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె.

‡ **18:9** 18:9 పాపుమ్...రిసా, నెంజలె ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తె రితి జలెగిన, జో దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసా’ చి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొత్తో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె.

పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొచి మొకొమ్ దెకితె తవుల మెన ఆవ్ తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. ¹¹ కీచ్చొక మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా కిచ్చొక అయ్లయ్, మెలె, జోవయించి ఆత్మక నెస గెల మాన్సుల్క రచ్చించుప కెరుక అయ్లయ్.

నెస గెలి మెండపిల్లచి రిసాచి టాలి

¹² “అల్లె, తుమ్ కిచ్చొ ఉచర్తసు? ఏక్ మాన్సుక పుంజెక్ మెండల్ తిలె, జోవయింతె ఎక్కి పిట్ట తిలెగిన, ఏక్ తకు పుంజెక్ మెండల్క ఒత్త డొంగై ముల దా కెర, జా పిట్ట గెచ్చు తిలి మెండక చజుక గెచ్చె నాయ్ గె? ¹³ అన్నె జేవ్ కెయ నే నాసిల ఏక్ తకు పుంజెక్ మెండల్చి రిసా సంతోసుమ్ జతి కంట, ఈంజ* నాస గెలి మెండక చజిలె, డీసిలె, జో గొవుడు ఒగ్గర్ నర్లసంతోసుమ్ జయెదె మెన, తుమ్క కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి. ¹⁴ దస్సి కి, ఈంజేవ్ బోదల్ ఎక్కిలో కి నాసెనుమ్తె గెచ్చుక పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొన్క ఇస్టుమ్ నాయ్.

¹⁵ “తుమ్చితె బావొ ఎక్కిలోక అన్నెక్లో పాపుమ్ కెర తిలెగిన, జో జా పాపుమ్ నే కెర్లొసా పాపుమ్ కెర్లొసాతె గెచ్చు కెర, అన్నె కో నెంతె, జో కెర్లొ పాపుమ్ జోకయ్ సంగుక అస్సి. జో పాపుమ్ కెర్లొసా జా కోడు సూన్లెగిన, నిజుమి, పాపుమ్ కెర్లయ్ మెన, ఒప్పున సంగిలెగిన, జోక అన్నె బెదవన తస్త. ¹⁶ గని, జో నే సూన్లెగిన, జా తగుచి రిసా తుమ్ లట్టబ్బిన్చి రిసా దొగుల తీగ్గ సాచి జతి రితి, అన్నెక్లోక గే అన్నె దొగులక గే కడన, జో పాపుమ్ కెర్లొసాతె గెచ్చు, సంగ. ¹⁷ జో తీగ్గచి కోడు నే సూన్లెగిన, అంక నంపజలస మొత్తుమ్ బెద సబ కెర్లొన్తె జా తగు సూనవ. జో జా సంగుమ్ సబ కెర్లొన్చి కోడు కి నే సూన్లెగిన, జోక తుమ్చితె నే బెదవంతె, బార్ కెర, దస్సి, యూదుల్ నెంజిలసక కి సిస్టు నజితసక కి యూదుల్ కిసి బెదవంతి నాయ్ గే, దస్సి దెక సిచ్చు కెర. ¹⁸ తుమ్ నంపజలస బెద ఈంజ లోకుమ్తె సబ కెర కిచ్చొ రుజ్జు

§ 18:11 18:11 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ ఎక్కి తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 11 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. * 18:13 18:13 పిట గెలి

సంగితే గే, జాకయ్ పరలోకుమ్ తిలి అమ్చి అదికారుమ్ దెతనుమ్, మెన నిజామి తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

19 “పడ్డె, తుమ్క అన్నె కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తుమ్చితె కో కో, ఎక్కి దొగులయి జలెకి, మెన్నుతె ఎక్కి రితి ఉచర, కిచ్చొచి రిసొ ప్రార్దన కెరె గే, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ అబ్బొ తుమ్చి రిసొ జాక జర్గు కెరెదె. 20 కిచ్చొక మెలె, దొగుల తీగ్ల అంచి నావ్ తెన్ కేనె ఎక్కితె తవుల గే, ఒత్త జోవయించి నెడిమి ఆవ్ తయిందె” మెన, యేసు సంగిలన్.

మాన్సుల్క కెత్తి సుట్టు చెమించుప కెరుక గే

21 తెదొడి పేతురు పురె జా కెర, యేసుక, “ప్రబు, కేన్ జవున్ బావొ అంక కెత్తి సుట్టు పాపుమ్ కెర్తిసి, ఆవ్ జోక చెమించుప కెరుక? సత్తు సుట్టు ఎద గే?” మెన, పుసిలన్. 22 యేసు జోక, “సత్తు సుట్టు నాయ్. తిని విసొ సత్త సుట్టు ఎదక.” మెలన్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర

23 “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితస ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర్తిన్చి రిసొ కిచ్చొ టాలి నంగుక జయెదె మెలె, జోచ గొత్తి సుదల్ దెంక తిలి డబ్బుల్ ఏక్ రానొ నజనుక దెర్లొ. 24 నజనుక దెర్లి పొది, ఈందె, జోక దెన్ను వెయి వెండ్లు దెంక తిలొ ఎక్కిలోక బుకార్తికయ్, జమాన్లు జోక జో రానొతె కడ ఆన్ల. 25 జా రునుమ్ తీర్పుప కెరుక మెన జో మాన్సుతె కిచ్చొ నెంజలి రిసొ, జోచొ ఎజొమాని, ‘జోక కి జోచి తేర్సిక కి, జోచ బోదల్క కి, జోక కలుగు జలిసి ఎత్త్రి కి విక గెల కెర, రునుమ్ తీర్పుప కెరవడ’ మెన, జమాన్లుక సంగిలన్. 26 జలె, రునుమ్ జలొ జో గొత్తి సుదొ సెర్పు సేడ, జోకర, బాబు, అంచి ఉప్పిరి దయ తియ, దొరత్ రక్క. జా రునుమ్ ఎత్త్రి ఆవ్ తీర్పుప కెరెందె” మెన, బతిమాల్పా జా సంగితికయ్, 27 జో రానొ జోచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, జోక ముల కెర, జోచి రునుమ్ చెమించుప కెర్లన్.

28 “గని, జో దస్సి బార్ జా కెర, జోచి జతచ గొత్తి మాన్సుల్తె ఎక్కిలో జోక దోన్ పుంజో †వెండ్లు దెంక తిలొసొక దస్సుల్ జా, జోచి పీకతె దెర, ‘తుయి అంక దెంక తిలిసి అంక దే’ మెన సంగిలన్. 29 జోచి జతచో జో గొత్తి సుదొ సెర్సు నేడ, జోకర జోకర, ‘అంచి ఉప్పిరి దయ తియ దొరత్ రక్కు. తుక దా గెలిందె’ మెన, బతిమాల్పా జా సంగిలే కి, 30 జో నే ఒప్పన్తె, జో అన్నెక్కో దెంక తిలిసి దా గెత్తె ఎద జోక జేల్తె గలయ్లన్.

31 “తెదొడి, ఈంజో కన్యారుమ్ నే దెకిలో గొత్తి సుదొచి ఒత్తచ గొత్తి సుదల్ జా జర్గు జలిసి దెక కెర, ఒగ్గర్ బాద సేడ, జర్గు జలిసి ఎత్తి జోచో ఎజొమానిక సంగిల. 32 తెదొడి, జో ఎజొమాని, జో కన్యారుమ్ నెంజిలో గొత్తి సుదొక బుకారా కెర, జోక, ‘తుయి, గర్చొ గొత్తి సుదొ, తుయి అంక బతిమాల్పా జా జోకర్లది, చి తుచి ఎదివాట్ తిలి రునుమ్ పెట గెలయ్. 33 ఆవ్ తుక చెమించుప కెర్లి రితి, తుయి తుచో జతచో గొత్తి సుదొక చెమించుప కెరుక తిలి నాయ్ గె?’ మెన, జోక సంగ కెర, 34 జో గొత్తి సుదొ రునుమ్ జలిసి ఎత్తి దెతె ఎద, సిచ్చల్ కెర్తసతె జో జేలి తంక మెన జోచో ఎజొమాని సొర్చ కెర దిలన్.

35 “జలె, తుమ్తె కో తుమ్చో బావో జలొ అన్నెక్కోక పెట్టి ఎత్తి చెమించుప నే కెర్లె, పరలోకుమ్ తిలొ అంచో అబ్బొ కచితుమ్ జో మాన్సుక సిచ్చ దెయెదె” మెన యేసు బుద్ధి సంగిలన్.

19

1 యేసు ఈంజేవ్ కొడొ సంగ కేడయ్లి పడ్డొ, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతొ ముల దా, యూదయ ప్రదేసిమ్తెచి యొర్దాను గాడు ఒత్తల్తో పక్క ఉట్ట అయ్లన్. 2 ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి జెతికయ్, జోవయించ జబ్బులు ఒత్త చెంగిల్ కెర్లన్.

పెండ్లి జలన ముల ములి జతిన్చి రిసొ యేసు సంగిలిసి

3 పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ యేసుక పరిచ్చు కెర, తెల్లె నింద కెరుక మెన, జోతె అయ్ల, అన్నె, “కేన్చి రిసా జలెకు మున్నుబోద జోచి తేర్చిక ములుక నాయిమ్ గె?” మెన, పుసిల, చి యేసు జోవయింక,

4 “ఈంజ లోకుమ్ జెర్మయ్లి పొది తెంతో, మున్నుబోద తేర్బోద మెన, జెర్మిలోసా జేక జెర్మయ్లో.

5 ఇసికయి మున్నుబోద అయ్యన్అబ్బోన్క ముల దా, జోచి తేర్చి తెన్ బెద తంక అన్నె, అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జా తవుల మెన జెర్మయ్లోసా సంగిలన్

మెన సదు కెర్పు నాయ్ గె? 6 జలె, జేవ్ దొగుల ఎక్కి జివ్ జా అన్తి. జాచి రిసా, దేముడు పెండ్లితె కక్క జత కెరవ తయెదె గే, కేన్ మాన్సు ములవుక జయె నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్. 7 జేవ్ పరిసయ్యుల్ యేసుక “జలె, ‘ముల దెతి పుస్తకుమ్ రెడ్డ దిలెగిన ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసి పూర్లుమ్చొ కిచ్చొక ఆడ్ర దిలన్?” మెన, సంగిల. 8 యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడ్ జివ్చ మాన్సుల్చి రిసా ‘తుమ్చ తేర్చివొక ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసి సెలవ్ దిలన్, గని మాన్సుల్క జెర్మయ్లి కెర్లి మొదొల్ తెంతో దస్సి తయె నాయ్. 9 ఆవ్ కిచ్చొ మెన తుమ్క సంగితసి మెలె, జా లంజె జలి రిసా పిట్టవ, కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దా అన్నెక్లిక పెండ్లి జయెదె గే, లంజె వంసుమ్చొ జతయ్, మెన గట్టిజ సంగితసి” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

పెండ్లి నే జతిన్చి రిసా సిస్సుల్ ఉచర పుసిలిసి

10 ఈంజ కోడు సూన కెర, యేసుచ సిస్సుల్ జోక “తెర్చిమున్ను చి నెడిమి ఇసి తిలెగిన, పెండ్లి నే జలెగిన చెంగిల్.” మెన యేసుక సంగిల, 11 చి యేసు జోవయింక, “దేముడు జా సెక్తి దిలెకయ్, నెంజిలె కో కి జా కోడు ఓర్పువ జంక నెత్తిర్తి. 12 ఈందె, జెర్మన్ తెంతో గొడ్డు జలస తవుల, మాన్సుల్ సగుమ్జిన్క గొడ్డు జతి రితి కెర్ల, పడ్డొ పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి సేవ ఎక్కి మెన్ను తెన్ కెర్తి రిసా, సగుమ్జిన్

కి గొడ్డు రిత జా తవుల. జలె, తుమ్ ఉచర్ల రితి తంక కో తెరుల గే, దన్నే తత్తు.” మెన సంగిలన్.

యేసు బాలబోదల్క చడ వరుమ్ దిలిసి

13 పడ్డె, యేసు జోవయింక చడ ప్రార్దన కెరుక మెన, సగుమ్జిన్ జోవయించ బాలబోదల్క జోతె కడ ఆన్ల. 14 జలె, జేవ్ బోదల్క కడ ఆన్ల మాన్సుల్క యేసుచ సిస్సుల్ “పోస” మెన గోల కెర్ల. గని, యేసు, “జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. బోదల్ అంచితె జెతు. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇన సుదల్చియి” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్. 15 జేవ్ బోదల్క బోడి చడ కెర ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెలన్.

పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కిసి బెదుక గే యేసు సంగిలిసి
(మార్కు 10:17-31; లూకా 18:18-30)

16 పడ్డె, ఈందె, ఉబెడొ ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, జోబర. ఆవ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కెయ్క తెయ్క జితి వాట అంక దొర్కు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్. 17 యేసు జోక, “కేన్ చెంగిల్చి మెన కిచ్చొక అంక తుయి పుసితసి? చెంగిల్ తిలోసా ఎక్కిలోయి. అన్నె కోయి నాయ్. పరలోకుమ్తె జితి వాట కావలె మెలె, దేముడుచ ఆగ్గుల్ రితి కెర్తె తా” మెన సంగిలన్. 18 జో ఉబెడొ, “కేన్ కేన్ ఆగ్గుల్ రితి కెరుక?” మెన యేసుక పుసిలన్, చి యేసు, “నరు అత్య కెరు నాయ్,

లంజెకమొ కెరు నాయ్,
కిచ్చొ చోరు నాయ్,
అబద్దుమ్ సాచి సంగు నాయ్,

19 అయ్యద్అబ్బొద్క గవురుమ్ దెకితె తా,

అన్నె, తుక్క తుయి కిసి ప్రేమ కెరంతసి గే దస్సి, వేర సుదల్క కి ప్రేమ కెర్తె తా”

మెన సంగిలన్. 20 జో మాన్సు యేసుక, “ఇనచ ఎత్తి ఆవ్ నిదాసుమ్ కెర దెకన్తసి. గని కిచ్చొగె పిట్ట అస్సె మెన అంక అజ్జ. అన్నె కిచ్చొ

పిట్ట అస్సె?” మెన పుసిలన్, చి యేసు జోక, “తుయి పూర్తి జంక ఆస తిలెగిన, గో, చి 21 తుచి ఆస్తి ఎత్తి విక కెర, బీద సుదల్క దేసు, చి పరలోకుమ్తె తుక ఆస్తి కలుగు జెయెదె. అన్నె, అంచి తెన్ బెద, అంచి పట్టి జే!” మెలన్. 22 గని, జో ఉబెడొ ఒగ్గర్ సొమ్మారుమ్చి రిసొ, యేసు దస్సి సంగితికయ్, దుకుమ్ జొ మొకొమ్ ఇదిలిసి కెర ఉట్ట గెలన్.

సొమ్మార్లు పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక కష్టుమ్

23 తెదొడి యేసు జోచి సిస్సుల్క, “ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, సొమ్మార్లు పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక కష్టుమ్. 24 అన్నె, దన సొమ్మార్లు దేముడుచి జొ రాజిమ్తె బెదితి కంట, నూజిబొరొ వాట్ ఒంటె గెచ్చుక సుల్లు, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి” మెన సంగిలన్.

25 సిస్సుల్ ఈంజ కొడు సూన కెర, ఆచారిమ్ జొ, “దస్సి జలె, కొ రచ్చించుప జంక జయెదె?” మెన, సంగితికయ్, 26 యేసు జోవయింక దెక, “మాన్సుల్ కెర్క నెత్తిర్లిసి, గని ఎత్తి జర్లు కెరుక కి దేముడుక సెక్తి అస్సె.” మెన సంగిలన్. 27 పేతురు, “ఈందె, ఆమ్ ఎత్తి ముల దా తుచి పట్టి బులితసుమ్, చి రిసొ అమ్కయి కిచ్చొ దొర్కు జయెదె?” మెన పుసిలన్. 28 యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్క నొవర్ చెంగిల్ కెర్తె పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జొ జెర్మున్ అయ్లోసొ ఎత్తిక ఏలుప కెర్తి రిసొ, అంచి పరలోకుమ్చి ఉజిడ్చి సింగాసనుమ్తె వెసితె పొదిక, అంక నంపజొ తుమ్ బారజిన్, బార సిజాసనల్తె వెస, ఇస్రాయేలుల్చ బార సెకుమ్లుచక అంచి తెడి తుమ్ తీర్పు కెర్తె. 29 అన్నె, అంచి నావ్చి రిసొ గెరల్ జలెకు, అన్నొబావొక జలెకు, బయిబేనిక జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, అయ్యన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు, బుయి జలెకు, జో ముల తయెదె గే, జోక దసచ పుంజెక్ వంతుల్ దొర్కు జయెదె, అన్నె, పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయెక తెయెక చెంగిల్ తొ జివుల.

30 ఈంజ అగ్గె జల మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ పడ్డో జవుల, పడ్డో జలన అగ్గె జవుల.”

20

ద్రాచ తోటచో ఎజొమానిచి దయచి రిసా టాలి

1 “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె మాన్సుల్క బెదయ్తోసాచి దయ కిసి మెలె, ఎజొమాని ఎక్కిలోచి దయచి రితి జయెదె. జో జోచి ద్రాచ తోటతె కామ్ కెరవుక మెన, కూలి మాన్సుల్క బుకార్తి రిసా, పెందల బార్ జా కెర, 2 ఏక్ దీసిచి కామ్క ఏక్ ఒండి మెద్దెన్చి కూలి *డబ్బుల్ దెయిందె” మెన, జేవ్ కూలి మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పున సంగ తా, ద్రాచ తోటతె జేవ్ కామ్ కెర్తి రిసా జోవయింక తెద్రయ్లో.

3 “పిమ్మట్, పాసి పాసి నొప్పు గంటల్క, జో ఎజొమాని, సంతవీది గెచ్చ కెర, కామ్ నెంజ ఆరి టీవో జా తిలన్క సగుమ్జిన్ ఒత్త తిలిసి దెక కెర, 4 తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటతె గెచ్చ, కామ్ కెర, చి సరివుచుప జతి కూలి డబ్బుల్ తుమ్క దెయిందె” మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోచి కామ్తె గెల. 5 అన్నె, పాసి పాసి బార గంటల్ మెద్దెనె కి, తిన్ని గంటల్క కి, జా వీదె జో ఎజొమాని గెచ్చ కెర, అన్నె దస్సి కెర్లన్.

6 “ఒత్త తెంతో, పాచ్ గంటల్ సంజె, జా వీదె అన్నె గెచ్చ కెర, అన్నె సగుమ్జిన్ దస్సి ఒత్త టీవో జా తతికయ్, తుమ్ ఒండి మెద్దెనె కిచ్చొక దస్సి, కామ్ నె కెర్తె కిచ్చొక టీవో జా అస్సున్?” మెన పుసితికయ్, 7 జేవ్, “కో అమ్క కూలి కెరయ్తి నాయ్” మెన సంగిల. సంగితికయ్, జో ఎజొమాని, “జలె, తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటతె గెచ్చ కామ్ కెర” మెన, జోవయింక కి తెద్రయ్లన్.

8 “సాంజ్ జతికయ్, జో ద్రాచ తోటచో ఎజొమాని జోచొ గెర్చి డబ్బుల్ దెకితో మాన్సుక, ‘జేవ్ కూలి కెర్లనక బుకారా కెర, పడ్డో అయ్లనక తెంతో తొలితో అయ్లనక ఎద, ఎత్కిక ఆవ్ సంగిలి కూలి డబ్బుల్ దేసు’ మెన, జోక సంగిలన్. 9 జాచి రిసా, పాచ్ గంటల్

* 20:2 20:2 ఏక్ దీసిచి కామ్క కూలి ఏక్ దేనారము ఇస్రాయేలు దేసిమ్చ దా అస్సి

సంజె జా కెర గడియయ్ కామ్ కెర్లనక కి, ఒండి మెద్దెన్చి ఎదిలి కూలి డబ్బుల్ దిలన్. 10 జేవ్ ఆల్సిమ్ అయ్లనక తెద్దిలి దిలి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయ్లన, 'అమ్క ఒగ్గర్ దెయెదె' మెన ఉచర్ల. ఎత్తిజిన్క ఎక్కి రితి ఒండి మెద్దెన్చి కూలి డబ్బుల్ దొర్కు జలి. 11 జాచి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయ్లన జా కూలి డబ్బుల్ నజన, 'పెందలె తెంతో సాంజ్ ఎద ఒప్పడక కెద్ది సైమ జా, అమ్ కామ్ కెర్లమ్. 12 జేవ్ ఎక్కి గంట కెర్లనక అమ్చి తెన్ సమానుమ్ దిలది' మెన గోస లట్టబ, ఎజోమానిక సంగిల. 13 ఈంజో ఎజోమాని జోవయింతె ఎక్కిలోక, 'నేస్తమ్†, ఆవ్ తుమ్క అన్యాయిమ్ కెరుక నాయ్. తుయి ఏక్ ఒండి మెద్దెన్చి కూలి డబ్బుల్ నజనుక ఒప్పన్లది. 14 అల్లె, తుయి ఒప్పన్లిసి నజన గో' మెన సంగ కెర, పడ్డో అయ్లో ఎక్కిలోక దెకవ, జో తొలితో అయ్లోసాక అన్నె, 'తుక దిలి రితి, ఈంజో పడ్డో అయ్లోసాక కి దెంక అంక ఇస్టుమ్ జలి. 15 అంచి సొంత ఆస్తి అంచి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి వంట దెంక నెంజె గే? అంచి సర్లక జోవయింక దర్ముమ్ తెన్ దిలి రిసా తుమ్క గోస గే?' మెన, జో ఎజోమాని సంగిలో మెన యేసు సంగ కెర, 16 అన్నె, జలె, తొలితో బెదిలన పడ్డో బెదిలన జవుల. పడ్డో బెదిలన తొలితో బెదిలన జవుల", మెన సంగిలన్.

యేసు మొర అన్నె జింక తిలిన్చి రిసా అన్నెక్ సుట్టు సంగిలిసి
(మార్కు 10:32-34; లూకా 18:31-34)

17 యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన బార్ జా, ఇండ గెతె తిలి పొది, వట్టె గెతనతె తెంతో జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క పాసి బుకారాన, ఇసి మెలన్. 18 "ఈందె, యెరూసలేమ్తె గెతనుమ్. ఒత్త కిచ్చొ జయెదె మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక, మాన్సు దెర్లె, వెల్లెల మాన్సుల్ పూజర్లతె చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తనతె దెర్ము సేడిందె, చి జేవ్ అంక మొర్తి సిచ్చ వయడ కెర, 19 అంక కొంకడ్తి రిసా, అంక కొర్డల్ తెన్ పెటితి రిసా, అంక సిలువతె టీవో కెర మార్తి రిసా, అమ్చ యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్చి అత్తి

† 20:13 20:13 మింత

అంక సార్వు కెర దెవుల. గని తిర్రత్క అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె” మెన సంగిలన్.

అయ్యసి జాచి దొగుల పుత్తర్పులుచి రిసా కోర్ప జలి

20 తెదొడి యేసుచ సిన్సుల్ జల జెబెదయిచ దొగుల పుత్తర్పుల్చి అయ్యసి, జేవ్ పుత్తర్పుల్ తెన్ యేసుతె జా కెర, సెర్ను సేడ జోకర, “ఏక్ వరుమ్ దే” మెన, సంగితికయ్, 21 యేసు జాక, “తుయి కిచ్చొ కోర్ప జతసి?” మెన పుసిలన్, చి ఈంజ, “తుచి రాజిమ్తె అంచ పుత్తర్లు దొగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెన తతి రితి ఆడ్ర దేను” మెన సంగిలి. 22 చి యేసు, “తుమ్ కిచ్చొ పుసితను గే, తుమ్ నేన్సు. అంచి గిన్నతె బెద పితి రితి, ఆవ్ సేడుక తిలి దుకుమ్తె బెదుక ఒర్పువ జంక తెర్పు గే?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “అమ్ తెరుమ్దే” మెలె. 23 దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు, “ఆవ్ పితి గిన్నచి తుమ్ పిస్సె, గని అంచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచి డెబ్లి పక్క అన్నెక్లో తుమ్ వెసుక మెన సెలవ్ దెంక అంచి అత్తి నాయ్. పరలోకుమ్ తిలో అంచొ దేముడు అబ్బొ కక్క కక్క సెలవ్ దా తయెదె గే, జెచ్చొ ఒత్త వెనుల.” మెలన్. 24 తెదొడి, జేవ్ దొగుల బావుడ్లు ఎత్తిచి కంట వెల్లెల మాన్సుల్ జంక ఉచర్లిన్చి రిసా సేంసిల దెన్సుజిన్ సిన్సుల్ జా ఎత్తి నూన కెర, జోవయించి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కోవుమ్ జల.

సిన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కీసి దెకుక గే యేసు సంగిలిసి

25 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజిన్ సిన్సుల్క జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్ జోవయించి తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్, సొంత గవురుమ్ ఉచరన, పైజల్క జాడ్లు వయడ్లి రితి, జోవయింక పోటి తెన్ ఏలుప కెర్తతి మెన తుమ్ జాన్సు. 26 గని తుమ్చితె దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చితె కో వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జొయ్యి తుమ్చొ సేవ కెర్తొసా రితొ జా తంక. 27 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో తుమ్చొ గొతిమాన్సు రితొ జా తంక. 28 దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి సేవ కెరవడనుక నాయ్, గని మాన్సుల్క ఆవ్ సేవ కెరుకయ్ అయ్లయ్.

మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్క సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో నెతోవ గెల్తి రిసాయి మొర అంచి ప్రానుమ్ దెంక అస్సెచి రిసా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

దొగుల గుడ్డి జలసక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 10:46-52; లూకా 18:35-43)

²⁹ పడ్డో, యేసుచి సిస్సుల్ యెరికో పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెతె తిలి పొది, ఒగ్గర్జిన్ ప్రెజల్ జోచి పట్టి గెతె తిల. ³⁰ జలె, ఈందె, వాట్ సొడి దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ వెన తిల. యేసు జా వాట్ జెతయ్ మెన సూన తా, “ఓ యేసుప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, చెంగిల్ కెరు!” మెన, బతిమాల్ప జా కేక్ గల.

³¹ తిల జనాబ్, జలె, “తుక్లె తా” మెన గోల కెర్లె కి, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ అన్నె, “ప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ చెంగిల్ కెరు!” మెన, అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గల్లికయ్, ³² యేసు టీవో కెర, జోవయింక బుకారా కెర, “అవ్ తుమ్క కిచ్చొ కెరుక మెన తుమ్ ఉచర్తను?” మెన పుసిలన్. ³³ జేవ్ జోక, “అమ్చ అంకివో దెకితి రితి కెరు” మెన సంగిల. ³⁴ జేవ్చి ఉప్పిర్ యేసు కన్కారుమ్ జా, జోవయించ అంకివో చడిలన్. చడిలి బేగి, జోవయించ అంకివో టేంట డీసిల, చి జేవ్ జోచి పట్టి గెల.

21

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చు పావిలిసి

(మార్కు 11:1-11; లూకా 19:28-38; యోహా 12:12-19)

¹ పడ్డో, యేసు ఇసి ఇండ జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి పాసి జా కెర, *ఒలీవ మెలి మెట్టచి పాసి తిలి బేత్సగే మెలి గవ్వె అయ్లి పొది, జోచ సిస్సుల్తె దొగులక, ² “తుమ్చి మొక్కె తిలి గవ్వె గెచ్చు పెన,

* 21:1 21:1 ఒత్త ఒలీవ పండ్లు రూకుల్ తవుల చి ఇసి నావ్ తయెది.

చి బేగి, ఒత్త బంద తిలి ఏక్ గాడ్డెచి, జాచి తెన్ తిలి ఏక్ గాడ్డె పిల్ల తుమ్క డీనుల. జోవయింక యిప కెర, అంచితె ఉదడ ఆన. ³ క్రో జలెకు తుమ్క కిచ్చొ జలెకు సంగిలెగిన, 'ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె' మెన సంగ. సంగిలె, బేగి జో మాన్సు జేవ్ గాడ్డెల్క తెద్రయెదె" మెన సంగిలన్.

⁴ పూర్గుమ్ దేముడు జోచి కబుర్ సంగిలో అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్చుప జంక మెన, ఈంజ జర్గు జలి.

⁵ "తుమ్చొ సేంతుమ్ తిలో రానొ గాడ్డె పిల్లతె వెగ జెతయ్, మెన దేముడు నిసాన †సీయోను పట్టుమ్తెచ ప్రెజల్క సాట్పు కెర" మెన, రెగిడ్డి కోడు.

⁶ జలె, జేవ్ దొగుల సిస్సుల్ గెచ్చు, యేసు జోవయింక సంగిలి రితి కెర, ⁷ జా గాడ్డెక చి, జాచొ పిల్లక ఉదడ ఆన, జోచి సిస్సుల్ జోవయించ దుప్పట్లు జా పిల్లచి ఉప్పిర్ గల్లికయ్, యేసు వెగ వెసెలన్. ⁸ అన్నె, ఒత్త బెర్ల జనాబ్తె ఒగ్గర్జిన్ జోవయించ దుప్పట్లు వట్టె అంతిర్ల. అన్నె సగుమ్జిన్ రూకచ మట్టల్ రొడ్డల్ కండ కెర వట్టె అంతిర్ల. ⁹ అంత్ర కెర, జోవయించి పురైతొ గెతె తిలన కి పడ్డొ గెతె తిలన కి, "దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో అమ్చొ ‡రచ్చించుప కెర్తొసొక కీజొబర, జొబర! దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసొక ఓసన్న, ఓసన్న! ఎత్తిచి కంట ఉప్పిర్చి టాన్తె తిలోసొక ఓసన్న!" మెన, కేకుల్ గల్తె తిల.

¹⁰ జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పావితికయ్, పట్టుమ్చ ఎత్తిజిన్ "ఈంజొ కో?" మెన, బమ్మ జతికయ్. ¹¹ ఒత్త జో తెన్ అయిల ప్రెజల్ కిచ్చొ మెల మెలె, "దేముడుచి కబుర్ ఆన్తొ,

† 21:5 21:5 'సీయోను' మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క అన్నెక్ నావ్ జయెదె. ‡ 21:9 21:9 'రచ్చించుప కెర్తొసొ' మెన జేవ్ సంగిలె, ఈంజ లోకుమచి రగుమ్చి రాజిమ్క విలుప కెర జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లన తెంతొ జోవయించ ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తెంతొ రచ్చించుప కెరెదె మెన జేవ్ ప్రెజల్ ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్ల. జోచి రాజిమ్ ముక్కిమ్క అత్త రగుమ్చి జయెదె మెన అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. § 21:9 21:9 జోవయించి బాస తెన్ 'జొబర, జొబర!' మెలి అర్దుమ్ తెన్ 'ఓసన్న!' మెన కేక్ గల్తె తిల.

గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నజరేతు గవ్వొచొ, యేసు ఈంజొ” మెన సంగిల.

దేముడుచి గుడితె సామన్లు వికితన గట్లక యేసు ఉదడ్డిసి
(మార్కు 11:15-19; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

12 తెదొడి యేసు *దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త, సామన్లు వికితన, గెంతన ఎత్కిజిన్క ఉదడ కెర, డబ్బుల్ పల్లయేతనచ, బల్లల్ చి పార్వ పిట్టల్ వికితనచ, బల్లల్ నేడవ దా.

13 “ అంచి గేరు ప్రార్లన కెర్తి గేరు జా అస్సె. దస్సి తవున్’
మెన రెగ్ల అస్సె, గని తుమ్ కీసి కెర అస్సున్ మెలె, ఈంజ దేముడుచి గేరుక, చోర్ల జతో రితో గేరు జతి రితి తుమ్ మార్పువ కెర అస్సున్”
మెన సంగిలన్.

14 తెదొడి, గుడ్డి మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్ దేముడుచి గుడితె యేసుతె అయల, చి జోవయింక చెంగిల్ కెర్లన్. 15 గని, వెల్లెల పూజర్లు, మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కి, యేసు కెర్ల కమొ దెక, పడ్డొ, “దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో అమ్చొ రచ్చించువ కెర్తొసా, తుక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, దేముడుచి గుడితె బోదల్ యేసుక కేకుల్ గల్తె తిలిసి దెక, కోపుమ్ జల.

16 కోపుమ్ జా, యేసుక, “ఈంజేవ్ సంగిలిసి తుయి నూన్తసి గె?” మెన పుసిల, చి యేసు జోవయింక, “నూన్తసి. ఈందె, బాలబోదల్చి కొవ్న బోదల్చి చొండివాట్ గవురుమ్ ఆనన్లది”
మెన దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డి కోడు తుమ్ కెయ్యు సదు కెర్పు నాయ్ గే? మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగ కెర, 17 జోవయింక ముల దా కెర, జా పట్టుమ్తె తెంతో బార్ జా, బేతనియ గవ్వొ గెచ్చు, ఒత్త నిద్ర తిలన్.

* 21:12 21:12 అర్చితమ్ దెత పిట్టల్ గట్ల గెనుక జలె, జోవయింక ఆకమించువ కెర్తి రొమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దిలె నెంజె. జేక, జోవయింక డబ్బుల్ పల్లవన, దేముడుచి గుడితె కామ్క జెతికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గట్ల గెనుక, నెంజెలె డబ్బుల్ కి దేముడుచి గుడిక దెంక జయెది.

పండ్లు నే దెర్లొ రూకుక జర్గు జలిసి
(మార్కు 11:12-14,20-24)

18 అన్నెక్ దీసి పెందలె, యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె అన్నె జెతె తతికయ్, జోక చూ కెర్లన్. 19 తెదొడి వాల్ సొడి తిలో ఏక్ †అంజూరుమ్ రూకుక దెక కెర, రూక్చి పాసి గెలె, జా రూక్తె‡ అక్కుడ్లు పిట్టవ అన్నె కిచ్చొ కి నాయ్. జాకయ్, జో రూకుక దెక, “అప్పె తెంతో తుచితె కెయ్యక కి కాయల్ దెర్తు నాయ్” మెన సంగిలన్, చి జా రూకు బేగి సుక్క గెలి.

ప్రార్థన కెర్తినచి రిసా యేసు బోదన కెర్తిన

20 యేసుచ సిన్సుల్ జా జర్గు జలిసి దెక బమ్మ జా, “ఈంజ రూకు కిసి జా బేగి సుక్క గెలి గె?” మెన లట్టబంతికయ్, 21 యేసు, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ నంపజా ఎదిలి అన్మానుమ్ కి నే జతె నంపజలెగిన, ఈంజొ చెట్టొక జర్గు జలి రితి తూమ్ కి వెల్లొ కమొ కెర్తె. గని అన్నె, ఈంజ మెట్టక జలెకు దెక, ఉట్కి జా, సముద్రుమ్తె గలి జా మెన సంగిలెగిన, దస్సి జర్గు జయెదె మెన తుమ్క నిజుమి ఆవ్ సంగితసి. 22 మెలె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తె పొది కిచ్చొ నజీతె గే, జా దొర్కు జలి మెన నంపజలెగిన, తుమ్ నజీలిసి నే పిట్టె తుమ్క దొర్కు జయెదె.” మెన, యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్ల
(మార్కు 11:27-33; లూకా 20:1-8)

23 యేసు దేముడుచి గుడితె పాఠ కెర బోదన కెర్తె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్గు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి కెర్ల కమొ కెరుక, తుయి ఇన్నె బోదన కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సె? కొన్సొ తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక పుసిల. 24 యేసు జోవయింక, “ఆవ్ కి తుమ్కయ్ ఏక్ కోడు పుసిందె. ఈంజ కొడుక

† 21:19 21:19 అంజూరుమ్ రూక్చి కాయల్ బొడ్డ పండ్లు రిత జవుల. ‡ 21:19 21:19 రూకు చెంగిలొచొ జలె, అక్తల్ దెర్లె పొది పండ్లు కి దెర తంక.

తుమ్ జబాబ్ సంగిలెగిన, ఆవ్ కిచ్చొ అదికారుమ్క ఇసి కెర్తసి గే, తుమ్క సంగిందె. ²⁵ యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్చి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? పరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గె?” మెన పుసిలన్. జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, ‘పరలోకుమ్ తెంతో చి’ మెన అమ్ సంగిలెగిన, ఈంజో ‘దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్సు నాయ్?’ మెన అమ్క సంగెదె. ²⁶ గని, ‘మాన్సు తెంతో చి’ మెన అమ్ సంగిలెగిన, జనాబ్ కిచ్చొ మెనుల గే బితనుమ్. కిచ్చొక మెలె, యోహానుక ‘దేముడుచి కబుర్ సంగిలోసా జయెదె’ మెన ఎత్కిజిన్ నంపజతతి మెన వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక జెవ్వి ఉచరన, “అమ్ నేనుమ్” మెన జబాబ్ సంగిల. ²⁷ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు “జలె, కిచ్చొ అదికారుమ్కె ఆవ్ ఈంజేవ్ కమె ఆవ్ కెర్తసి గే, తుమ్క సంగి నాయ్” మెన సంగిలన్.

దొగుల పుత్తర్లుచి రిసా సంగిలి టాలి

²⁸ ఒత్త తెంతో వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు అన్నె ఇసి మెలన్. “ఏక్ టాలి ఉచర. ఏక్ మాన్సుక దొగుల పుత్తర్లు తిల. అబ్బొసి జో వెల్లో పుత్తున్క ‘ఓ పూత్తు, తుయి ఆజి గెచ్చ, అమ్చి ద్రాచ తోటతె కామ్ కెరు మెన’ మెలన్. ²⁹ జో పుత్తుసి ‘నెసి’ మెన జబాబ్ సంగిలో, గని వడ్డో తప్పు ఒప్పున దుకుమ్ జా బుద్ది ఆననా, జా కామ్కె గెలన్. ³⁰ వడ్డో జో అబ్బొసి అన్నెక్కో పుత్తున్కె జా కెర, తొలితోచొక సంగిలి రితి, ఇన్నెక కి సంగిలన్, చి ‘గెచ్చిందె, బ’ మెలన్. గని గెచ్చె నాయ్.

³¹ “జలె, ఈంజేవ్ దొగులకె కో అబ్బొన్చి కోడు రితి కెర్లోసా జయెదె?” మెన, యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క పుసితికయ్, జేవ్ “తొలితోచొ” మెన సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ దేసిమ్చ తుమ్ నిస్కారుమ్ దెకిత సిస్తు నజీతన కి లంజె కమెచ తేర్బోదల్ కి తుమ్చి కంట సుల్లు తెన్ దేముడుచి రాజిమ్కె బెదుల. ³² కిచ్చొక మెలె, యోహాను సత్తిమ్ వాట్ ఇండ, సత్తిమ్ వాట్ దెకయ్తి రిసా తుమ్చితె అయ్లె కి, తుమ్

జోక నంపజసు నాయ్. గని, సిన్తు నజితస కి లంజె కమొచ కి జోక నంపజల. జలె, జేవ్ నంపజా చెంగిల్ జలిసి తుమ్ దెకిలెకి, తుమ్ కెర్త పాపల్క విసారుమ్ జసు నాయ్, చి యోహానుచి కోడు నంపజసు నాయ్.” మెన రుజ్జు సంగిలన్.

ద్రాచ తోటచొ గుత్త మాన్సుల్చి టాలి
(మార్కు 12:1-12; లూకా 20:9-19)

33 పిమ్మట్ యేసు, “అన్నెక్ టాలి సంగిందె. నూన, ఏక్ ఎజొమాని తిలన్. జో ద్రాచ తోట రోవడ కెర, జా తోట సుట్టునంత కోట గలవ కెర, ఒత్త ద్రాచ రస్సుమ్ కడవనుక వెల్లో పత్తుర్ కూనవ కెర, తోట రకితి గోపురుమ్ బందవ కెర, రకితసక నిసాన, జోవయింక జా తోట గుత్త దా కెర, వేర దేసిమ్ ఉట్ట గెలన్.

34 “పండ్లుచి పంటొ లాయితి సమయుమ్ జెతికయ్, జోచి వాట నజన్తి రిసా, తోట రకితసతె జోచ గొత్తి సుదల్క, జో ఎజొమాని తెద్రయ్లో. 35 గుత్త నజిలస, ఒత్త రక తిలస జో ఎజొమానిచ గొత్తి మాన్సుల్తె ఎక్కిలోక దెర పెట్ల, అన్నెక్లోక మార గెల, అన్నెక్లోక పత్రల్ గల పెట్ల. 36 జేవ్ రకితస దస్సి కెర్తికయ్, జో ఎజొమాని అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్జిన్ వేర గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్, గని జేవ్ తోట రకితస ఇన్నెయింక కి దస్సి అల్లర్ కెర్ల.

37 “పడ్డొ, జో ఎజొమాని కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, ‘అంచొ పూత్తుక తెద్రయ్లెగిన, జోక మరియాద దెకుల, కిచ్చొగె’ మెన, పుత్తున్క జేవ్ గర్బ రకితసతె తెద్రయ్లన్. 38 జేవ్ జో ఎజొమానిచొ పుత్తున్క దెక కెర, ‘ఇన్నెకయి అబ్బొన్చి దనుమ్ కలుగు జయెదె, అల్లె, ఇన్నెక మార కెర, ఇన్నెక జెతి దనుమ్ అమ్క కడనుమ.’ మెన ఉచర, 39 జోక దెర కెర, ద్రాచ తోట తెంతొ బార్ కెర మార్ల. 40 జలె, జా తోటచొ ఎజొమాని అయ్లె, గుత్త నజిలస, జేవ్ రకితసక కిచ్చొ కెరెదె?” మెన యేసు పుసిలన్. 41 జో ఎజొమాని, “జేవ్ గార్బ సుదల్క మార, పంటొ లాయితె పొదిక జోచి వాట జోక నిదానుమ్ తెన్ దెతు మెన,

వేర మాన్సుల్క నిసాన, జోవయింకయి జా తోట రకుక గుత్త దెయెదె”
మెన జబాబ్ దిల.

42 జలె, యేసు జోవయింక, “దేముడుచి కొణ్ణెతె రెగిణ్ణిసి కెయ
సదు కెర్పు నాయ్ గే?

‘గేర్ బందిత సుదల్ కామ్క నే జయె మెన పక్కయ్ పెలవ దిలి
పత్తుర్ మెన ఉచర్లె కి, జొయ్యి పత్తురు బోడిపత్తురు జయెదె.
ప్రబుయి సొంతయ్ ఇసి జర్గు కెర్లొ. జో ఇసి కెర్లొ రిసా, అమ్
దెకిలె ఆచారిమ్ జతయి!’

మెన రెగిణ్ణి కోడు. 43 దేముడుచి రాజిమ్క దెకితి కామ్ తుమ్చితె
తెంతొ కడ కెర, జోచి రాజిమ్ తెన్ బెదితి పలితుమ్ దెర్త ప్రెజల్చి అత్తి
దెయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి.

44 § “పడ్డొ, ఈంజొ ముక్కిమ్ జలొ పత్తుర్చి ఉప్పిరి కో సేడుల,
బద్దల్ జా గెచ్చుల, గని కచి ఉప్పిరి పత్తురు సేడెదె గే, జోక బీడవ
గెలెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక దెరుక కోర్ప జలిసి

45 వెల్లెల వూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ జో సంగిల టాలివొ సూన కెర,
“అమ్చి రిసాయి సంగితయ్” మెన అర్దుమ్ కెరన, 46 యేసుక దెరుక
మెన ఉచర్ల. గని జనాబ్ జోక దేముడు తెద్రయ్లో కబుర్ సంగితొసా
మెన ఉచర్ల రిసా, జోవయింక బియఁ కెర, జా పొది జోక దెరుక ముల
దిల.

22

పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలో రానొచి టాలి

(లూకా 14:15-24)

1 అన్నెక్ టాలి కెర, యేసు జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క ఇసి
సంగిలన్ 2 “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక బుకార్లిసి కీసి మెలె, జోచొ
పుత్తున్చి రిసా పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలో రానొ కెర్లెన్చి రితి జయెదె.

§ 21:44 21:44 గ్రికు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిణ్ణ సగుమ్ పుస్తకల్తె 44
నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

3 జా పెండ్లి విందుతె బుకార్లసక కడ ఆన్తి రిసా, జో రానో జోచ గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్. గని, జేవ్ బుకార్లస జెంక నెసిల. 4 జాకయ్, జో రానో, 'ఈందె, అంచి విందు తెయార్ కెర అస్సి. బెయిలల్క, బేడు జల సొమ్ముల్క కండ అస్సి. ఎత్తి తెయార్ కెర అస్సి. విందు కంక జా' మెన బుకార్లసక అన్నె సంగ" మెన, వేర గొత్తి సుదల్క జో రానో అన్నె సంగ తెద్రయ్లన్. 5 జేవ్ బుకార్లస జో మాన్సు బుకార్లిన్క మరియాద నే దెకితె, జోవయింతె ఎక్కిలో జోచి బుయింతె గెలో, అన్నెక్లో జోచి బియ్యార్తె ఉట్ట గెలో. 6 అన్నె, సేన్ల సుదల్, జో రానోచ కబుర్ గెల గొత్తి సుదల్క దెర కెర, జోక నిస్కారుమ్ కెర, మార గెల. 7 జాచి రిసా, జో రానో కోపుమ్ జా, జోచ జమాన్లుక తెద్రవ దా, జేవ్ అత్య కెర్లసక మొర్తి సిచ్చ దిలో, చి జోవయించి పట్టుమ్క ఆగి లంబడ డయవడ్డె.

8 "తెదొడి జో రానో గొత్తి సుదల్ ఇసి మెన సంగిలన్. 'పెండ్లి విందు తెయార్ కెర అస్సి, గని బుకార్లస ఈంజ విందుతె జెంక తగుప జలన్ నెంజి. 9 జాచి రిసా, వీదుల్తె గెచ్చ కెర, తుమ్క డిన్తన ఎత్తిక పెండ్లి విందుతె జా మెన, తుమ్ బుకారా.' మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క జో రానో తెద్రయ్లన్. 10 జేవ్ గొత్తి సుదల్ వీదుల్తె గెచ్చ కెర, ఒత్త డీసిల మాన్సుల్ ఎత్తిక విందుతె బుకారా ఆన్ల, చి జా పెండ్లి బడ్డెతె బెర్ల.

11 "పడ్డె జో రానో, 'పెండ్లి బడ్డెతె వెసిలసక దెకిన్దె' మెన, జా పెండ్లి బడ్డెచి తెడి జా కెర, ఒత్త పెండ్లి పాలల్ నే గలన్లో ఎక్కిలోక దెక కెర, 12 'ఓ *నేన్తమ్, తుయి పెండ్లి పాలల్ నెంజితె ఇన్నె కీసి అయ్లది?' మెన, జో రానో సంగితికయ్, జో మాన్సు బియఁ గెచ్చ, తుక్లె తిలన్. 13 తెదొడి రానో, 'ఇన్నెక చట్టో అత్తో బంద కెర, ఇన్నెక బయిలె అందర్చి కంట అందర్తె గల దాస. ఒత్త గెతన ఏడ ఏడ, దంతో చప్పిల్తె తవుల' మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క రానో సంగిలన్. 14 పరలోకుమ్చి రాజెమ్తె బెదుక బుకార్లస ఒగ్గర్జిన్ గని నిసాన జలస తొక్కిజిన్ జవుల." మెన సంగిలన్.

* 22:12 22:12 మింత

యేసుక కొడొతె అడ్జవుక మెన మాన్సుల్క జోతె తెద్రయ్లిసి
(మార్కు 12:13-17; లూకా 20:20-26)

15 తెదొడి పరిసయ్యుల్, కొడొతె యేసుక అడ్జవుక మెన, 16 హేరోదు పచ్చెన జతన తెన్ పరిసయ్యుల్ జోచ సొంత సిస్సుల్క కి యేసుతె తెద్రయ్లికయ్, జేవ్ యేసుక, “గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్చొ మెన జానుమ్. మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచరుల గే నే బితె, దేముడు దెకయ్లి వాట్చి రిసొ సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్తసి మెన జానుమ్” మెన, పులయ్తి రితి సంగ, అన్నె, 17 “జలె, రోమ్ దేసిమ్చొ క్షెనర్ రానొక అమ్ †సిస్సు దెంక నాయిమ్ గే నాయ్ గే? తూయి కిసి ఉచర్తసి? తుయి అమ్క సంగు” మెన, పరిసయ్యుల్ తెద్రయ్లస యేసుక పుసిల.

18 గని యేసు జోవయించి పెట్టిచి విస్సుమ్ జాన, “ఉప్రమెన్నుచొ మాన్సుల్, తుమ్. అంక కిచ్చొక పరిచ్చ కెర్తసు? 19 అల్లె, జా సిస్టు దెతి డబ్బుల్చి కాసు ఏక్ అంక దెకవ” మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోక ఏక్ వెండి కాసు దెకయ్ల. 20 యేసు “ఈందె, ఇన్నె కచి పొలిక, కచి నావ్ డిస్తయ్?” మెన జోవయింక పుసిలన్, 21 చి జేవ్, “క్షెనర్ రానొచి” మెంతికయ్, యేసు జోవయింక, “క్షెనర్క దెతిసి క్షెనర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అస్సె” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

22 జోచి కోడు నూన ఆచారిమ్ జా, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయ్ల మాన్సుల్ యేసుక ముల దా, ఉట్ట గెల.

సద్దూకయ్యులు యేసుక పరిచ్చ కెరుక అయ్లిసి
(మార్కు 12:18-27; లూకా 20:27-40)

23 ‘మొర గెలిగిన అన్నె జివ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చుక నెంజె’ మెన పైజల్క సికయ్త సద్దూకయ్యులు జా దీసి యేసుతె జా కెర, 24 “ఓ గురుబాబు,

† 22:17 22:17 జా సిస్సు మెల, రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి సిస్సు.

ఎక్కిలో బోదల్ నెంజితె మొర గెలెగిన, జోచో బావొసి జో అన్నోన్చి తేర్చిక పెండ్లి జా, జోచో అన్నోన్చి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయ దెంక అస్సె,

మెన, మోసే పూర్ణుమ్చ సంగిలన్. 25 జలె, అమ్చి తెన్ సత్తుజిన్ బావుడ్లు తిల. వెల్లో పెండ్లి జా మొర గెలన్. ఇన్నెక బోదల్ నెంజిలి రిసా, ఇన్నెచి పట్టి జెర్మిలో బావొన్క ఈంజ తేర్చి పెండ్లి కెరన్లి. 26 తొల్పూర్ తెంతో కర్వడచో ఎద, వర్న తెన్ వెల్లోచి తేర్చిక దస్సి పెండ్లి జర్గు కెరన మొర గెల. 27 ఎత్తి, మొర గెలి పడ్డె, ఈంజ తేర్బోద కి మొర గెలి. 28 జలె, మొర గెలస అన్నె జీవ్ జతె పొదిక, ఈంజేవ్ సత్తుజిన్తె కక్క, ఈంజ తేర్చి జా తయెదె? ఈంజేవ్ సత్తుజిన్ వర్న తెన్ ఇన్నెక పెండ్లి జా తిల గెద?” మెన యేసుక పుసిల.

29 గని, యేసు జేవ్క, “తుమ్ దేముడుచి కొడె నేన అస్సున్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడెతె రెగ్డయ్లి తుమ్ సదు కెర్లె కి, ఒత్త తిలిసి అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్, చి జో దేముడు కెరయ్త కమె దెకిలెకి, జోచి అదికారుమ్, సెక్కి, కెర్ది గే చినున్ నాయ్. 30 మెలె, మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతిన్తె, పెండ్లివో నే జతె, మాన్సుల్ దూతల్చి రితి దస్సే తవుల. 31 పడ్డె, ‘మొర గెలస అన్నె జితి నాయ్’ మెన ఉచర, తుమ్ అన్మానుమ్ తెన్ అస్సున్. జలె, దేముడు తుమ్క సొంత సంగిలిసి సదు కెర్సు నాయ్ గె? మొర జివు జా ఉట్టితి రిసా,

‘ఆవ్ అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడుయి’, మెన, దేముడు సంగిలి కోడు. 32 జలె, జేవ్ పూర్ణుల్ మొర తిలె కి, జోవయింక జో దేముడు జా తా కామ్క జెతయ్ జలె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చు జిచ్చి అస్తి మెన రుజ్జు జతయ్. రితి మొర గెలసక నాయ్, గని జీవ్ తిలసకయ్ జో దేముడు.” మెన, యేసు జేవ్ సద్దుకాయ్యుల్క సంగిలన్. 33 ప్రెజల్, జలె, జో బోదన కెర్లెన్చి రిసా నూన కెర, ఆచారిమ్ జల.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చు కెర్లిసి
(మార్కు 12:28-34; లూకా 10:25-28)

34 ‘యేసు సద్దూకయ్యులు చి చోడి ముద్దో కెర దిలో’ మెన పరిసయ్యుల్ సూన కెర, యేసుతె బెద అయ్ల, 35 చి జోవయింతె మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా ఎక్కిలో యేసుక పరిచ్చు కెరుక మెన, ఏక్ కోడు పుసిలన్. 36 “గురుబాబు, ఒండి మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు దిలి †ఆగ్గుల్ తెన్ కేన్ ఆగ్గు తొలితోచి ముక్కిమ్చి?” 37 యేసు జోక,

“తుమ్చొ ప్రబు జలో దేముడుక తుమ్చి ఒండి కివెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి ఆత్మ తెన్, ఒండి మెన్సు తెన్ ఎక్కి ప్రేమ కెరై తంక.

38 ఎత్తి ఆగ్గుల్తె ఈంజ తొలితో చి, ముక్కిమ్చి. 39 అన్నె, ‘తుమ్క తుమీ కెద్ది ప్రేమ కెరంతను గే, తుచి పక్క సుదొక కి తెద్ది ప్రేమ కెరై తంక’ మెన, అన్నెక్ ఆగ్గు ముక్కిమ్. 40 మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్డయ్ల ఆగ్గుల్ ఎత్తిక కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన సంగుల ఎత్తికోడు కి, ఈంజేవ్ దొన్ని ఆగ్గుల్ ఆదారుమ్ జా అస్తి” మెన, యేసు సంగిలన్.

41 పరిసయ్యుల్ ఎత్తి యేసుచి సుట్టునంత బెర తతికయ్, యేసు జోవయింక ఏక్ కోడ్ పుసిలన్. 42 “రచ్చించుప కెరొసా జతో క్రిస్తుచి రిసా తుమ్ కిచ్చొ మెన ఉచర్తను? జో కచ్చొ పుత్తుసి జయెదె?” మెన పుసితికయ్, జేవ్ జోక, “దావీదు రానొచొ పుత్తుసి, జోవయించి నెకుమ్చొ” మెలన్. 43 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “దస్సి జలె, క్రిస్తు దావీదుక పుత్తుసి జలెగిన, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సికయ్తికయ్, దావీదు రానొ కిచ్చొక క్రిస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగిలన్. కిచ్చొ కోడుతె దస్సి సంగిలన్ మెలె;

44 ‘తుచ విరోదుమ్ సుదల్క తుయి సుదితి రితి ఆవ్ కెరై ఎద, అంచి ఉజెతో పక్కయ్ తుయి పెన తా’ మెన, ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్.”

‡ 22:36 22:36 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్డయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్డయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రద్దవ అస్సి. § 22:37 22:37 పేట్ తెన్

45 దన్ని దావీదు రానొక్రిస్తుక 'ప్రబు' మెన సంగితయ్ జలె, జోక్రిస్తు కిసి జా జోక పుత్తుసి జయెదె? ఉచర మెన యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగితకయ్, 46 కో కి అన్నెక్ కోడ్ సంగుక నెతిర్ల. అన్నె, జా దీసి తెంతో, జోవయింతె కో కి యేసుక ఎక్కి కోడు కి పుసుక దయిరిమ్ తిలె నాయ్.

23

ప్రజల్క సిస్సుల్క యేసు జాగర్ల సంగిలిసి

(మార్కు 12:38-40; లూకా 11:37-52; 20:45-47)

1 తెదొడి యేసు జా దేముడుచి గుడితె బెర్లె ప్రజల్క కి జోచ సిస్సుల్క కి ఇసి మెలన్. 2 "మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ మోసే పూర్లుమ్చొచి పీటతె వెసిలి రితి జా ప్రజల్క మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడుక అదికారుమ్ అస్సె. 3 జాకయ్, జేవ్ తుమ్క సికయ్తిసి ఎత్తి కెర, గని, జోవయించ కమొ రితి తుమ్ కెర నాయ్. జేవ్, ఇసి కెర, దస్సి కెర, మెన సంగితిసి జేవ్ సొంత కెర్తి నాయ్. 4 పిమ్మట్, కూలి మాన్సుల్క సావుకర్లు కిసి కంది వయితి జాడు వయడుల గే, దస్సి ఈంజేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్, ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ రితి కెరుక అస్సె మెన, ప్రజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర్తి. గని, జేవ్ వయడ్డ జాడ్లు రిత కమొ సుల్కన కెర్తి రిసొ జేవ్చి కిడి ఊంటి కి నే తెన్ జవున్ కదుల్ప కెర్తి నాయ్, ప్రజల్క కన్నారుమ్ జతి నాయ్. 5 జోవయించ కమొ కిచ్చొ బుద్ది తెన్ కెర్తి మెలె, అమ్ కెరంతి పున్నిమ్ మాన్సుల్ మెన్సుతు మెన, దేముడుచ ఆగ్గుల్ రెగ్ల రచ్చల్ రిత బంద, రూండు వెల్లొ కెర, నిర్డె బందంతతి, చి జోవయించ పాలల్చ జుల్పల్ దీగు కెర్తి. 6 పడ్డొ, విందుల్తె ముక్కిమ్ టాన్లుక కోర్ప జతతి. అన్నె, జోవయించ సబ గెరలె కి ముక్కిమ్చ వెసిత పీటల్ కడన్తతి. 7 పడ్డొ సంతవీదులె, మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క జొకర్లు మెన కోర్ప జతతి. పడ్డొ, మాన్సుల్ జోక 'గురుబాబు' మెన జొకరుక కి కోర్ప జతతి" మెన యేసు సంగిలన్.

యేసు సంగిలి బోదన

8 “తుమ్, జలె, తుమ్తె కక్క ‘గురుబాబు’ మెన నాయ్. తుమ్క ఎక్కిలోయి తుమ్చో గురుబాబు రితో జా అస్సె, చి తుమ్ ఎత్కిజిన్ ఎక్కి జతి రిత బావుడ్లు జా అస్సున్. 9 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్తెచ కక్క కి ‘దేముడు జలో అబ్బొ’ మెలి రితి నావ్ తియ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కిలోయి తుమ్చో అబ్బొసి జలో దేముడు, పరలోకుమ్తె తిలోసా. 10 అన్నె, తుమ్తె కక్క ‘గురు’ మెనుక పోన. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క క్రిస్తు ఎక్కిలోయి గురు జా అస్సె. 11 అన్నె, తుమ్చితె కో వెల్లో జయెదె గే, జో తుమ్క గొత్తి సుదో జా సేవ కెర్ను. 12 కో జోవయింక జెవ్వి గవురుమ్ కెరంతి రితి జవుల గే, జేవ్ దాక్ జవుల, చి కో జోవయింక జెవ్వి దాక్ కెరనుల గే, వెల్లెల్ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలి తీర్పు

13 పడ్డో వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు ఇసి మెన తీర్పు సంగిలన్. “అయ్యె! ఉప్రమెస్సుచో పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, నాసెనుమ్ జస్తె! కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్చి మొక్కె తుమ్ పరలోకుమ్చి కెల్లివొ డంకితసు. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జా రాజిమ్తె సొంత బెదున్ నాయ్, చి బెదుక ఇస్టుమ్ జలన బెదుక తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్. 14* అయ్యె! తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, పరిసయ్యుల్, నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కయ్లెకి, ‘మాన్సుల్ అమ్చి బుద్ది చినుతు నాయ్’ మెన మాన్సుల్చి మొక్కె దిగిల ప్రార్దనల్ కెర్తసు. జాకయ్ తుమ్చి పాపుమ్ ఒగ్గర్, చి వెల్లి సిచ్చ జస్తె.

15 “అయ్యె! ఉప్రమెస్సుచో పరిసయ్యుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ కక్క జలెకు తుమ్చి మొత్తుమ్తె బెదవంతి రిసా, సముద్దుమ్ బుయి దెకజెతసు, చి జో తుమ్చితె బెదిలో మెలె, జోవయించి బుద్ది తుమ్చి బుద్దిచి కంట దొన్ని

* 23:14 23:14 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తలి రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 14 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

వాటల్ గార్ జతి రితి కెర్తసు, చి వెల్లి ఆగి గోయ్తె తూమ్ గెతె జలె, జో అన్నె దస్సి సిచ్చ జంక విలువ జయెదె.

16 “అయ్యో! తుమ్ గుడ్డి రిత జా, ‘మాన్సుల్క చెంగిల్ వాట్ దెకడుమ్దె’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచర్లె కి, చెంగిల్ వాట్ పిట్టయ్తన, తుమ్ నాసెనుమ్ జస్తె. తుమ్ సికడ్డిసి ఏక్ కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిలో ‘దేముడుచి గుడి తోడు’ మెన ఒట్టు గలన్లె కిచ్చొ నెంజె, గని ‘దేముడుచి గుడితె తిలి బజరి తోడు’ మెన ఒట్టు గలన్లె, జో గలిలి ఒట్టు నెరవెర్పుప కెరనుక అస్సె మెన తుమ్ నంగితను. 17 తుమ్ బుద్ది నెంజిల గుడ్డి జల మాన్సుల్. దొన్నితె కేన్ ముక్కిమ్? బజరి గే, బజర్క చెంగిల్ కెర్తి దేముడుచి గుడి గే?

18 “అన్నె, ‘బలి దెతి టాన్ సాచి’ మెన ఎక్కిలో ఒట్టు గలన్లె కిచ్చొ నెంజె, గని ‘జాచి ఉప్పిరి తిలి అర్పితుమ్ సాచి’ మెన ఒట్టు గలన్లె, జో మాన్సు గలిలి జా ఒట్టు నెరవెర్పుప కెరనుక అస్సె” తుమ్ మెంతసు. 19 తుమ్ గుడ్డి జల రిత మాన్సుల్, దొన్నితె కేన్ ముక్కిమ్? అర్పితుమ్ గే, అర్పితుమ్క నుద్ది కెర్తి బలి దెతి టాన్ గే? 20 జలె, బలి దెతి టాన్ తోడు మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, ‘జేవ్చి ఉప్పిరి తిలిసి ఎత్కి సాచి’ మెన ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్. 21 పడ్డొ, ‘ఈంజ దేముడుచి గుడి సాచి’ మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, దేముడు సాచి మెన ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్. జో ఒత్త జితయ్చి రిసా. 22 అన్నె, ‘పరలోకుమ్ తోడు’ మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, ‘దేముడుచి సిజాసనుమ్ తోడు’ మెలి రితి జా, ‘ఒత్త వెసితోసా తోడు’ మెలి రితి ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్.

23 “అయ్యో! ఉప్రమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ పొచెర్ణొ రొడ్డెతె, చెరమల్లితె, జిల్లకరతె, దస్సుచతె దెస్సు వంతుల్ కెర, ఏక్ వంతు దేముడుక దెతను, గని మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ తెచ ముక్కిమ్ జల సెలవ్ కొడొ పచ్చ అస్సును. కిచ్చొ కిచ్చొ సెలవ్ కొడొ రితి కెరుక ముల అస్సున్ మెలె, సత్తిమ్ తెన్ రుజ్జా కెర తీర్పు

కెర్తిసి, కన్యారుమ్ జతిసి, చి దేముడుచి ఉప్పిరి నిదానుమ్ నముకుమ్ తితిసి. జోవయించి వంతు దన్ను వస్తువల్క దెంక తప్పు నాయ్, గని అన్నెముక్కిమ్ జల సెలవ్ కొడొ రితి తుమ్ కెర్తదు జలె, తుమ్క చెంగిల్ తత్తి ²⁴ గుడ్డి జల రిత వాట్ దెకయ్తన, తూమ్. పితిన్తె డోమ తిలె జాక వెంట గెల, ఒంటె తిలె కి నాయ్ మెన జాక గిడ్డి రితి జతను.

²⁵ “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన చి పరిసయ్యుల్, నాసెనుమ్ జస్తె! గలస్సు గిన్నలు ఉప్పిరి పక్క మంజితి రితి, చెంగిల్ వేసిమ్ గలంతి రితి జతను, గని తుమ్చి పేట్ తెడి పక్క చొరు బుద్దిచి ఆన బెర అస్సె. ²⁶ తుమ్ గుడ్డి రిత పరిసయ్యుల్, గలన్ చి గిన్న తెడి సుబ్రుమ్ కెరుక కిసి ముక్కిమ్ తయెదె గే, దస్సి, తుమ్చి బుద్ది చెంగిల్ జలెగిన, నిజుమి పున్నిమ్ రితి చెంగిల్ జంక జయెదె.

²⁷ “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ చున్నుమ్ సరొయ్లి మెస్సున్చి రితి అస్సున్. ఉప్పిరి చొక్కిల్ సూటి డిస్తయ్, గని తెడి మొర గెల మాస్సుల్చ అడ్డొ, కువ గెలి ముక్కల్ తయెదె. ²⁸ దస్సి, తుమ్క దెకిత మాస్సుల్క నీతిసుదల్చ రిత డిస్తను, గని తుమ్చి ఆత్మ తెడి ఉప్రమెన్ను, మూర్కుమ్ బుద్ది బెర అస్సె.

²⁹ “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జస్తె! దేముడుచ కబుర్లు సంగిలసక తుమ్చ పూర్ణుమ్చ మార్లి రిసొ తుమ్క లాజుచి రిసొ, జేవ్ నీతిసుదల్చి రిసొ తుమ్ మెస్సున్లు బందవ, సూటి కెరవ, ³⁰ ఆమ్ అమ్చ పూర్ణుమ్చ తిల దీసలె జితమ్ జలె, దేముడుచి కబుర్ అన్లసక మార్లిన్తె ఆమ్ బెదితమ్ నాయ్” మెనన, నీతి సంగితను, తుమ్. ³¹ దస్సి మెనన, దేముడుచి కబుర్ అన్లసక మార్లనచ పుత్తర్లులు జా అస్సుమ్ మెన, తుమ్చి ఉప్పిరి తుమీ సాచి లట్టబంతను. ³² తుమ్చ పూర్ణుమ్చ మొదొల్ తెంతొ కెర్లిసి తుమ్ పూర్తి నెరవెర్లుప కెర, జలె.

33 “పెట్టి అయిచి విస్సుమ్చ, తుమ్. విస్సుమ్చ అయివోచి జట్టుచ, వెల్లి ఆగి గొయ్తెచి సిచ్చ తుమ్ కిసి పిట్టవన్తె? పిట్టవనుక నెతుర్పు. 34 జాచి రిసా, దేముడుచి కబుర్ ఆన్తనక కి, బుద్ది సుదల్క కి, అంచి సుబుమ్ కబుర్ సికడ్తనక కి తుమ్చితె తెద్రయిందె. గని జోవయింతె సగుమ్జిన్క మార్తె, సిలువల్తె గలుల. అన్నె సగుమ్జిన్క తుమ్చ సబ గెరలె కొర్తల్ తెన్ పెట కెర, అల్లర కెర, ఏక పట్టుమ్ తెంతో అన్నెక్ పట్టుమ్ ఎద, ఉదడ గెల్తె తన్నె. 35 తుమ్ దస్సి కెర్తనుచి రిసా, మాన్సుల్చి అత్తి మొర గెల నీతిసుదల్ ఎత్తిజిన్చి లోయిచి పాపుమ్ తుమ్క లయెదె. నీతి జలో హేబెలుక మార్ల తెంతో మొదోల్ కెర, దేముడుచి గుడిచి నెడిమి బలి దెతి టాన్ సాడి తుమ్చ అబ్బుదిసి మార్లొ బరకీయచో పుత్తున్ మెలో జెకర్యాచి లోయి ఎద, 36 జా పాపుమ్ ఎత్తి, ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్క లయెదె మెన, తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

37 “ఓ యెరూసలేమ్చ, అమ్చి యెరూసలేమ్చ మాన్సుల్! అమ్ తెద్రయల కబుర్ ఆన్తనక, బోదన కెర్తనక పత్రల్ గల మార్తను. కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే లయితి రితి కుకిడి జాచి పిల్లల్క జాచి రెప్పల్ తెడి కిసి ముద్దొ కెరన తయెదె గే, ఆవ్ తుమ్క కెత్తిగే నుట్లు ముద్దొ కెరంతి రితి తుమ్క చెంగిల్ కెర్తయ్, గని తుమ్ నెసిలదు. 38 ఈందె, తుమ్చి గేర్ కో నెంజితె రితి తుమ్క తూమి ముల దెన్నె. 39 అప్పె తెంతో మొదోల్ కెర, ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసాక ‘జెయ్యి, జెయ్యి!’ మెన తుమ్ సంగుక దెర్తె ఎదక తుమ్ అంక దెకుక నెతుర్పు మెన, కచితుమ్ సంగితసి” మెన, యేసు సంగిలన్.

24

దేవులుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి
(మార్కు 13:1-31; లూకా 21:5-33)

1 తెదొడి యేసు దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెతె తతికయ్, జోచ సిస్సుల్, ‘ఈంజ దేముడుచి గుడి కెద్ది నూటి కెర అస్సి!’ మెన జోక దెకవుక అయ్ల. 2 జాచి రిసా యేసు జోవయింక, “ఈంజ

ఎత్కి తుమ్ దెకితను, గని, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, పత్తుర్చి ఉప్పిర్ పత్తుర్ దొంత్రల్ అప్పె తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీవో నే జతి దీసి జెయెదె” మెన, సంగిలన్.

³ పిమ్మట్, యేసు దేముడుచి గుడిచి మొక్కె తిలి ఒలివ మెట్టయ్ గెచ్చు వెసితికయ్, అన్నె కో నెంతె సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి సంగిలిసి కెయెక జర్గు జయెదె? పిమ్మట్, తుయి ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతిసి కి, ఈంజ ఉగుమ్ మార్పువ జతిసి కి పాసి జెతయ్ మెన, ఆమ్ కిసి చినుక జయెదె?” మెన పుసిల. ⁴ జలె యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్. “కో జలెకు తుమ్క మోసిమ్ నే కెర్తి రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన. ⁵ కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్, ‘అంచి నావ్ తెన్ జా కెర అవ్విక్కిన్తు’ మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గర్జిన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ది సికడుల.* ⁶ పిమ్మట్, ‘యుద్దుమ్ జతయ్’ మెన జలెకు, ‘యుద్దుమ్ జెయెదె’ మెన జలెకు, తుమ్ సూన్తె. గని, బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్కి జర్గు జంక అన్సి, గని ఈంజ ఉగుమ్ తెద్ది బేగి పూర్తి జయె నాయ్. ⁷ పిమ్మట్, దేసిమ్చి ఉప్పిర్ దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిర్ రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీవో జవుల. అన్నె, వేర వేర దేసిమ్లుతె కరులు కి బూకంపల్ కి జర్గు జవుల. ⁸ అంచి రాజిమ్ ఏలుప కెర్తి ఉగుమ్క జెర్తయ్తి అగ్గె జెతి నల్వ నొప్పుల్ రితి జా, ఇనచ మొదొల్ జవుల.

⁹ “దస్సి జర్గు జతి పొదిక, ప్రెజల్ తుమ్క సైమల్ కెర్తి రిసా అదికారుల్తె సార్పు కెర మొరవుల. అంచి నావ్చి రిసా, దేసిమ్లు ఎత్కితె తుమ్క విరోదుమ్ కెరుల. ¹⁰ దస్సి జర్గు జతిన్చి రిసా, ఒగ్గర్జిన్ బమ్మ జా అంక ముల దా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మోసిమ్ కెర అదికారుల్చి అత్తి దెరవ దెవుల, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ జవుల.

¹¹ “జేవ్ దీనల్క, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ‘దేముడుచి కబుర్ సంగితొసా ఆవ్’ మెనన, తుమ్చితె జా కెర, వేర బుద్ది సికడ, ఒగ్గర్జిన్క అంక ములవ దెవుల. ¹² అన్నె, ‘పాపుమ్ కెర్తిసి ఒగ్గర్ జా

* 24:5 24:5 కెయెక మెలె, యేసు పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చు అన్నెనే జెతె అగ్గె.

గెతయ్' మెన, ఒగ్గర్జిన్తె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్రిసి పిట్ట గెచ్చెదె. 13 దస్సి జలెకి, ఆకర్ ఎద నముకుమ్ తెన్ తా, కో ఒర్పువ జవుల గే, జెవ్వి రచ్చించువ జవుల.

14 “ ఒండి లోకుమ్చ పైజల్ ఈంజ సాచి సూన తత్తు' మెన, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిక పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి ఈంజ అంచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయిందె. ఎత్తితె సూనయ్లెకయ్ ఆకర్ దీసి జెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

15 “జాకయ్, †పిమ్మట్క, ‘జర్గు జయెదె’ మెన దానియేలు పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగ్గయ్లి కోడు తిలిసి, మెలె, దేముడుక విరోదుమ్ జా జోక బలె దూసువ కెర నాసెనుమ్ కెర్రిక దేముడుచి గుడితె టీవో జంక, తుమ్ దెకితె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, ఈంజ సదు కెర్తన తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన, జలె, జా గుర్తు తుమ్ దెకిలె, 16 యూదయ ప్రదేసిమ్తెచ మాన్సుల్ చట్కున డొగ్రలె ఉట్ట నిగుతు. 17 జా జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె, కేన్ మిద్దెచి ఉప్పిర్ తిలో సుదో, ఉత్త కెర, జోచి గెరి తెంతో కిచ్చో జలెకు వెంట నెంక ఉత్త జెంక నాయ్. 18 వెడయ్ తిలో సుదో, కామ్చి రిసా కడ్ల జోచ సొక్కల్ జవున్ వెంట నెంక పన్ల జెంక నాయ్.

19 “అయ్యో! జేవ్ దీసల్క వయ తిల తేర్బోదల్, బోదల్ వడ్డివో ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ సైమల్ జవుల. 20 ‘చల్లి పొది జవున్, ‡సెలవ్ కడన్ల దీసి జవున్ అమ్క ఈంజ ఉట్ట నిగితి సైమ జెవున్ నాయ్’ మెన, తుమ్ ప్రార్దన కెర. 21 కిచ్చోక మెలె, లోకుమ్ జెర్మున్ జలి తెంతో

† 24:15 24:15 యేసు జెర్గు డబ్బయ్-70-వెర్పుల్ గెలి పడ్డో ఈంజ నస్టుమ్ జర్గు జలి. మెలె, యేసు పరలోకుమ్తె గెచ్చు అన్నె విస్సెక్ నత్తు-27-వెర్పుల్ గెతికయ్. ‡ 24:20 24:20 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్రి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చో కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పైజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్రిన్చి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గల్ అవ్వి ఉచర అన్సి. ఇన్నె, దొన్సి ఎన్నులు కోడ్డిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి.

అప్పె ఎదక, దస్సి సైమ కెయ్యక కి కలుగు జయె నాయ్, చి తెద్ది సైమ కెయ్యక కి అన్నె జయె నాయ్. 22 జాచి రిసా, తొక్కి దీనల్ క దస సైమల్ జతి రితి ప్రబు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలె, కో కి రచ్చించుప జంక నెత్త. గని, నంపజతి రిసా రచ్చనక నిసాన జలస పాడ్ నే జతి రిసాయి, జేవ్ సైమల్ తొక్కి దీనల్ తతి సెలవ్ అస్సె.

యేసు అన్నె జెతిసి కీసి తయెదె గే జొయ్యి సంగిలిసి

23 “జా కాలుమ్క, ‘ఈందె, క్రీస్తు!’, ‘ఓదె క్రీస్తు’ మెన కో జలెకు తుమ్క సంగిలెగిన, తుమ్ నంప కెర నాయ్. 24 కిచ్చొక మెలె, అబద్దుమ్చ జా కెర, ‘ఆవ్ క్రీస్తు’ మెనన జలెకు ‘ఆవ్ దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా’ మెనన జలెకు, రచ్చనక నిసాన్లనక మోసిమ్ కెర జోవయించి నముకుమ్ పిట్టపుక మెన ఉచర, వెల్లెల మాయకమొ కెరుల. 25 ఈందె, ఈంజ నే జతె అగ్గె తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. 26 జాకయ్, కో జలెకు, ‘ఈందె, క్రీస్తు జా బయిలె అస్సె’ మెన సంగిలె జవున్, తుమ్ ఒత్త గెచ్చ నాయ్. నెంజిలె, ‘ఈందె, గేర్ తెడి మూలయి పెస అస్సె’ మెన సంగిలె జవున్, నంప కెర నాయ్. 27 కిచ్చొక మెలె, బిజిలి తూర్పు పక్క మొల్క, పడమర పక్క గెతె ఎదక కీసి ఉజిడి జతయ్ గే, దస్సి కి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా అన్నె జెతె పొదిక, దస్సి, కేన్ పక్క కి డీసిందె. 28 పీనుమ్ కేనె తయెదె గే, ఒత్త గిద్దుల్ బెరుల.

29 “ఆవ్ సంగిలి జా వెల్లి సైమచి దీనల్ కేడ్లె, బేగి పొద్దు అందర్ జయెదె. జోను కి ఉజిడి దెయె నాయ్. ఆగాసుమ్ తెంతో సుక్కల్ గెసురుల, ఆగాసుమ్తె ఎత్తి అద్దుర్ జయెదె. 30 తెదొడ్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా జెతిన్క గుర్తు ఆగాసుమ్తె డీసెదె. సొస్టుమ్ డీసెదె, చి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఆగాసుమ్చ మబ్బుల్తె ఉత్త, అంచి అదికారుమ్ అంచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్ జెతిసి బూలోకుమ్ తిలి ఎత్తి వైజల్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ దెక, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ కెరసుల. 31 తెదొడ్క నప్పిర్ గట్టిజ బజవ,

అంచ దూతల్ క తెద్రయిందె, చి చెత్తర్ పక్కల్ తెంతో ఆవ్ నిసాన అంక నంపజల మాన్సుల్ క జేవ్ ఎక్కితె కుడవుల.

32 “అంజూరుమ్ రూకుక టాలి కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలె, దసా రూక్ చ కొమ్మల్ కొవ్ ని జా పలోయ్ లె, ‘వేసెగు అప్పె పాచ జెయెదె’ మెన, తుమ్ చినితె. 33 దస్సి, ఆవ్ సంగిల గుర్తుల్ తుమ్ దెకిలె, జా గుమ్ముమె పాచిల్ రితి జా అన్నె జెతికయ్ సమయుమ్ పాసి జా అస్సె మెన తుమ్ జాన్ తె. 34 ఆవ్ సంగిల సైమల్, గుర్తుల్ పూర్తి జలెకయ్ ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయెదె మెన తుమ్ క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి. 35 జలె, ఆగాసుమ్ బుయి నాసెనుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడో ఎద్గరె పిట్టితి నాయ్.

కో నేన్సి పొదిక అన్నె జెయిందె మెన యేసు సంగిలిసి

36 “జలె, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమ్ తె అన్నె జెయిందె గే, జా దీన్, జా గడియ కెయెక జెయెదె గే, మెన దేముడు అబ్బొక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలెకు, పరలోకుమ్ చ దూతల్ జలెకు, దేముడు అబ్బొచొ పుత్తుసి జలెకు, కోయి నేనుమ్. 37 నోవహు పూర్లుమ్ చొ తిలి పొది ఎత్తి కిసి తిలి గే, దస్సి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్ లోసా అన్నె జెతె పొదిక దస్సి తయెదె. 38 మెలె, నోవహు తిలి పొది, దేముడు సంగిలే కి, జా దీసల్ తె తిల మాన్సుల్ నంప కెర్ల నాయ్, చి జా వర్దల్ చి పాని పెటుక దెర్లి పొది కి, నోవహు చి కుటుంబుమ్ వెల్లి ఓడతె పెన కెల్లి డంకిలి ఎద, అన్నె కో కి కతె తా, పితె తా, పెండ్లివొ కెర్తె తా, కిచ్చొ నే జతి రితి బుల్తె తిల. 39 జా వర్దల్ పాని గెడ్డుప జతిసి నిజుమి జర్గు జంక తిలి మెన నంప నే కెరంతికయ్, జా జర్గు జతికయ్, జేవ్ ఎత్తి జిన్ క బూరుమ్ గుడ్డ నిలి, చి డుజ గెల. దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్ లోసా అన్నె ఉత్త జెతిసి తెన్ కి, ఒగ్గర్ జిన్ మాన్సుల్ అంక నే నూన్ తె, జోవయింక ఇస్టుమ్ అయ్ లి రితి కెర్తె తవుల, చి తెదొడక నాసెనుమ్ జా గెచ్చుల.

40 “జా కాలుమ్క, దొగుల బట్టి తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెక్లొక కడ నెవుల. 41 దొగుల తేర్బోదల్ తిర్వేల్ తెన్ రోడ్డె తిలె, ఎక్కిక ముల దా, అన్నెక్కిక కడ నెవుల.

42 “జలె, కేన్ సమయుమ్క తుమ్చొ ప్రబు ఆవ్ అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు. జాచి రిసా, తుమ్ తెలివి తా, అంక రకితె తా. 43 గని ఏక్ టాలి అర్దుమ్ కెరన. ‘కేన్ సమయుమ్క చోరు జెయెదె గే, గెర్చొ ఎజొమాని కో జలెకు జాన్తో జలె, జో జా సమయుమ్క చెడ్డొయి తా, రకితె తా, జోచొ గెరి చోరు నే పెసితి రితి దెకన్తో’ మెలి కోడుక తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. 44 మెలె, తుమ్ నే ఉచర్లి సమయుమ్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అన్నె జెయిందె. జాచి రిసా, తుమ్ తెయార్ జా, తెలివి తెన్ రకితె తా.

45 “జలె, ప్రయానుమ్ గెచ్చుక మెన ఎజొమాని బార్ జంక జలె, జోచ గేర్చక దెక సమయుమ్క అన్నిమ్ దెంక మెన జో నిసాన్లో బుద్ది తిలొ నిదానుమ్చొ గొత్తి సుదొ కో జవుల? 46 జో ఎజొమాని అన్నె ఉట్ట అయ్లె, జో గొత్తి సుదొ జో ఎజొమాని తియార్లి కామ్ కెర్తె తిలె, జోక చెంగిలి. 47 దస్సి నిదానుమ్ కెర్తె తిలొ మెలె, జో ఎజొమాని అయ్లె, జోచి ఆస్తి ఎత్కిచి ఉప్పిరి జో గొత్తి సుదొక అదికారుమ్ దెయెదె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి.

48 “జో గొత్తి సుదొ గార్ సుదొ జలె, ‘ఎజొమాని ఆల్సిమ్ కెర్తయ్’ మెన ఉచర, 49 జోచి తెన్ తిల గొత్తి సుదల్కపెటుక మొదొల్ కెర, సూర్ పిత మాన్సుల్ తెన్ బెద, జేవ్ కతిసి పితిన్తె బెద దస్సు అలవాట్లు సికెదె. 50 ‘ఎజొమాని ఆజి జెయె నాయ్’ మెన గొత్తి సుదొ ఉచర, నే రకితె దీసిక గడియక జో ఎజొమాని ఉట్ట అయ్లె, 51 జోక మొర్తి సిచ్చ తియడ కెర, ఉప్రమెన్సుచ మాన్సుల్ సిచ్చ జతిన్తె గలెదె. ఒత్త గెతన సిచ్చక ఏడ్డె తవుల, దంతొ చప్పిలై తవుల.

25

తెలివి తా ఆవ్ అన్నె జెతిన్క రకితె తా

1 “పరలోకుమచి రాజిమచి ఉజిడి తెన్ ఆవ్ అన్నె జెలిన్ క రకితిసి కీసి జయెదె మెలె, పెండ్లి ఉబేడొక దస్సుల్ జంక మెన, దెస్సుజిన్ ఉబెడివొ దివ్వొ దెరన బార్ జలిన్ చి రితి జయెదె. 2 జోవయింతె బుద్ది నెంజిలన పాచ్ జిన్, చి బుద్ది తిలన పాచ్ జిన్ తిల. 3 బుద్ది నెంజిలన జోవయించ దివ్వొ దెరన, తేల్ నే దెర్తె గెల. 4 గని బుద్ది తిలన, మాత్రుమ్, జోవయించ దివ్వొ కి, అన్నె సువితి తేల్ కి దెరన గెల.

5 “పెండ్లి ఉబేడొ ఆల్నిమ్ కెర్తికయ్, జేవ్ దెస్సుజిన్ గూన్ క జుమ నిజిల. 6 సొక్కుక, ఈందె, పెండ్లి ఉబేడొ జెతయ్. జోక దస్సుల్ జంక బార్ జా” మెన, బారికి కేకుల్ గల్తికయ్, 7 జేవ్ దెస్సుజిన్ ఉబెడివొ ఎత్తిజిన్ నూన కెర, ఉట్ట, జోవయించ దివ్వొచ వాటివొ చెంగిల్ కెరన, 8 జోవయింతె జేవ్ పాచ్ జిన్ బుద్ది నెంజిలన, అమ్చ దివ్వొ విజ గెతతి. తుమ్చి తేల్ సగుమ్ అమ్క దా మెన, బుద్ది తిల తెయార్ జలనక సంగిలి 9 జేవ్ తెలివి జా తిలన అమ్తె తిలిసి అమ్క తుమ్క పావె నాయ్. సావుకర్లుతె తుమ్ గెచ్చ, తుమ్చి రిసొ గెనన మెన సంగిలి.

10 “జలె, నమయుమ్క బుద్ది నెంజిలన తేల్ గెనుక గెతె తతికయ్, పెండ్లి ఉబేడొ పాచ అయ్లన్, చి తెయార్ జా తిలన జోవయింతెన్ బెద పెండ్లి గెరి పెన, విందుతె వెసిల. తెదొడి, విందు దెతోసొ కెప్పి డంక దిలో. 11 డంక దిలి పిమ్మట్, బుద్ది నెంజిల ఉబెడివొ ఒత్త జా కెర, ‘బాబు, బాబు, అమ్క కెప్పి ఉగుడ దే’ మెన సంగిల. 12 జో ఎజొమాని జోవయింక, ‘ఆవ్ తుమ్క నేని మెన తుమ్క నిజుమి ఆవ్ సంగితసి’ మెన సంగెదె. 13 జలె, ఆవ్ ఉట్ట గెలె, కేన్ దీసిక కేన్ గంటక అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు, చి రిసొ తెలివి తా రకితె తా.

తలంతుల్ దొర్కు కెరన్ల తీగ్లచి టాలి

(లూకా 19:11-27)

14 “ఏక్ మాన్సు ప్రయానుమ్ గెచ్చుక తిలి రిసొ, జోచ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, ‘చెంగిల్ రకుతు’ మెన జోచి ఆస్తి ఎత్తి జోవయించి అత్తి సొర్పు కెర దిలన్. 15 ఎక్కిలోక పాచ్ తాలంతుల్, ఎక్కిలోక దొన్ని

తాలంతుల్, ఎక్కిలోక ఎక్కి *తాలంతు, దస్సి. కక్క జేవ్ వాడిక కెర్తి సెక్తిచి ఎదిలి వంట దా కెర, బార్ జా, ఉట్ట గెలన్. 16 జలె, జేవ్ గొత్తిమాన్సుల్తె పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్లొసా గెచ్చ, జేవ్ తెన్ బియ్యార్ కెర, అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లన్. 17 దస్సి, దొన్ని తాలంతుల్ కడన్లొసా అన్నె దొన్ని తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లన్. 18 జలె, ఏక్ తాలంతు కడన్లొసా గెచ్చ, బుయి కూన కెర, జోచొ ఎజొమాని దిలి దనుమ్ లుంకడ దిలన్.

19 “ఒగ్గర్ దీనల్ గెలి పిమ్మట్, జేవ్ గొత్తి సుదల్చొ ఎజొమాని అన్నె జా కెర, జోవయింక దిలి జోచి డబ్బుల్ లెక్క కెర నజనుక మెన, జోవయింక బుక్కార్లొ. 20 తెదొడి, పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్లొసా పురె జా కెర, బాబు తుయి పాంచ్ తాలంతుల్ అంక దిలది, చి ఈందె, ఆవ్ అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ బెదయ్లయ్” మెన, జా డబ్బుల్ ఎత్తి ఆన దెకయ్లన్. 21 జలె, జా ఎజొమాని జోక, “తుయి నిదానుమ్ తిలొ చెంగిలొ గొత్తి సుదొ, ఈంజ ఇదిల్ తుక దిలయ్, గని తుచొ ఎజొమానిచి రిసా నిదానుమ్ తెన్ లాబుమ్ కెర్లది చి రిసా, ఇన్నెచి కంట ఒగ్గర్ ఆస్తిచి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచొ ఎజొమానిచి సంతొసుమ్తె తుయి బెదు” మెన జోక సంగిలన్.

22 “దస్సి, దొన్ని తాలంతుల్ కడన్లొసా కి పురె జా కెర, ‘బాబు, తుయి అంక దొన్ని తాలంతుల్ దిలది, చి ఈందె ఆవ్ దొన్ని తాలంతుల్ లాబుమ్ బెదయ్లయ్’ మెన సంగితికయ్, 23 జోచొ ఎజొమాని, ‘నిదానుమ్ తిలొ చెంగిలొ గొత్తి సుదొ, తుయి. ఈంజ ఇదిల్ తెన్ అంచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్లది. అప్పె ఒగ్గర్చి ఉప్పిరి కి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచొ ఎజొమానిచి సంతొసుమ్తె తుయి బెదు’ మెన జోక సంగిలన్.

24 “పిమ్మట్, ఎక్కి తాలంతు కడన్లొసా జా కెర, బాబు, తుయ్ ‘కన్కారుమ్ నెంజిలొసా’ మెన, ‘తుయి నే ఉంపిలి పంటొ, లాయిలొసా’ మెన, ‘తుయి నే పూన్లిన్తె కుడవంతొసా’ మెన, ఆవ్ జాని. 25 జాచి రిసా, ఆవ్ తుక బియ్ కెర, తుయి దిలి

* 25:15 25:15 తాలంతు మెలె బజర కాను. దేనార కాను మెలె ఎక్కి దీసిక కూలి. ఎక్కి తాలంతు, 6000 దేనార.

తాలంతు జాగర్త తెన్ బుయ్యో రోప దిలయ్, చి జెతికయ్, ఉట్టువ ఆన్లయ్. ఈందె, కడను” మెన సంగిలన్. ²⁶ గని, జోచొ ఎజొమాని జోక, “గర్చొచొ బద్దుకుమ్చొ గొత్తి సుదొ తుయి. ఆవ్ నే ఉంపిలిన్తె లాయితోసొ మెన, నే పూన్లిసి కుడవంతొసొ మెన తుయి జాన్లది? ²⁷ జలె అంచి డబ్బుల్ కేన్ జవున్ సావుకారితె తుయి దా తత్తది జలె, ఆవ్ అయ్లె అంచి డబ్బుల్ వడ్డి తెన్ నజన్తయ్” మెన, జో గొత్తి సుదొక గోల కెర, ²⁸ జా తాలంతు జో గొత్తి సుదొ తెంతొ నజన, దెస్సు తాలంతుల్ తిలోసొక దేను. ²⁹ ఇదిల్ జవున్ తిలోసొక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిలోసొతె తెంతొ జోక తిలిసి కి కడ గెలుక జయెదె. ³⁰ జో కామ్క నెంజిలో గొత్తి సుదొక అందర్చి కంట రితి అందర్తె బయిలె గల దాన. ఒత్త గెలన జా సిచ్చక ఏడ ఏడ, దంతొ చప్పిల్తె తవుల మెన, ఎజొమాని ఆడ్ర దిలన్.

మెండల్ అన్నె గొర్రెల్

³¹ “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొ, అంచ దేముడుచి దూతల్ తెన్ పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్ అన్నె జెతె పొదిక, అంచి ఒత్తచి ఉజిడచి సింగాసనుమ్తె వెసిందె. ³² మంద రకితోసొ, మంద ఎత్కి ఎక్కితె కుడవన, కిసి మెండల్ తెంతొ గొర్రెల్క వేర కెరెదె గే, తెదొడక ఆవ్ అన్నె జెతె పొదిక దేసిమ్లు ఎత్కితెచ ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్క అంచి మొక్కె కుడవన కెర, నంపజలన తెంతొ నంపనెంజిలనక వేర కెరిందె. ³³ అంచి ఉజెతో పక్క మెండల్ రిత నంపజలనక, డెబ్రి పక్క గొర్రెల్ రిత నంపనెంజిలనక టీవొ కెరెదె.

³⁴ “ఒత్త తెంతొ, ఆవ్ పరలోకుమ్చొ రానొ, అంచి ఉజెతో పక్క తిలనక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, అంచొ అబ్బొ రచ్చన వరుమ్ దిలన, తూమ్. బూలోకుమ్ జెర్చ్యలి పొది తెంతొ తుమ్చి రిసొ తెయార్ కెర్లి రాజిమ్తె తుమ్చి వాట తూమ్ నజన. ³⁵ కిచ్చొక మెలె, అంక చూ కెర్లికయ్, తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు, అంక తాన్ కెర్లికయ్, తుమ్ పాని దిలదు. వేర దేసిమ్చొ జా తిలయ్, గని అంక తుమ్చితె బెదవన్లదు. ³⁶ అంక సరిపుచుప జత పాలల్ నెంజితికయ్, అంక

పాలల్ దిలదు. జొర్జొ తెన్ తతికయ్, అంక దెకుక అయ్లదు. జేల్తె తతికయ్, ఒత్త అంక దయిరిమ్ కెరుక అయ్లదు” మెన, సంగిందె.

37 “జా కోడు సూనై, పున్నిమ్ మెన జో తీర్పు సంగిలన కిచ్చొ మెనుల మెలె, ప్రబు, తుయి కెయ్యు చూ జలిసి దెకిలమ్ చి అన్నిమ్ దిలమ్? తుక కెయ్యు తాన్ కెర్లిసి దెకిలమ్ చి పాని దిలమ్? 38 తుయి కెయ్యు వేర దేసిమ్ తెంతో అయ్లిసి దెకిలమ్ చి అమ్చి తెన్ బెదవన్లమ్? కెయ్యు తుక పాలల్ నెంజిలిసి దెకిలమ్ చి పాలల్ దిలమ్? 39 తుక జొర్జొ తిలిసి, తుయి జేల్తె తిలిసి కెయ్యు దెకిలమ్, చి దయిరిమ్ కెరుక గెలమ్? కెయ్యు నాయ్, కిచ్చొగె” మెన సంగుల, జేవ్, పున్నిమ్ జలన. 40 జేవ్ దస్సి సంగిలె, రానొ జోవయింక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ బావుడ్లు జల ఈంజేవ్ అంచ మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద కెర్లిసి, అంక కి మరియాద కెర్లి రితి జలి మెనిందె.

41 “పడ్డొ, జా దీసిక అంచి డెబ్లి పక్క తిలనక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, గర్బ, తూమ్, గెచ్చు! నయ్తానుక చి జోచ దూతల్క గర్బ రిసా తెయార్ కెర్లి నే విజితి ఆగితె తుమ్ సేడ! 42 కిచ్చొక మెలె, అంక చూ కెర్లి పొది తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు నాయ్. అంక తాన్ కెర్లికయ్, పాని దిలదు నాయ్. 43 వేర దేసిమ్చొ ఆవ్ అయ్లె కి, అంక తుమ్ బెదవన్సు నాయ్. సరిపుచుప జత పాలల్ నెంజిలి పొది, అంక తుమ్ పాలల్ దిలదు నాయ్. జబ్బు తెన్ తిలె కి, జేల్తె తిలె కి, తుమ్ అంక దెకుక అయ్లదు నాయ్, మెన అంచి డెబ్లి పక్క తిలనక సంగిందె. 44 తెదొడక జేవ్ కి ఇసి మెన జబాబ్ దెవుల. ప్రబు, తుక చూ కెర్లికయ్, తాన్ కెర్లికయ్, తుయి వేర దేసిమ్చొ జెతికయ్, పాలల్ నెంతె తతికయ్, జొర్జొ తెన్ తతికయ్, జేల్తె తతికయ్, అమ్ తుక తోడు కెరుక నాయ్ గె? మెన సంగుల. 45 జోవయింక ఆవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దెయిందె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ మాన్సుల్తె కక్క కి తుమ్ ఇసి నే కెర్లిసి, అంక కి నే కెర్లి రితి జలి, మెన జోవయింక సంగుమ్దె, 46 చి కెయ్క తెయ్క సిచ్చు జతిన్తె

గెచ్చుల, గని పున్నిమ్ జలన కెయడ తెయడ పరలోకుమ్తె జింక గెచ్చుల.” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

26

అంక విరోదుమ్ సుదల్ దెర్తి సమయుమ్ పాసి జా అస్సె
(మార్కు 14:1-2; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

¹ యేసు సిస్సుల్క ఈంజేవ్ కొడొ ఎత్కి సంగ కేడయ్లి పిమ్మట్ జర్గు జలిసి కిచ్చొ మెలె, జో జోచ సిస్సుల్క, ² “దొరతి గెలె, *వస్కా పండుగు జెయెదె మెన తుమ్ జాన్సు. జా పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక సిలువతె టీవో కెర మార్తి రిసా, అంక దెర దెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

³ జా సమయుమి, వెల్లెల పూజర్లు కి వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె సగుమ్జిన్ కి, కయవ మెంతో ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచి గేరతె బెద జా కెర, ⁴ కీసిగె లుంకచోరు యేసుక దెర, మారుక మెన, బెద ఉచర్ల, గని, ⁵ “పండుగు పొది పోని, నెంజిలె పండుగక బెర అయ్ల పైజల్ కుమ్మత్ తెన్ గగ్గోల్ జా అమ్క బలే అల్లర్ కెరుల” మెన సంగితె తిల.

తేర్బోద వాసెన తేల్ యేసుచి బోడి సువిలిసి
(మార్కు 14:3-9; యోహా 12:1-8)

⁶ జలె, యేసు బేతనియ గవ్వి గెచ్చ కెర, సీమోను మెలో వెల్లి రోగి జా తిలో ఎక్కిలోచొ గెరి తిలి పొది, ⁷ ఏక్ తేర్బోద, ఒగ్గర్ చెంగిలి విలువచి వాసెన తేల్చి బుడ్డి దెరన, జోతె అయ్లి. అన్నె, జో అన్నిమ్ కంక వెన తతికయ్, జోచి బోడి ఉప్పిరి సువిలి. ⁸ సిస్సుల్

* **26:2** 26:2 పూర్ణమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాస్సుల్ జలిన్ తెంతో ప్రబు రచ్చించువ కెర్లిసి ఏద కెర్తి పండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్చ యూదుల్క విడ్డల్ కెర్తు’ మెన ఐగుప్తు దేసిమ్చ కుటుంబల్ ఎత్కిచ తొల్పర్ జల మున్నుబోదల్క దూత మార్గిన్తె యూదుల్చ తొల్పర్ బోదల్ నే మొర్తి రితి ప్రబు జోచయింక పిట్టయ్లిసి ఏద కెరుక. తెదొడి, పూర్ణమ్చి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్ తిల గే, జా గెర్చ దార్బంద్రల్తె అర్పితుమ్ జలొ ఏక్ మెండపిల్లచి లోయి దెరవుల, చి దూత దెకిలె, జా గెర్చ తొల్పర్ బోడక మారె నాయ్. నిర్గమకాండుమ్ 12:21-30.

దెక కెర, కోపుమ్ జా, “ఈంజ నస్తుమ్ కిచ్చొక? 9 ఈంజ తేల్ ఒగ్గర్ కరీదక వికిలెగిన, బీద మాన్సుల్క దర్ముమ్ దెంక జతి” మెన సంగిల. 10 యేసు జా కోడు జాన్లి రిసా, “ఈంజ తేర్బోద అంక కెర్లిసి చెంగిల్ వెల్లో కామ్. తుమ్ కిచ్చొక ఇన్నెక ఉన్సుర్ కెరుక? 11 బీద మాన్సుల్ కెయెక కి తుమ్చి తెన్ తవుల, గని ఆవ్ కెయెక తెయెక తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇసి తయె నాయ్. 12 ఈంజ తేర్బోద ఈంజ వాసిన తెల్ అంచి ఆగెతె నువ కిచ్చొ గుర్తు కెర్తయ్ మెలె, ఆవ్ నే మొర్తె అగ్గె, అంక నే రోవితె అగ్గె, అంచి ఆగ్ తెయార్ కెర్తి గుర్తు కెర్తయ్. 13 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి సంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమ్తె కేనె ఈంజ అంచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే, ఒత్తయ్ ఈంజ అప్పె కెర్లిసి సంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరవడుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యూదా యేసుక దెర దెంక ఉచర వెల్లెల పూజర్లుతె గెచ్చు సంగిలిసి
(మార్కు 14:10-11; లూకా 22:3-6)

14 తెదొడి, బారజిన్ సిస్సుల్తె తిలో ఇస్కరియోతు గవ్విచొ యూదా, వెల్లెల పూజర్లుతె గెచ్చు కెర, 15 “ఆవ్ యేసుక తుమ్క దెర దిలెగిన, తుమ్ అంక కిచ్చొ దెస్తె?” మెన పుసిలన్. జేవ్ జోక ముప్పుయ్ వెండి బిల్లల్ దిల. 16 జా గడియ తెంతో యూదా యేసుక దెర దెంక మెన సమయుమ్ చజితె తిలన్.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ పస్కా పండుగు కెర్తతి

(మార్కు 14:12-21; లూకా 22:7-14, 21-23; యోహా 13:21-30)

17 నే పులయ్ల పోడియొ కతి పండుగక తొలితొ చి దీసి, సిస్సుల్ యేసుతె జా కెర, “తుయి †పస్కా అన్నిమ్ కెర్తి రిసా, అమ్ కేన్ టాన్ తెయార్ కెరుక?” మెన, జోక పుసిల. 18 చి యేసు జేవ్క, “యెరుసలేమ్తె తిలో పలాన్ సుదొతె తుమ్ గెచ్చు కెర, ‘అంచి సమయుమ్ పాచ జా అస్సె. అంచ సిస్సుల్ తెన్ తుచి గెరి పండుగు

† 26:17 26:17 ‘పస్కా పండుగు’ మెలె, యూదుల్ ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ ఐగుప్తు దేసిమి గెచ్చు గొతిమాన్సుల్ జా ఒగ్గర్ నైమల్ సేడ్త తతికయ్ మోసె పూర్ణమ్చొచి అత్తి ప్రబు జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెర్లన్. జా రచ్చున నే పచ్చిత రితి ఎత్తి వెర్సి పస్కా పండుగు కెర్తతి.

కెరిందె' మెన, ప్రబు తుక సంగ మెన అమ్క తెద్రయ్లో" మెలన్. 19 యేసు జోవయింక, సంగిలి రితి జేవ్ సిస్సుల్ కెర, పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర్ల.

20 సాంజ్ జతికయ్, యేసు జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ అన్నిమ్ కంక వెసిల. 21 జేవ్ అన్నిమ్ కత్తె తతికయ్, యేసు జేవ్క, "తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె ఎక్కిలో అంక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె" మెలన్. 22 దస్సి మెంతికయ్, జేవ్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ తెన్ ఎత్తి మాన్సు, "ప్రబు, ఆవ్ గే?" మెన వుసిల, 23 చి యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "అంచి తెన్ పలెరుమ్తె కో ఆతు గల పొడి గండ బుడ్డవ తయెదె గే, జొయ్యి అంక దెర, సార్పు కెర దెయెదె.

24 "ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాచి రిసా రెగిడ్డి రితి ఆవ్ ఉట్ట గెచ్చిందె. గని, అయ్యె! ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక, కేన్ మాన్సు దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చుచి రిసా, జో నే జెర్మ తిలె జోక చెంగిల్ తత్తి" మెన, యేసు సంగిలన్. 25 జోక దెర దెతో యూదా "గురుబాబు, ఆవ్ గే?" మెన సంగితికయ్, యేసు జోక, "తుయి జా సంగిలి" మెన సంగిలన్.

26 యేసు, సిస్సుల్, జా పస్కా అన్నిమ్ కెరై తా, యేసు పొడియొ దెరన, "దయ కెర్లది" మెలి రితి †దేముడు అబ్బొన్క జొకర కెర, జా పొడియొ మోడ, సిస్సుల్క వంట దా, జోవయింక, "తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి ఆగుక ఈంజ గుర్తు జయెదె" మెన కెర, 27 ఏక్ గిన్నచి ద్రాచ రస్సుమ్ దెర, దేముడు అబ్బొన్క అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దా కెర, "ఇన్నెచి రస్సుమ్ పియ. 28 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ రస్సుమ్ కిచ్చొ గుర్తుచి మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అంచి లొయి సూయి జంక అస్సె మెన నొవి ప్రమానుమ్. 29 అంచొ అబ్బొచి రాజిమ్తె తుమ్చి తెన్ ఇసి ఆవ్ ద్రాచ రస్సుమ్ నొవర్ పితి ఎద, ఇసిచి అన్నె పియ నాయ్ మెన తుమ్క సంగితసి" మెన, సంగిలన్.

† 26:26 26:26 'దేముడు అబ్బొసి' మెన కేన్ సుట్టు రెగ్గ తిలె, దేముడుచి రిసా సంగితయ్.

30 తెదొడి, జేవ్ దేముడుక గనుమ్ గాయ కెర, బార్ జా కెర, ఒలివ మెట్టయ్ ఉట్ట గెల. 31 తెదొడి యేసు జోవయింక, “అజి రాతిక, తుమ్ ఎత్కిజిన్ అంచి రిసా బమ్మ జా అంక ములితె. కిచ్చొక మెలె, మెండల్ రకితోసాక మొరయిందె, చి జోచ మెండల్ ఎత్కిజిన్ చెదుర్పు జా గెచ్చుల

మెన దేముడు రెగ్గయ్లి కోడు నెరవెర్పుప జంక అస్సె. 32 గని, ఆవ్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టి పిమ్మట్, తుమ్చి కంట అగ్గె గలిలయ ప్రాంతుమ్తె గెచ్చిందె” మెన, ప్రమానుమ్ కెర్లన్. 33 జాకయ్ పేతురు, “తుచి రిసా ఎత్కిజిన్ బమ్మ జా తుక ములిలెకి, ఆవ్ తుక కెయంక ములి నాయ్” మెన సంగిలన్. 34 యేసు జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ సంగితని మెలె, అజి రాతిక, కుకుడొ నే వాసితె అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తివ్వెలి తుయి సంగితె” మెన, సంగిలన్. 35 పేతురు జోక అన్నె, “ఆవ్ తుచి తెన్ మొరుక అస్సె మెలెకి, ఆవ్ తుక ‘నేని’ మెన, కెయ్యక కి సంగి నాయ్” మెన సంగిలన్, చి సిస్సుల్ ఎత్కిజిన్ కి దస్సి మెల.

గెత్నేమనే మెంతి తోటతె యేసు దుకుమ్ సేడ వడ్లిసి

36 తెదొడి యేసు సిస్సుల్ తెన్ గెత్నేమనే మెంతి తోటతె గెచ్చు కెర, జో “ఆవ్ ఒత్తల్తో గెచ్చు ప్రార్దన కెర జెతి ఎద, తుమ్ ఇన్నె వెన తా” మెన సంగ కెర, 37 ఎక్కి పేతురుక చి జెబెదయిచ దొగుల పుత్తర్సుల్ జత యాకోబుక చి యోహానుక పట్టి కడన, ఇదిల్ దూరి గెచ్చు కెర, దుకుమ్ దా, మెన్నుతె ఒగ్గర్ బాద సేడుక దెర్లో. 38 తెదొడి, “అంచి పెట్టి తిలి దుకుమ్ రిసా మొర గెచ్చుక జయెదె. తుమ్ ఇన్నె తా, అంచి తెన్ చెదొయి తా” మెన, సంగ కెర, 39 సగుమ్ దూరి గెచ్చు కెర, సెర్సు సేడ, దేముడు అబ్బొన్క ఇని మెన ప్రార్దన కెర్లన్. “ఓ బ, జతి లెక జలె, ఈంజ గిన్నుచి ఆవ్ నే పితి రితి అంక పిట్టవు, గని అంచి ఇస్టుమ్ పొని. తుచి ఇస్టుమ్ జర్లు జవున్” మెన, ప్రార్దన కెర, ఉట్ట కెర, 40 జేవ్ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అస్సి మెన దెక కెర, పేతురుక, “జలె, ఎక్కి గడియ జలెకు అంచి తెన్ తుయి రకితె తంక నెతిర్లది

గే? 41 జత అల్లర్తె తుయి పాపుమ్ నే కెరై రితి జాగర్త తా ప్రార్దన కెరై తా. ‘ఆత్మ నిదానుమ్ అస్సె’ మెన ఉచరన్లెకి, ఆగ్గక సెక్కి నాయ్” మెన యేసు సంగ కెర, 42 అన్నెక్ సుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చు కెర, “ఓ బ, ఈంజ సైమచి గిన్న ఆవ్ పిలెకయి గెచ్చెదె జలె, తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్” మెన ప్రార్దన కెర, 43 అన్నె ఉట్ట అయ్లె, జేవ్ సిస్సుల్ గూన్క నెత్ర కెర అన్నె నిజ అస్తి మెన దెక కెర, 44 జోక అన్నె ముల దా, ఉట్ట గెచ్చు, అన్నెక్ సుట్టు తెదొడ్చ కొడె ప్రార్దన కెర్లన్.

45 తెదొడి యేసు జోచ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జోవయింక, “అప్పెకయ్ సెలవ్ కడన, నే రకితె నిజ అస్సున్ గే? ఈందె, సమయుమ్ జయి గెలి. ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా పాపుమ్ కెర్తనచి అత్తి దెర్ను నేడిందె. 46 జొమ్మ, గెచ్చుమ! ఈందె, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అస్సె” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్.

యూదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయ్లినీ
(మార్కు 14:43-50; లూకా 22:47-53; యోహా 18:3-12)

47 యేసు లట్టబై తతికయ్, బారజిన్ సిస్సుల్తె జో అగ్గె తిలొ యూదా పాచ అయ్లన. జో తెన్ కి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ కత్తుల్ డండల్ దెరన యూదుల్చ వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె యూదా తెన్ అయ్ల. 48 జలె, ఈంజ నే జతె అగ్గె, “ఆవ్ కక్క చుంబిందె గే, జొయ్యి యేసు. జోకయి దెరన” మెన యేసుక దెర దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్క గుర్తు సంగ తిలన్. 49 జాచి రిసా, జో యేసుతె బేగి జా కెర, “గురుబాబు, జోబర!” మెన సంగ, జోక చుంబిలన్. 50 యేసు జోక దెక, “ఓ నేస్తము, తుయి కిచ్చొ కెరుక అయ్లది గే, జయి కెరు” మెన, జోక సంగిలన్. జేవ్ అయ్లన పాసిక జా, యేసుక దెర్ల.

51 జలె, యేసు తెన్ తిలొసా ఎక్కిలొ, ఆతు చంపా కెర, కత్తి కడన, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచొ గొత్తి సుదొక పెట, జోచొ కండ్లొ సింద గెలన్. 52 యేసు జోక, “తుచి కత్తి తియ దేను. కత్తివొ తెన్ యుద్దుమ్ కెర్తన కత్తి తెన్ మొరుల. 53 అల్లె, ఈంజ సమయుమ్ ఆవ్ అంచొ అబ్బొక ప్రార్దన కెరుక నెతిరి మెన ఉచర్తసి గే? నెంజిలె, ప్రార్దన కెర్లగిన,

జో డబ్బయ్ వెయిలు దూతల్క బేగి తోడ్ తెద్రవుక నెత్తె మెన తుయి ఉచర్తసి గే? ⁵⁴ గని, దస్సి కెర్లెగిన, అంక ఈంజ ఎత్తి జర్లు జంక అస్సె మెన దేముడుచి కొణ్ణె రెగిణ్ణిసి కీసి నెరవెర్లుప జయెదె!” మెన జో సిస్సుడుక సంగిలన్.

⁵⁵ తెదొడి, జయి గడియయ్, యేసు జనాబ్క, “ఆవ్ కిచ్చొ చోర్లయ్ చి కత్తులు డండల్ దెరన అంక దెరుక తుమ్ అయ్లదు గే? ఆవ్ రోజుక దేముడుచి గుడితె పెన బోదన కెర్లె కి, అంక జా పొది దెర్లు నాయ్. ⁵⁶ జలె, దేముడుచి కబుర్లు రెగిణ్ణసచి అత్తి రెగిణ్ణ కొణ్ణె నెరవెర్లుప జతి రిసాయి ఈంజ ఎత్తి జర్లు జలి” మెన, యేసు సంగితికయ్, సిస్సుల్ ఎత్తి బియ్ కెర, జోక ముల దా, ఉట్ట నిగిల.

ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి మొక్కె యేసుక టీవడ్ల

(మార్కు 14:53-65; లూకా 22:54-55,63-71; యోహా 18:13-14,19-24)

⁵⁷ ఒత్త తెంతో, యేసుక జేవ్ విరోదుమ్ సుదల్ దెర కెర, కయప మెలో ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె జోక కడ నెతికయ్, ఒత్త దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ బెర తిల. ⁵⁸ పేతురు, మాత్రుమ్, దూరి దూరి యేసుచి పట్టి జా జా, జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి వీదె పావ కెర, వీదె పెన కెర, ఆకర్క కిచ్చొ జర్లు జయెదె గే దెకుక మెన, జమాన్లు తెన్ వెసిలన్.

⁵⁹ వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లి సబ కెర్తన ఎత్తిజిన్ యేసుక మారుక కోర్ప జా, జోక నేరిమ్ వయడ్డి సాచి చజెతి తిల. ⁶⁰ గని అబద్దుమ్ సాచి సంగితన ఒగ్గర్జిన్ పురె జలెకి, సరి జతి సాచి దొర్కు జయె నాయ్. గని, ఆకర్క, దొగుల పురె జా కెర, ⁶¹ “ఈంజో మాన్సు ‘దేముడుచి గుడి ఆవ్ సేడవ గెల కెర, తిర్తక అన్నె బందిందె’ మెన సంగిలో” మెన సంగిల.

⁶² జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి టీవో జా, యేసుక దెక, “ఈంజేవ్ సంగిలిన్క కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెతిర్ని గే? ఈంజేవ్ తుక కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్డతి?” మెన, పుసితికయ్ కి ⁶³ యేసు తుక్లె

తిలన్. జాకయ్, ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జోక అన్నె, “తుయి దేముడుచో క్రిస్తు జలో పుత్తుసి జస్తె జలె, ‘జీవ్ తిలో దేముడు తోడు’ మెన, జోచి నావ్ తెన్ అమ్చి మొక్కె బప్పన సంగు” మెల, ⁶⁴ యేసు జోక, “తుయి సంగిలి రితి. గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, ఆకర్క ఎత్కి సెక్తి అదికారుమ్ తిలోసాచి ఉజెతో పక్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్సున్ అయ్లోసా వెస తతిసి కి, ఆగాసుమ్చి మబ్బుతె, ఆవ్ పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెతిసి కి తుమ్ దెకితె” మెన, సంగిలన్. ⁶⁵ జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరి, కోపుమ్క జో గలన్లి దిగిల్ చొక్క చిరన గెల కెర, “అయ్యె! ‘దేముడుక సమానుమ్ జతసి’ ఈంజో సంగుక ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లి పాపుమ్ కెర్తయ్. అమ్క అన్నె సాచుల్ అక్కర్ నాయ్. ఈందె, దేముడుక ఈంజో సమ్మందుమ్ సంగన్లిసి. తుమ్ అప్పె సొంత సూన్లదు ఈంజయి సరి జతయ్. ⁶⁶ తుమ్ కిచ్చో రుజ్జు సంగితె?” మెన సబ కెర్తసక పుసితికయ్, జేవ్, “ఈంజో మొర్తి సిచ్చచి ఎదిలి తప్పు కెర అన్నె” మెన సంగ, ⁶⁷ యేసుచి మొక్కె తుంక దా, జోక కుందిల. అన్నె, సగుమ్జిన్ జోక పెట కెర, ⁶⁸ “క్రిస్తు, తుక కో పెట్ల గే తుయ్ క్రిస్తు గద, అమ్క సంగు!” మెన కొంకడ్ల.

పేతురు యేసుక “జోక నేని” మెన సంగిలిసి
(మార్కు 14:66-72; లూకా 22:56-62; యోహా 18:15-18,25-27)

⁶⁹ ఈంజ మదెనె, పేతురు వీదె వెస తతికయ్, ఒత్తచి తేర్బోద గొత్తి సుది ఎక్లి జోతె జా కెర, “తుయి కి గలిలయ ప్రాంతుమ్చో యేసు తెన్ తిలది” మెన, జోక సంగిలి. ⁷⁰ జా దస్సి మెన సంగితికయ్, పేతురు, “తుయి సంగిలిసి అంక అర్దుమ్ జయె నాయ్” మెన, ఎత్కిజిన్చి మొక్కె, యేసుక నేన్లి రితి సంగిలన్.

⁷¹ పేతురు అన్నె వీదిచి గుమ్ముమ్ పక్క గెతికయ్, అన్నెక్లి తేర్బోద గొత్తి సుది జోక దెక కెర, “ఈంజో కి నజరేతు గద్విచో యేసు తెన్ తిలో” మెన, ఒత్త టీచ తిలసక సంగిలి. ⁷² జలె పేతురు ఒట్టు గలన, “జో మాన్సుక ఆవ్ నేని” మెన సంగిలన్.

73 గడియ గెలి పిమ్మట్, ఒత్త టీవో జా తిలస పేతురుతె జా కెర, “నిజుమి, తుయి జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో. తుయి లట్టబ్బె చినుక ఒత్తయ్” మెన, సంగిల. 74 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, పేతురు, “జో మాస్సుక ఆవ్ నేని” మెన నపెన గల కెరన ఒట్టు గలనుక దెర్లో, చి బేగి కుకుడో వాసిలన్. 75 జాచి రిసా, “కుకుడో నే వాన్తై అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన, తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె” మెన యేసు అగ్గె సంగిలిసి ఏదస్స కెర, పేతురు బార్ జా ఎదివాట్ దుకుమ్ జా ఏడ గెలన్.

27

యేసుక అదికారి జలో పొంతి పిలాతుతె నజీలిసి
(మార్కు 15:1; లూకా 23:1-2; యోహా 18:28-32; బారి కమ్మొ
1:18-19)

1 రాత్ పాయితికయ్, వెల్లెల పూజర్లు చి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాస్సుల్ ఎత్కిజిన్ నబ కెర, యేసుక మారుక మెన తీర్పు కెర, 2 జోక బంద కడన, *అదికారి జలో పిలాతుతె సార్ప దిల. 3 తెదొడి, యేసుక దెర దిలో యూదా, “యేసుక నేరిమ్ వయడ అస్తి, చి మారుల” మెన దెక కెర, “పాపుమ్ కెర్లయ్” మెన దుకుమ్ జా బమ్మ జా, జేవ్ ముప్పయ్ వెండి బిల్లల్ జేవ్ వెల్లెల పూజర్లుతె చి అన్నె వెల్లెల మాస్సుల్తె అన్నె ఆన కెర, 4 “కేన్ తప్పు నే కెర్లొ నీతి తిలోసాక ఆవ్ దెర దా ఆవ్ పాపుమ్ కెర్లయ్” మెన సంగిలన్. గని జేవ్ వెల్లెల మాస్సుల్ కిచ్చొ మెల మెలె, “జాకయ్ అమ్క కిచ్చొ? అమ్చి పూచి నెంజె. తుయి దెకన్” మెన, సంగితికయ్, 5 జో యూదా జేవ్ వెండి బిల్లల్ దేముడుచి గుడితె గల దా, గెచ్చ, ఉరి గలన, మొర గెలో.

6 యూదా దస్సి కెర్తికయ్, వెల్లెల పూజర్లు జా డబ్బుల్ వెంట కెర, కిచ్చొ మెలె, “ఈంజ ఎక్కిలోచి లోయి సువిలి పాపుమ్ డబ్బుల్. జాచి రిసా, దేముడుచి గుడిచి డబ్బుల్ పెటెతె ఈంజ డబ్బుల్ గలుక జయె

* 27:2 27:2 రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ జా దేసిమ్ ఆకమించువ కెర ఏలువ కెర్తె తతికయ్, జా రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ పిలాతు అదికారి జా అస్సి.

నాయ్” మెన ⁷ లట్టబన, ఉచరన, ‘యూదుల్ నెంజిల వేర దేసిమ్చ మాన్సుల్క ఒత్త రోవ గెలుక జయెదె’ మెన, కుమ్మరో ఎక్కిలోచి బాటి జా డబ్బుల్క గెనిల. ⁸ జాచి రిసా, ఆజి ఎద, జా బాటిక † ‘ఎక్కిలోచి లోయి సువిలి పాపుమ్చి డబ్బుల్క గెన్లి బాటి’ మెంతతి. ⁹ ఇసి జర్గు జలిసి తెన్, దేముడుచి కబుర్ సంగిలో యిర్మీయాచి అత్తి రెగిడ్లి కోడు నెరవెర్చుప జలి.

“ప్రబు సంగిలి రితి, ఇస్రాయేలులు సగుమ్జిన్, ఎక్కిలోక గెనుక మెన ఒప్పున్లి సొమ్ముక, మెలె ముప్పుయ్ వెండి బిల్లల్క, ¹⁰ కుమ్మరోచి వెడ ఏక్ గెనిల,” మెన రెగిడ్లి కోడు.

అదికారి యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

¹¹ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక జో పిలాతు మెలో అదికారిచి మొక్కె టీవో జలో, చి జో అదికారి యేసుక “యూదుల్చో రానో తుయి గె?” మెన పుసితికయ్, యేసు “తుయి సంగిలి రితి,” మెన జబాబ్ మెలన్. ¹² గని వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ వయడ్డికయ్, జో జబాబ్ కిచ్చో కి సంగె నాయ్. ¹³ జాకయ్, పిలాతు యేసుక అన్నె, “తుచి ఉప్పిరి ఈంజేవ్ కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్డతి గే, తుయి సూన్సి నాయ్ గె?” మెన జోక సంగిలే కి, ¹⁴ జేవ్ మాన్సుల్ సంగిల నేరిమ్లుతె ఎక్కిక కి యేసు జబాబ్ సంగె నాయ్, చి అదికారి ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జలన్.

¹⁵ జలె, జా పండుగు పొది, ప్రెజల్ కోర్ప జలో కేన్ జలెకు జేలి జలోసాక ముల దెంక జో అదికారిక అలవాట్ జా అన్నె. ¹⁶ జా కాలుమ్, జలె, బరబ్బు మెలో ఎత్తిజిన్ జాన్లో ఒగ్గర్ మూర్కుమ్ తిలో జేలి జలో ఎక్కిలో అదికారిచి జేల్తె తిలన్. ¹⁷ జలె, ప్రెజల్ బెర తతికయ్, పిలాతు జోవయింక “ఆవ్ కక్క ముల దెంక మెన తుమ్ కోర్ప జతసు? బరబ్బుక గే, క్రిస్తు మెంతో యేసుక గె?” మెన జోవయింక పుసిలన్. ¹⁸ జో అదికారి కిచ్చోక ఇసి జేవ్ ప్రెజల్ నిసానుక

† 27:8 27:8 నెంజిల ‘లోయిచి బాటి’.

సెలవ్ దిలో మెలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కి గోనచి రిసా యేసుక తీర్పు కెర్తి టాన్తె ఆన అస్తి మెన జానె.

19 పిమ్మట్, రుజ్జు కెర్తి పొది వెసితి పీటతె, జో అదికారి తెదొడి వెసితికయ్, జోచి తేర్ని ఏక్ గొత్తి సుదిచి అత్తి, జో తెన్ కబుర్ తెద్రయ్లి. “జో నీతి తిల మాన్సుక జేవ్ యూదుల్ కెర్తిన్తె తుయి జోలిక గో నాయ్. ఆజి ఆవ్ జోచి రిసా సిమ్మ దెక అల్లర్ జలయ్” మెన, అదికారి జలో మున్సున్తె కబుర్ తెద్రయ్లి.

20 గని, వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, “ ‘బరబ్బక ముల దేసు!’ మెన సంగ” మెన ప్రెజల్క సికడ్డె తిల.

21 జలె, అదికారి జనాబ్క అన్నె కిచ్చొ పుసిలన్ మెలె, “దొగులతె ఆవ్ కక్క ముల దెంక?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ “బరబ్బకయ్” మెన కేక్ గల్తికయ్, 22 పిలాతు “దస్సి జలె, క్రీస్తు మెంతో యేసుక ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన పుసిలన్. జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజిని, “సిలువతె గల, మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన సంగిల. 23 జేవ్ జనాబ్ దస్సి జతికయ్, జో అదికారి “కిచ్చొ? ఈంజొ కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అస్సె?” మెన పుసిలన్, గని, “సిలువతె గల, మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలిల.

24 జలె, ‘కెద్ది సంగిలే కి కామ్క నెంజె, గని ప్రెజల్ అన్నె గగ్గోల్ జతతి, చి ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల. యేసుచి రిసా పూచి సేడుక అంక కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్’ మెన పిలాతు దెక కెర, పాని నజన, ప్రెజల్చి మొక్కె అత్తో దోవన, “ఈంజొ నీతి మాన్సుక మార్తిన్చి రిసా తుమి దెకన్. జోచి లోయి అంచి పూచి నాయ్” మెన ప్రెజల్చి మొక్కె సంగిలన్. 25 జో అదికారి దస్సి సంగితికయ్, ప్రెజల్ ఎత్తి, “జోచి లోయిచి పూచి, అమ్చి ఉప్పిర్ చి అమ్చ బోదల్చి ఉప్పిర్ తవున్.” మెన ఒప్పన, కేకుల్ గలిల. 26 తెదొడి, జేవ్ కోర్ప జలి రితి, పిలాతు బరబ్బక ముల కెర, యేసుక కొర్దల్ తెన్ పెటవడ, ‘జోక సిలువతె గల్తు, జలె’ మెన జోవయింక జమాన్లుతె సార్ప దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొకడ్డిసి

(మార్కు 15:16-20; యోహా 19:2-3)

27 తెదొడి, అదికారితెచ జేవ్ జమాన్లు యేసుక అదికారి గేర్చి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, జమాన్లు ఎత్కిక ఒత్త ఆనవ కెర, 28 యేసుచ సొంత పాలల్ కడ గెల కెర, ఏక్ ఎరన రగుమ్చి పాలుమ్ యేసుక గల దా, 29 కంటక ఏక్ కిరీటుమ్ గంచ కెర, యేసుచి బోడితె గల దా కెర, ఏక్ డండో జోచి ఉజిల్ అత్తి దెరవ కెర, జోకర జోచి పుర్రెతో సెర్పు సేడ, “యూదుల్చొ రానొ, తుక జెయ్యి!” మెన జోక కొంకడ్ల. 30 పిమ్మట్, జోచి ఉప్పిరి తుంక, జా డండో కడ కెర జా తెన్ జోక బోడితె పెట పెట, 31 జోక దస్సి దూసుప కెర్ల పడ్డో, జోక గల తిలి ఎరన పాలుమ్ కడ కెర, జోచ సొంత పాలల్ జోక అన్నె గల దా కెర, సిలువతె గల్తి రిసా జోక కడ నిల.

యేసుక సిలువతె టీవడ్డిసి

(మార్కు 15:21-32; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

32 యేసుక †సిలువతె గల్తి రిసా, జేవ్ ఎత్కిజన్ గెతె తతికయ్, కురేనియు దేసిమ్చొ సీమోను మెలొ ఎక్కిలోక డీస్తికయ్, యేసుక గల్తి సిలువ వయితి రిసా జోక బలవంతుమ్ కెర్ల. 33 గొల్లొతా మెంతి టానెత, మెలె గిడ్డి పొలికచి ఏక్ మెట్టయ్, పావ కెర, 34 నొప్పి తొక్కి కెర్తి ఓస్తు బెదయ్లి ద్రాచ రన్నుమ్ యేసుక జమాన్లు దా కెర, “పి” మెన సంగితికయ్, జో జా చక దెక, పియె నాయ్. 35 పిమ్మట్, సిలువతె గల టీవడ కెర, “జోచ పాలల్ వంటనుమ” మెన చీట్లు గల, వంటన్ల. 36 తెదొడి జోక రకుక మెన ఒత్త వెసిల.

37 అన్నె, “ఈంజొ యేసు, యూదుల్చొ రానొ” మెన, జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ రెగిడ్డి సీదారుగండ ఏక్ జోచి బోడిచి ఉప్పిరి ఒడొవ దిల. 38 యేసుచి ఉజెత్తొ పక్క ఎక్కిలోక, డెబ్బి పక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చొర్లక కి ఎక్కిక్ సిలువల్తె గల టీవడ్ల.

† 27:32 27:32 సిలువ కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీవేతి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్ని డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చ జతో మాన్లుక జా సిలువతె ఎంగ్గవ కెర, జోచ అత్తి చట్టో చంపొ కెరవ, అత్తిచట్టోతె మేకుల్ పెట సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతోసా దస్సి ఒడొయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ జా. § 27:37 27:37 యూదుల్క కొంకడ్డి రిసా పిలాతు అదికారి జా దార్ గండ రెగ్గ తిలన్. యోహాను 19:19.

39 జా వాటు గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆఱ, ఆఱ బోడి దున్నోవ,
 40 “దేముడుచి గుడి సేడవ తిర్రత్క అన్నె బందితోసొ తుయి జలె, తుక తూయి రచ్చించుప కెరను. తుయి దేముడుచొ పుత్తుసి జలె, జా సిలువ తెంతో ఉత్తు” మెన జోక దూసుప కెర్ల. 41 వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోక దూసుప కెర్తి రితి, 42 కిచ్చొ మెన కొంకడ్ల మెలె, “ఈంజొ వేర సుదల్క రచ్చించుప కెర్లె కి, జోక జొయ్యి రచ్చించుప కెరనుక నెత్తె. ఈంజొ ఇస్తాయేలు ప్రెజల్చొ రానొ జలె, అప్పె సిలువతె తెంతో ఉత్తును, చి జోక నంపజమ్దె. 43 జో దేముడుచి ఉప్పిరి నంపజా అస్సె బెర్తె. ఆవ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచొ పుత్తుసి, మెలన్ గెద? జలె, దేముడుక ఇస్తుమ్ తిలె, ఈంజొ నే మొర్తి రితి ఇన్నెక రచ్చించుప కెర్సు!” మెన, ఆఱ ఆఱ, దూసుప కెర్ల. 44 యేసు తెన్ బెదవ సిలువలెతె టీవడ్ల దొగు చొర్లు కి, జోక దస్సి దూసుప కెర్ల.

యేసు మొర్తిసి

(మార్కు 15:33-41; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

45 జలె, బార గంటల్ మెద్దెనె తెంతో మొదొల్ కెర, తిన్ని గంటల్ ఎద, జా ఒండి దేసిమి అందర్ డంక తిలి. 46 జలె, పాసి పాసి తిన్ని గంటల్క, యేసు, “ఏలీ, ఏలీ, లామా సబ్కానీ” మెన సంగ, గట్టిజ బర్స దిలన్. జా కోడుక కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, ‘అంచొ దేముడు ప్రబు, అంచొ దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దిలది?’

47 “జలె, ఒత్త టీచొ జా తిలసతె నగుమ్జిన్ జా కోడు సూన కెర, ‘ఈంజొ ఏలీయా పూర్గుమ్చొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగె’ ” మెల. 48 బేగి జోవయింతె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చు, బూంజు రితిసి వెంట, అమ్డి ధ్రాచ రస్సుమ్తె బుడ్లవ కెర, ఏక్ రివ్వతె బంద, చంప కెర, యేసుక ‘పి’ మెన దిలన్. 49 గని పాసి తిలస, “పోని. ఏలీయా జోక రచ్చించుప కెరుక ఉత్తెదె గే, నాయ్ గే, దెకుమ” మెన కొంకడ్ల. 50 తెదొడి, యేసు అన్నె గట్టిజ కేక్ గల కెర, ప్రానుమ్ ముల దిలన్.

51 యేసు మొర గెలి గడియయ్ దేముడుచి గుడితె ఒడోవ తిలి తెర, * ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎదక చిరి జా దొన్ని గండల్ జలి. బుఁయి అద్దుర్ జలి. రంగ్విపత్తల్ పుట్ట గెల. 52 అన్నె, మెస్సున్లు ఉగ్గి జతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ నిజ తిల దేముడుచో సుదల్ మొర్లస మెస్సున్తె జివ్ జా, ఉట్ల. 53 యేసు జివ్ జా ఉట్టి పడ్డో, మెస్సున్లు తెంతో బార్ జా, దేముడుచి గుడి తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చ కెర, ఒగ్గర్జిన్క డీసిల. 54 జలె, యేసుక రక తిల జమాన్లు, జోవయిచో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో తెన్, బూకంపుమ్ కెర్లి పొది జర్లు జలిసి ఎత్తి దెక కెర, బలే బియఁ కెర, “నిజుమి, ఈంజో దేముడుక పుత్తుసి జా తిలొ” మెన సంగిల.

55 యేసుక సవైచస కెర్లి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జోచి పట్టి జా తిల తేర్బోదల్ ఒగ్గర్జిన్ కి జో మొర్లి పొది ఒత్త తిల. 56 జోవయింతె కో కో తిల మెలె, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియు మెలిసి, పడ్డో యాకోబుక చి యోసేపుక అయ్యసి జలి † మరియు, పడ్డో జెబెదయిచ పుత్తర్పుల్చి అయ్యసి.

యేసుచి పీనుమ్ వెంట గెలిసి
(మార్కు 15:42-47; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

57 సాంజ్ జతికయ్, యేసుక నంపజా సిన్పుడు రితో జలో యోసేపు మెలో అరిమతయ్ గవ్వెచో సామ్సారి ఎక్కిలో జా కెర, 58 పిలాతు అదికారితె గెచ్చ కెర, “యేసుచి పీనుమ్ అంక దే” మెన సంగితికయ్, జో అదికారి జోక దాస మెన ఆడ్ర దిలన్. 59 జలె, యోసేపు జా పీనుమ్ ఉత్తవ జాక నొవి విలువచి బట్ట పంగ్రవ కెర, 60 జోచి రిసా నొవర్ కెరవ తిలి రంగ్వి పత్తుర్చి డొల్మి కెర్లి మెస్సున్తె నా కెర, తెడి రోవ దిలన్, చి గుమ్ముమె వెల్లో పత్తురు పెలవ దా డంక గెల కెర, ఉట్ట గెలన్. 61 తెదొడి మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియు చి జా అన్నెక్ ‡ మరియు ఒత్త మెస్సున్చి మొక్కె వెన తిల.

* 27:51 27:51 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి వెర్సెక్ ఎక్కి నుట్టు వెన అర్చితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్లి తెర, ఈంజ. † 27:56 27:56 ఈంజ మరియు యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మత్తయి 13:55. ‡ 27:61 27:61 యేసుచి అయ్యసి జయెదె.

మెస్సునీక డిట్టుమ్ బంద కెర తిలిసి

62 అన్నెక్ దీసి, మెలె పండుగ్చి బోగి దీసిక అన్నెక్ దీసి, వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ పిలాతు అదికారితె బెద జా కెర, 63 జోక, “బాబు, జో మోసిమ్ కెర్లొసా జీవ్ తిలి పొది, మొర్రె తిర్రత్క ఆవ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె మెలిసి ఏదస్త్త కెర్తసుమ్. 64 జాకయ్, తిర్రత్ ఎద మెస్సునీక చెంగిల్ బందు కెరవడు, నెంజిలె జోచ సిస్సుల్ జా కెర, జోక ఉక్కుల నా కెర, యేసు జీవ్ జా మెన్నె తెంతో బార్ జలో మెన, పైజల్క సికడుల, చి అగ్గెచి మోసిమ్చి కంట ఆకర్చి మోసిమ్ ఒగ్గర్ జయెదె” మెన, యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అదికారిక సంగిల. 65 పిలాతు “జమాన్లుక కడన రకవడ, చి తుమ్ గెచ్చు కెర, తుమ్ తెర్రి ఎదిలి డిట్టుమ్ బందు కెరవడ” మెన, జేవ్క సంగిలన్. 66 జేవ్ గెచ్చు కెర, రకితనక టీవడ కెర, జోక అడ్డు కెర్తొ పత్తురు డిట్టుమ్ రెచ కెర, ముద్ద గల దా, మెస్సునీక కో లుంకచోరు నే ఉగిడ్డి రితి కెర్ల.

28

యేసు జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె

(మార్కు 16:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

1 *సెలవ్ కడన్లి దీసి జిన గెలి వడ్డొ, సెలవ్ కడన్లి దీసి రాత్ పాయితె తతికయ్, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియ కి, జా అన్నెక్ మరియ కి, జా మెస్సున్ దెకుక గెల. 2 ఒత్త పావెలె, ఈందె, దేముడుచి దూత ఎక్కిలో పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్తిర్తికయ్, ఒగ్గర్ బూకంపుమ్ జర్లు జలి, చి జో దూత జో అడ్డు తిలో పత్తురు ఒస్సుల్ కెర, పత్తుర్చి ఉప్పిరి వెసిలన్. 3 జోక దెకిలె, ఉజిడ్ తిలి రితి డీసిలో, జోచ పాలల్ మంచుచి ఎదిలి

* 28:1 28:1 ఎత్తి సెన్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్రి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడొ నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోష’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పైజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర కామ్ నే కెర్తినచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వె ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్డిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి.

చొక్కిల డీసిల. ⁴ జోక బియఁ కెర, ఒత్త రక తిల జమాన్లు మొర గెల రిత జల. ⁵ గని, జో దేముడుచి దూత జేవ్ దొగుల తేర్బోదల్క దెక, జేవ్క, “తుమ్ బియఁ నాయ్. సిలువతె జేవ్ టీవడ్లె యేసుక తుమ్ చజితసు మెన ఆవ్ జాని. ⁶ జో ఇన్నె నాయ్. జో సంగిలి రితి, జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె. ఈందె, తుమ్ జా కెర, జో తిలి టాన్ దెక కెర, ⁷ జే బేగి గెచ్చ, చి జోచ సిస్సుల్క ఇసి మెన సంగ. యేసుప్రబు మొర గెచ్చ తా, జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె, చి ఈందె, జో తుమ్చి కంట అగ్గె గలిలయతె గెతయ్. తుమ్ ఒత్త జోక దెకితె, మెన జోవయింక సంగ దాస.” మెన జేవ్ తేర్బోదల్క జో దూత సంగిలన్. ⁸ జాచి రిసా, జేవ్ దొగుల బి తెన్, సర్ల తెన్, మెన్నె తెంతో బార్ జా, యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చ జా కబుర్ బేగి సంగుక మెన, ఉట్ట నిగిల.

⁹ జేవ్ దొగుల తేర్బోదల్ యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చుక నిగితె తతికయ్, యేసు జోవయింక వట్టి దస్సుల్ జా, “చెంగిల్ అస్సున్ గే?” మెన సంగిలన్, చి జేవ్ జోచి పాసి జా కెర, జోచ చట్టో దెరన జొకర్తికయ్, ¹⁰ యేసు జోవయింక, “బియఁ నాయ్. అంచ సిస్సుల్తె గెచ్చ జోవయింక కిచ్చో మెన సంగ దాస మెలె, గలిలయతె గెచ్చ. ఒత్త అంక దెకితె మెన యేసు తుమ్క సంగ తెద్దయ్లన్, మెన సంగ దాస” మెన యేసు సంగిలన్.

¹¹ జేవ్ దొగుల తేర్బోదల్ యేసుచ సిస్సుల్తె గెతె తతికయ్, జా మెన్నె రక తిల జమాన్లు సగుమ్జిన్ యెరూసలేమ్తె గెచ్చ కెర, మెన్నె జర్లు జలిసి ఎత్తి వెల్లెల పూజర్లుక సంగిల. ¹² జాకయ్ జేవ్ పూజర్లు, అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ సబ కెర, లట్టబన, జేవ్ జమాన్లుక లంచుమ్ దా కెర, ¹³ జోవయింక ఇసి మెన సికడ్ల. “ప్రెజల్క తుమ్ ఇసి మెన: ‘జోవయించ సిస్సుల్ అందరె జా కెర, అమ్ నిజ తతికయ్, జోక ఉక్కుల నిల’ మెన సంగ. ¹⁴ ఈంజ ఎత్తి అదికారిక నేన్తె జలెగిన, తుమ్ కిచ్చో సిచ్చ నే జతి రితి అమ్ జోక సేంతుమ్ కెరుమ్దే” మెన, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పూచి సేడ్ల. ¹⁵ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ జమాన్లు జా లంచుమ్ కడ నా కెర, జోవయింక సంగిలి రితి కెర్ల. ఆజి ఎద కి జా అబద్దుమ్ యూదుల్

నూన నంప కెర్తతి.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ అన్నె దస్సుల్ జలిసి కామ్ తియార్లిసి

16 ఎగరజన్ సిస్సుల్ గలిలయతెచి యేసు సంగిలి మెట్టతె ఉట్ట గెల. 17 గెచ్చు, జోక దెక కెర, సెర్పు సేడ జోక జోకర్ల. గని సగుమ్జిన్ అన్మానుమ్ జల. 18 తెదొడి, యేసు జోవయించి పాసి జా కెర, “పరలోకుమ్తె, బూలోకుమ్తె ఎత్తి అదికారుమ్ అంక దొర్కు జా అస్సె. 19 జాచి రిసా తుమ్ దేసిమ్లు ఎత్తితె గెచ్చు కెర, మాన్సుల్ ఎత్తితెచ పైజల్తె అంక నంపజా సిస్సుల్ జతి రితి కెర, అబ్బొసి జలో దేముడుచి, దేముడు పుత్తున్చి, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి నావ్ తెన్, జోవయింక బాప్తిసుమ్ దాస. 20 అన్నె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ సంగ బోదన కెర అస్సి గే, జా ఎత్తి జేవ్ నంపజతసక కి సంగ బోదన కెర. ఈందె, ఉగుమ్ పూర్తి జతె ఎదక కి, కెయెక తెయెక తుమ్చి తెన్ ఆవ్ తోడ్ అస్సి” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

Kupia New Testament
Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kupia)

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

7ccb2690-4432-5e86-88c1-f8ee976f30f4